

ONDERSTEUNINGSPLAN 2023-2027

Samen voor de jeugd in Almere

Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 2023-2027

Vaststelling Directeur bestuurder	Goedkeuring Algemene Leden Vergadering	Instemming Ondersteuningsplanraad	Overeenstemming Gemeente Almere
d.d. 20-04-2023	d.d. 19-04-2023	d.d. 17-04-2023	d.d. 20-4-2023
Naam T. Koenderink	Naam P.v. Lieshout	Naam R. Barendse	Naam R. Bosch - Nijboer
Ondertekening 	Ondertekening 	Ondertekening 	Ondertekening

- Het Ondersteuningsplan werd oorspronkelijk door de OPR VO voor één jaar goedgekeurd. Het Ondersteuningsplan is met een addendum geconcretiseerd met bijlagen IV t/m XII.
- Het Ondersteuningsplan 2023-2027 is, inclusief addendum door alle gremia voor de rest van de planperiode akkoord bevonden.

Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 2023-2027

Vaststelling Directeur bestuurder	Goedkeuring Algemene Leden Vergadering	Instemming Ondersteuningsplanraad*	Overeenstemming Gemeente Almere
d.d. 20-04-2023	d.d. 19-04-2023	d.d. 26-04-2023	d.d. 20-4-2023
Naam T. Koenderink	Naam P.v. Lieshout	Naam Wj. de Vos	Naam R. Bosch - Nijboer
Ondertekening 	Ondertekening 	Ondertekening 	Ondertekening

- Op 8 april 2024 heeft het bestuur van Passend Onderwijs Almere het Ondersteuningsplan vastgesteld
- Op 8 april 2024 hebben de OPR PO en de OPR VO ingestemd met het Ondersteuningsplan
- Op 17 april 2024 heeft de ALV het Ondersteuningsplan goedgekeurd.
- Op 24 april 2024 is het OOGO tot overeenstemming gekomen wat betreft het Ondersteuningsplan

☰ Inhoud

→ Voorwoord

→ 1 Over dit Ondersteuningsplan

→ 2 Droom: drempelloos opgroeien in Almere

→ 3 Dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning

→ 4 Basisondersteuning voor alle kinderen en jongeren

→ 5 Extra ondersteuning voor groepen kinderen en jongeren

→ 6 Rol van het samenwerkingsverband

→ 7 Integraal samenwerken voor de jeugd

→ 8 Financiën

→ 9 Interne organisatie

→ **Bijlagen**

I Jaarcyclus

II Belangrijkste cijfers over 2022

III Uitvoeringsagenda 2023 - 2027

IV Kaarten dekkend netwerk PO en VO

V Overzicht stedelijke arrangementen PO en VO

VI Informatiestromen ouders

VII Meerjarenbegrotingen PO en VO

VIII Allocatiemodel

IX Vangnetbepaling

X Verantwoording doelmatige inzet arrangementsmiddelen en projecten

XI Almeerse Norm basisondersteuning

XII Procedures en criteria voor de inzet van extra ondersteuning

passend
ONDERWIJS
almere

Voorwoord

Professionals zijn onmisbaar

Ruimte voor kinderen en jongeren om te groeien en zich te ontwikkelen. Dat is de kern van de Almeerse ambitie voor de jeugd. In dit ondersteuningsplan beschrijven we hoe we daar de komende jaren samen aan werken. Eerst willen we stilstaan bij de onmisbare rol van professionals die dagelijks met kinderen en jongeren werken.

Uit de **evaluatie passend onderwijs** die in 2020 is uitgevoerd, blijkt dat leraren passend onderwijs als een taakverzwaring ervaren en de toegenomen bureaucratie en ingewikkelde afstemming met de jeugdhulp als grote knelpunten zien.

De gesprekken die we hebben gevoerd ter voorbereiding op dit ondersteuningsplan bevestigen dit. Er zijn zorgen over het grote tekort aan leraren, kinderopvang- en zorgpersoneel in Almere en over hun werkdruk. De vrees is dat de werkbelasting door de ambitie op inclusief onderwijs alleen maar groter wordt.

Is het realistisch om hoge ambities te stellen, terwijl aan een belangrijke randvoorwaarde – voldoende handen om die uit te voeren – niet kan worden voldaan? Hebben we zicht op wat professionals nodig hebben om hun werk te doen? En lossen we knelpunten in de uitvoering snel genoeg op?

Brug tussen praktijk en beleid

Deze vragen zijn actueel en urgent. We zien en erkennen dat professionals dag in dag uit hard werken om kinderen en jongeren goed onderwijs, passende ondersteuning en een doorgaande ontwikkeling bieden.

Met dit ondersteuningsplan willen we meer dan voorheen de brug slaan tussen praktijk en beleid. De doelstellingen in dit plan zijn vooral bovenschools gericht en bedoeld om samen met professionals en bestuurders stapsgewijs de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren dichterbij te brengen. Door haalbare doelen te stellen en aan te sluiten bij wat zij nodig hebben om hun werk te doen.

Meer samenwerking met en tussen professionals

In dit ondersteuningsplan richten we ons vooral op het versterken van de verbinding met intern begeleiders en zorgcoördinatoren, directieberaden en de Ondersteuningsplanraad. We willen de uitvoering van dit plan samen met leraren en jeugdprofessionals oppakken. Zij zijn een klankbord en toets op de haalbaarheid van plannen en ambities. We zien ook kansen in het versterken van de samenwerking tussen professionals. Het delen en bundelen van kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld in interprofessionele teams, levert extra handen op, een verbreding en verrijking van kennis en vaardigheden, autonomie, werkplezier en tijdwinst. Zo draagt interprofessioneel samenwerken bij aan het verminderen van schaarste.

Het perspectief van de professional willen we graag samen met professionals verder uitwerken. In het eerste jaarplan bij dit ondersteuningsplan krijgt dat de prioriteit.

Over dit Ondersteuningsplan

1

Bouwen en doen

Almere is een stad van bouwers en doeners. Almere is de afgelopen jaren snel gegroeid en ontwikkelt zich in hoog tempo tot de vijfde stad van Nederland. De groei zet door, waardoor Almere voortdurend in beweging is en vooruit moet kijken. Maar te hard lopen is voor niemand goed. Grote veranderingen vragen tijd en bezinning op wat nodig is of beter kan.

Almere heeft te maken met grootstedelijke vraagstukken, zoals een tekort aan leraren en zorgpersoneel, een laag taalniveau en veel kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit van gespecialiseerde voorzieningen en de financiering daarvan onder druk staan. Wat nodig is voor de stad wordt bovendien bepaald door wat landelijk speelt. Het huidige kabinet werkt aan een route voor inclusief onderwijs, een Hervormingsagenda Jeugd en een omvangrijke stelselherziening van de kinderopvang. Deze ontwikkelingen raken ook Almere en beïnvloeden de ambities voor de jeugd. Voldoende personeel en voldoende en passende plekken zijn voorwaardelijk voor hun ontwikkeling. Bij alle plannen die we als bestuurders maken, moeten we daar rekening mee houden.

Stapsgewijs naar inclusie

Met dit plan willen we ons richten op wat kinderen, jongeren, ouders en scholen nodig hebben en dat samen organiseren. We willen uitgaan van haalbare doelen en daarover het inhoudelijke gesprek voeren. Door aan te sluiten bij vragen en behoeften van kinderen en jongeren, ouders en scholen krijgen we een scherper beeld van wat zij nodig hebben en wat inclusief denken, praten en handelen in de praktijk betekent. Zo kunnen we samen en in stappen de ambitie op inclusief onderwijs realiseren, op een manier die past bij Almere.

Dit ondersteuningsplan is tegen deze achtergrond gemaakt. Werken aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren is een uitdagende opdracht die we als partners in het Almeerse netwerk voor de jeugd aangaan. Vanuit een langetermijnvisie en in het vertrouwen dat we die kunnen realiseren als we samen blijven bouwen. Toekomstgericht, lerend van en met grote waardering voor wat er in al die jaren tot stand is gebracht.

Behoeftte aan duidelijkheid

We zijn het eens over de 'droom voor Almere' die verderop in dit plan te lezen is. Maar dat betekent nog niet dat alles wat we doen optimaal is afgestemd. We zien dat de samenwerking voor de jeugd nog professioneler kan en moet. Uit de gesprekken over de uitdagingen waar we samen voor staan, kwam onder meer naar

voren dat er een onduidelijk beeld is wat passend onderwijs en de rol van het samenwerkingsverband hierin is.

Die onduidelijkheid leidt ertoe dat we in Almere niet goed weten wat van iedere partner in het netwerk mag worden verwacht en wie welk mandaat heeft. Dat heeft weer tot gevolg dat vragen van kinderen en jongeren en antwoorden van professionals nog onvoldoende op elkaar aansluiten.

Ook binnen onze organisaties – en meer concreet binnen het samenwerkingsverband – is er nog veel te doen. Zo is er behoefte aan duidelijkheid over verantwoordelijkheden, over routes en procedures, behoefte aan kennis en expertise, aan begrijpelijke taal en eenduidige informatie. Daarnaast is er een breed gedeelde wens om beschikbare data beter te benutten en datagestuurd te werken.

Haalbaar en betaalbaar

Almere is volop in transitie. We hebben er daarom voor gekozen een termijn van 15 jaar te nemen om onze droom te realiseren. Om dat te bereiken hebben we richtinggevend uitspraken geformuleerd. Een bewuste keuze is dat we dit plan zo veel mogelijk voor zowel PO als VO hebben geschreven. Waar nodig maken we een onderscheid tussen beide sectoren.

Om het proces overzichtelijk te houden, hebben we een koers op hoofdlijnen beschreven voor de komende vier jaar. Deze richting is concreter uitgewerkt in een uitvoeringsagenda die bij dit plan is opgenomen. Na twee jaar zullen we deze richting actualiseren. Die fasering is nodig, omdat niet alles tegelijk uitgevoerd kan worden. Onze ambities moeten haalbaar en betaalbaar zijn. De doelen die we voor de korte termijn stellen, werken we verder uit in

jaarplannen die onderdeel worden van dit ondersteuningsplan. Daarin maken we zowel voor het PO als het VO duidelijk wat per schooljaar wordt opgepakt, door wie, met welk resultaat en wanneer. De praktijk bepaalt uiteindelijk de inhoud van dit jaarplan. Dat kan betekenen dat we toch (tijdelijk) moeten afwijken van ambities in dit ondersteuningsplan.

Jaarlijks leggen we alle bestuurlijke afspraken vast in overeenkomsten tussen netwerkpartners, waarin doel, financiering, mandaat, evaluatie en voorwaarden voor continuering staan beschreven. We betrekken de Ondersteuningsplanraad actiever bij de uitvoering en evaluatie van dit ondersteuningsplan en de jaarplannen die volgen.

Samen aan de lat

Optimisme is geloven dat ons gezamenlijk vermogen om problemen op te lossen groter is dan de uitdagingen waar we voor staan. We staan samen aan de lat. Als het ergens kan, dan is het hier in Almere.

Tijl Koenderink, directeur-bestuurder

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Haalbaar, ambitieus en betaalbaar zijn randvoorwaarden voor alles wat we doen.

Samen voor de jeugd in Almere

2

Stel je voor... het is 2038

Je bent 9 jaar en je stapt samen met je beste vriend je school in Almere binnen. Jouw vriend kan niet goed zien en heeft daardoor meer hulp nodig. Hij gaat in het gebouw rechtsaf waar meer ondersteuners zijn. Een meisje uit de buurt stapt binnen. Zij gaat naar een plek in de school waar de groepen kleiner en rustiger zijn en waar meer hulp is. Hierdoor kan ze beter leren. Gelukkig hebben jullie straks samen pauze. Het is fijn dat er in één gebouw veel kan worden georganiseerd. Vroeger zouden jullie naar aparte scholen zijn gegaan waar speciale hulp voor jouw vriend en jullie buurtgenootje was. Nu is die hulp beschikbaar in jullie school en is dat voor iedereen gewoon. Er zijn leraren en ondersteuners bij wie je terecht kunt met vragen die niet alleen over schoolvakken gaan. Zij vormen samen één team. Door het anders te organiseren, is er meer mogelijk op de school dichtbij huis.

Ook voor ouders staat de deur van het schoolgebouw open. Zij kunnen er terecht voor opvoedvragen en hulp. Jeugdhulp op school wordt georganiseerd vanuit één gebieds- of schoolgericht team van professionals die breed zijn opgeleid als pedagoog en daarnaast hun eigen specialisme hebben. Zij kunnen eenvoudig middelen en ondersteuning thuis inzetten. Op het resultaat voor kinderen en jongeren reflecteren ze maandelijks met hun collega's, met ouders en met kinderen en jongeren zelf. Doen wat nodig is en dat samen organiseren, dat is waar het om gaat.

Breed kijken

Wat vertelt deze droom over Almere? We willen breder kijken, meer investeren in preventie en samen werken aan een doorlopende ontwikkelingslijn voor kinderen en jongeren. We geloven in het versterken van de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien. We omarmen verschillen en gebruiken die om de omgeving beter aan te passen op wat kinderen en jongeren nodig hebben. Zo hoeven we vrijwel geen individuele aanpassingen te doen.

It takes a network....

Het hele netwerk is hiervoor nodig. We willen dat kinderen en jongeren terecht kunnen op een school in Almere. Op of dichtbij reguliere schoolgebouwen is aanvullende ondersteuning beschikbaar. Voor het PO het liefst in het eigen woongebied. We helpen kinderen, jongeren, ouders en begeleiders met begrijpelijke informatie en zorgen dat we dit functioneel verantwoorden, zonder onnodige bureaucratie of administratie. We willen op termijn geen onderscheid meer maken tussen onderwijsondersteuning of jeugdhulp, maar integrale ondersteuning bieden. Professionals werken samen en in vertrouwen vanuit een brede pedagogische visie en nemen samen met ouders, kinderen en jongeren beslissingen. Professionals voelen zich toegerust om hun expertise toe te passen. We hebben goede afspraken over mandaat en bevoegdheden van bestuur, beleid en uitvoering.

In de komende hoofdstukken beschrijven we hoe we die droom stapsgewijs dichterbij kunnen brengen.

Dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning

3

Wettelijke opdracht

De wettelijke opdracht van samenwerkingsverbanden is een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning organiseren. Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben, daar op een effectieve manier gebruik van kunnen maken.

Scholen zijn verantwoordelijk voor het bieden van basisondersteuning aan alle kinderen en jongeren. Binnen een samenwerkingsverband bepalen scholen en hun besturen samen wat er onder de basisondersteuning valt. Alle vormen van ondersteuning die boven de basisondersteuning uitstijgen, heten 'extra ondersteuning' en vallen onder regie van het samenwerkingsverband.

Samenwerken aan inclusie

Samen met de gemeente, scholen, schoolbesturen en netwerkpartners werken we aan een doorlopende ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Dat doen we door aanwezigheid op school te stimuleren en te zorgen voor een goede verbinding tussen passend onderwijs en jeugdhulp. Iedereen heeft hierin een wettelijke verantwoordelijkheid. Zo is het samenwer-

kingsverband verantwoordelijk voor het afgeven van zogeheten toelaatbaarheidsverklaringen voor praktijkonderwijs en gespecialiseerd onderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van jeugdhulp. De gemeente heeft ook een taak in het terugdringen van schooluitval, handhaving van de leerplicht, organisatie van het leerlingenvervoer, passende onderwijshuisvesting en jeugdgezondheidszorg. Deze taken zijn onmisbaar om inclusief onderwijs te realiseren.

Kinderen, jongeren en professionals eerst

In Almere kiezen we ervoor om deze opdracht tot inclusie samen vorm te geven en veel verder te gaan dan samenwerken aan de verplichte onderdelen van het wettelijke Op Overeenstemming Gerichte Overleg (OOGO) met de gemeente over het ondersteuningsplan en het gemeentelijke jeugdplan. We delen de gemeenschappelijke taak om met een integrale aanpak kinderen en jongeren te ondersteunen bij hun ontwikkeling. Daarbij staat niet onze organisatie centraal, maar de vragen en behoeften van kinderen, jongeren en ouders en de toerusting van professionals. Alles wat we doen, is daarop gericht.

We willen dat kinderen en jongeren niet onnodig van locatie wisselen. Alle plekken waar kinderen en jongeren leren en zich ontwikkelen, beschouwen we als onderdeel van een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning. Deze plekken hebben een vaste contactpersoon van het samenwerkingsverband. Deze persoon treedt op als actieve verbinder binnen het netwerk voor de jeugd.

Aan de 'achterkant' zorgen we dat alles binnen de wettelijke kaders wordt uitgevoerd. We gebruiken alle expertise die we in de stad hebben en leggen samen verantwoording af over de resultaten die we behalen.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Vanuit het perspectief van kinderen en jongeren is iedere plek waar geleerd wordt een school.

We zien S(B)O, VSO, OPDC, dagbesteding of Jeugdhulp als vormen van groepsgerichte ondersteuning. We organiseren die zo dicht mogelijk bij huis.

De daadwerkelijke plek hangt af van de vraag, de ondersteuning en de beschikbare expertise op die plek.

Kaart dekkend netwerk PO
Kaart dekkend netwerk VO

Basisondersteuning voor álle kinderen en jongeren

4

Wat zegt de wet?

Schoolbesturen en scholen binnen het samenwerkingsverband bepalen samen wat er onder basisondersteuning valt. Bij de start van passend onderwijs is niet wettelijk vastgelegd wat basisondersteuning is. In de wet staat wel dat alle scholen moeten voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit van de inspectie.

Basisondersteuning gaat verder dan basiskwaliteit. Het omvat de ondersteuning die álle scholen in Almere aan álle kinderen en jongeren op die scholen moeten bieden en die scholen zelf kunnen uitvoeren. De basisondersteuning wordt vastgelegd in afspraken waarin staat wat kinderen, jongeren en ouders van een school kunnen verwachten en hoe zij gebruik kunnen maken van de basisondersteuning. De ondersteuning moet passen bij de vraag en het tempo waarin een kind of jongere zich ontwikkelt. Niet een label of diagnose, maar wat een kind of jongere nodig heeft bepaalt welke ondersteuning wordt ingezet. We noemen dat 'handelingsgericht werken'. De afgelopen jaren heeft Almere veel geïnvesteerd in handelingsgericht samenwerken.

Almeerse norm voor basisondersteuning

We willen samen met scholen en schoolbesturen tot een nieuwe Almeerse norm voor basisondersteuning komen die ten minste het niveau heeft van de landelijke norm. De huidige normen voor

Almeerse Norm Basisondersteuning PO en VO zijn hiervoor het uitgangspunt.

We werken toe naar een onderscheid in:

- **Basisniveau:** basisondersteuning die door alle scholen en schoolbesturen wordt geboden en waar alle scholen in Almere aan moeten voldoen. Dit is onze formele definitie van basisondersteuning op ten minste het niveau van de landelijke norm.
- **Streefniveau:** een hoger niveau van basisondersteuning waar we in de komende vier jaar naartoe werken. We maken hierin duidelijk hoe scholen en arrangementen die extra ondersteuning bieden, zich verhouden tot de basisondersteuning.

Scholen nemen basisondersteuning op in hun beleid. Zij krijgen van het samenwerkingsverband een bedrag per leerling om toe te werken naar het Almeerse (streef)niveau van basisondersteuning.

We willen de Almeerse afspraken over basisondersteuning in het basis- en het voortgezet onderwijs zo veel mogelijk samen inrichten en waar mogelijk naar eenduidigheid streven. Er is uiteraard ruimte voor verschillen tussen scholen en verschillen tussen kinderen en jongeren.

Gebiedsgericht voor het basisonderwijs

Voor het basisonderwijs is het stadsdeel en, waar passend, de wijk een logisch niveau van afstemming en organisatie. Het doel is dat kinderen en jongeren een doorlopende ontwikkeling doormaken, zo veel mogelijk in hun eigen woon- en leefgebied.

In gebiedsgerichte bijeenkomsten die we 'Passend Onderwijs in de Wijk'

noemen, bespreken en evalueren we dat doel en wijzen we verbeterpunten aan. Is er nog voldoende onderwijsaanbod voor kinderen en jongeren in hun leefgebied? Hoe verloopt de overstap van jonge kinderen naar de basisschool en van de basisschool naar het voortgezet onderwijs?

Samen met het samenwerkingsverband organiseert één van de scholen in dat gebied deze bijeenkomst. Het samenwerkingsverband verzamelt relevante data, zodat er passende besluiten kunnen worden genomen.

We nemen nieuwe intern begeleiders en directeuren mee in deze werkwijze (zie ook hoofdstuk 7, gezamenlijk inwerk- en professionaliseringsprogramma). Door van elkaar en van concrete praktijksituaties te leren, willen we de basis van iedere school versterken en zorgen voor een hoog niveau van basisonder-

steuning op alle Almeerse scholen. Hiermee bouwen we per gebied aan lerende netwerken.

Schoolgericht voor het voortgezet onderwijs

Op scholen voor voortgezet onderwijs spelen ondersteuningsvragen die passen bij de puberleeftijd. Deze scholen hebben een groter voedingsgebied en veel meer leerlingen per school dan het basisonderwijs. Bij het voortgezet onderwijs past daarom een schoolgerichte benadering.

Scholen versterken hun basis door intercollegiale samenwerking en horizontale verantwoording. Hiervoor gaan we werkbezoeken tussen scholen organiseren met schoolleiders, zorgcoördinatoren, leraren, professionals uit stedelijke voorzieningen en het samenwerkingsverband.

Vormen van ondersteuning die de basisondersteuning overstijgen, noemen we 'extra ondersteuning' en kunnen gebieds- of schoolgericht of stedelijk worden aangeboden. In hoofdstuk 5 staat de extra ondersteuning verder uitgewerkt en is beschreven welke ondersteuning scholen kunnen bieden met (tijdelijke) hulp van het samenwerkingsverband en andere netwerkpartners.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Scholen en het samenwerkingsverband maken samen nieuwe afspraken over de Almeerse basisondersteuning in het PO en het VO.

[Lees de uitvoeringsagenda](#)

Extra ondersteuning voor groepen kinderen en jongeren

5

Extra ondersteuning in de omgeving

Als basisondersteuning niet voldoende is om vragen van kinderen en jongeren op te pakken, organiseren we extra ondersteuning op een locatie in of bij een regulier schoolgebouw. Voor kinderen in de basisschoolleeftijd gebiedsgericht en voor jongeren in het voortgezet onderwijs schoolgericht. Als geen passende ondersteuning kan worden georganiseerd, kunnen kinderen en jongeren gebruikmaken van gespecialiseerde ondersteuning in de omgeving. Als het echt niet anders kan organiseren we, in het belang van kinderen en jongeren, ondersteuning buiten Almere. Het samenwerkingsverband denkt met kinderen, jongeren, ouders en scholen mee over extra ondersteuning.

Extra ondersteuning is alleen bedoeld voor kinderen en jongeren die meer nodig hebben dan de basisondersteuning. We organiseren extra ondersteuning groepsgericht en zo licht, tijdelijk en effectief mogelijk. Dat doen we in eerste instantie door scholen een arrangementenbudget te geven en expertise beter toegankelijk te maken. Daarmee kunnen zij hun ondersteuningsmogelijkheden uitbreiden of verbeteren. We willen reguliere scholen versterken om zo veel mogelijk kinderen en jongeren 'gewoon' naar school te kunnen laten gaan. We streven naar een breed aanbod van ondersteuningsmogelijkheden. In deze benadering zijn concepten als kind-in-groep, groep-in-school, scholen naast elkaar in een breed schoolgebouw en combinaties van onderwijs en jeugdhulp wenselijk, haalbaar en betaalbaar.

Door groepsgericht te werken, kunnen we mensen en middelen efficiënter inzetten en investeren we in het versterken van de basis op scholen. Vragen die nu met extra ondersteuning beantwoord worden, kunnen een volgende keer misschien eerder worden gezien en binnen de basisondersteuning worden opgepakt. De regio op de uitvoering van extra ondersteuning ligt daar waar de ondersteuning wordt geboden.

Samen leren

Het is belangrijk dat stedelijke en specialistische onderwijsvoorzieningen van elkaar leren door gezamenlijk casussen te bespreken en procesevaluaties te organiseren. Dit zorgt voor duurzame verbetering van de samenwerking. Dit lerende effect is ook van groot belang om het aantal kinderen en jongeren dat jeugdhulp en specialistisch onderwijs nodig heeft, te verminderen en de omgeving waarin zij opgroeien en zich ontwikkelen te versterken. Het doel is om over 20 jaar de helft van de kinderen en jongeren met extra ondersteuningsbehoeften die momenteel geen regulier onderwijs in Almere volgen, een passende plaats te bieden op een locatie in of bij een regulier schoolgebouw.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Extra ondersteuning wordt groeps-, gebieds- en schoolgericht georganiseerd. Over 20 jaar willen we de helft van de kinderen en jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte die nu geen regulier onderwijs in Almere volgen, op een locatie in of bij een regulier schoolgebouw een passende plaats kunnen bieden.

Voor een klein deel van de Almeerse kinderen en jongeren is extra ondersteuning op school of op meer gespecialiseerde plekken in de directe omgeving niet voldoende. Voor deze groep bieden we extra ondersteuning in stedelijke onderwijsvoorzieningen. Als dat niet kan en een niet-schoolomgeving of een zeer specialistische voorziening beter past, maken we heldere en pragmatische afspraken met de gemeente.

Deze vormen van gespecialiseerde ondersteuning organiseren we vaak samen met de gemeente, omdat er afstemming nodig is over huisvesting, vervoer, leerplicht en jeugdhulp. Ook dan hebben we oog voor de omgeving van kinderen en jongeren en de mogelijkheden om die te versterken. Specialistische ondersteuningsbehoeften kunnen een volgende keer wellicht eerder worden gezien en met extra, groepsgerichte ondersteuning worden opgepakt. Ook hier geldt het belang van samen leren.

Stedelijke voorzieningenoverleg

Het samenwerkingsverband organiseert maandelijks een zogeheten 'stedelijke voorzieningenoverleg' voor zowel het PO als het VO. Doel is het ontwerpen en onderhouden van een sterk dekkend netwerk. Daarnaast willen we met dit overleg ondersteuning binnen het reguliere onderwijs volgen en versterken. Dat doen we aan de hand van data over ondersteuningsvragen en leerlingstromen van zowel het samenwerkingsverband als de gemeente (jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, leerplicht).

Jaarlijks stellen we gezamenlijk vast of en in welke mate het aanbod aan onderwijs en ondersteuning dekkend is en wat er eventueel extra nodig is aan mensen, expertise, middelen en voorzieningen. Het ontwerp dat hieruit volgt,

bespreken we met de bestuurders die een besluit nemen over het invoeren van het ontwerp.

Samen zorgen voor een oplossing

Bij vragen van kinderen en jongeren die zelfs met dit aanbod moeilijk te beantwoorden zijn, kijken we samen met hen en hun ouders wat dan de best passende volgende stap is. Iedere samenwerkingspartner heeft de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een oplossing. Het samenwerkingsverband en de gemeente nemen de regie om te zorgen voor een passende plek.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting dragen, binnen de vastgestelde kaders, bij aan gebieds- en schoolgerichte ondersteuning.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

We gaan niet uit elkaar zonder dat we met kind, jongere en ouders een passende oplossing of volgende stap gevonden hebben. Stedelijke procedures over toelating en plaatsing moeten ondersteunend zijn aan deze ambitie.

[Overzicht stedelijke arrangementen PO](#)

[Overzicht stedelijke arrangementen VO](#)

[Procedures en criteria voor de inzet van extra ondersteuning](#)

Rol van het samenwerkingsverband

6

In hoofdstuk 3 zijn we al ingegaan op de wettelijke taken van het samenwerkingsverband en de gemeente. Omdat de wet niet voorschrijft hoe het samenwerkingsverband die opdracht moet vervullen, heeft het samenwerkingsverband ruimte voor eigen beleid. Die rol en ruimte vullen we in Almere nadrukkelijk in als netwerkpartner.

Kinderen, jongeren, ouders, professionals, beleidsmakers en bestuurders mogen het volgende verwachten van het samenwerkingsverband:

- een adequate uitvoering van wettelijke taken en de maatregelen uit de verbeteraanpak passend onderwijs;
- regie op en kwaliteitsbewaking van de uitvoering van dit ondersteuningsplan;
- faciliteren, organiseren en voorzitten van school(bestuur)-overstijgende bijeenkomsten en een actieve bijdrage aan het Almeerse netwerk voor de jeugd;
- zo nodig oplossingen forceren bij individuele vragen, onvoldoende dekkend aanbod of het niet-nakomen van afspraken;
- toereikende kennis en expertise om scholen te ondersteunen en te faciliteren bij het bieden van passend onderwijs;
- aanbieden en organiseren van training en professionalisering op

- passend onderwijs, bij voorkeur netwerkbreed;
- stimuleren van datagestuurd werken en het bundelen en stroomlijnen van data over passend onderwijs en ondersteuning; We gebruiken hiervoor data op organisatieniveau van onderwijs en gemeenten. Jaarlijks geven we op stedelijk en gebiedsniveau inzicht in hoeverre het samenwerkingsverband met netwerkpartners zijn wettelijke opdracht realiseert;
- helder communiceren over alle ontwikkelingen op passend onderwijs die kinderen en jongeren, ouders, professionals, beleidsmakers en bestuurders aangaan.

RICHTINGGEVENDE UITSpraak

Als samenwerkingsverband nemen we onze verantwoordelijkheid voor passend onderwijs aan kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar.

We dragen bij aan een goed georganiseerd netwerk van onderwijs en ondersteuning voor kinderen en jongeren van 0 tot 27 jaar. We sluiten aan op het Beleidskader Sociaal Domein Almere.

Informatiestromen ouders

Integraal samenwerken voor de jeugd

In hoofdstuk 2 staat onze droom beschreven voor kinderen en jongeren in Almere. We willen breder kijken naar hun ontwikkeling dan alleen vanuit het onderwijsperspectief en zorgen voor integrale hulp en ondersteuning. Dat is niet altijd gemakkelijk en de huidige wet- en regelgeving, de personeels-tekorten en de bezuinigingen op jeugdhulp helpen daar niet bij. Toch geloven we in Almere dat het kan. Door de ruimte die er wel is samen goed te benutten en te proberen om over de grenzen van organisaties heen samen te werken.

Om die gezamenlijke ambitie waar te maken, is een gedeelde verantwoordelijkheid nodig en bestuurlijke afspraken tussen het samenwerkingsverband, de gemeente, schoolbesturen, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en de kinderopvang.

We willen met onze netwerkpartners toe naar een integraal jeugdplan 0-27 met praktische organisatieplannen waarin de gezamenlijke uitgangspunten naar de eigen organisatie zijn vertaald. We willen gezamenlijk aan de lat staan en elkaar helpen bij de uitdagingen waar we voor staan. Ook als de eerste oplossing geen meerwaarde oplevert voor onze eigen organisaties, maar wél voor kinderen en jongeren.

Het samenwerkingsverband wil bijdragen aan integrale samenwerking door:

- in vier jaar met alle netwerkpartners toe te werken naar een integraal jeugdplan 0-27;
- als netwerk te verkennen of het haalbaar is om met interprofessionele teams en integrale budgetten te werken;
- professionaliseringsbeleid en een gezamenlijk inwerkprogramma voor nieuwe professionals te ontwikkelen;
- als netwerk de doorlopende lijn van kinderopvang naar basisonderwijs,

van basis- naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar vervolgonderwijs of werk te versterken.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Preventief samenwerken leidt tot betere oplossingen voor kinderen en jongeren en meer kwaliteit van leven zonder dat daar extra mensen of middelen voor nodig zijn. Als netwerkpartners gaan we daarom kansen voor groepsgerichte, integrale budgetten en interprofessionele teams werkenderwijs onderzoeken.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

In Almere werken we samen aan een doorlopende ontwikkelingslijn voor kinderen en jongeren. We zorgen dat ouders, kinderen en jongeren geen last hebben van belemmeringen in geld, leeftijd, wet- en regelgeving.

[Lees de uitvoeringsagenda](#)

Financiën

8

Alles wat we de komende vier jaar gaan doen als samenwerkingsverband moet haalbaar en betaalbaar zijn. We moeten ons hierbij realiseren dat niets doen haalbaar noch betaalbaar is. De druk op de financiën en de capaciteit van gespecialiseerde voorzieningen is daarvoor te groot.

Groepsgewijs financieren

We hebben in dit ondersteuningsplan een duidelijke richting beschreven voor de organisatie van de ondersteuning.

Kiezen we voor het versterken van de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien en zich ontwikkelen en willen we ondersteuning zoveel mogelijk

groepsgericht, gebiedsgericht en schoolgericht

inzetten, dan moeten we ook kiezen voor

financiering die aansluit bij deze

ambitie. Geld en expertise volgen

de ondersteuningsvraag en

zetten we groepsgewijs in,

op basis van een duidelijk

ondersteuningsprofiel

van die groep. Voor het

basisonderwijs is het

stadsdeel als woon- en

leefgebied leidend

voor de verdeling van

geld en expertise.

Voor het voortgezet

onderwijs is dat

de school. Op de

lange termijn willen we dat middelen die nu naar specialistische en curatieve oplossingen gaan, meer ingezet worden in reguliere scholen om deze zo beter in staat te stellen passend onderwijs te verzorgen.

Verantwoord besteden

Als samenwerkingsverband gaan we werken met een programmabegroting die aansluit bij de ambities van dit ondersteuningsplan en de jaarplannen. Zo werken we toe naar een samenhangende aanpak op inhoud en geld.

In de eerste uitvoeringsperiode van dit plan willen we fors investeren in de transitie en de interne opdracht van het samenwerkingsverband. Dit moet leiden tot een efficiënt en effectief werkende organisatie en een aantoonbare vermindering van het aantal kinderen en jongeren dat wordt doorverwezen naar gespecialiseerde voorzieningen. We zien het als een doorlopende opdracht om kosten die niet direct bijdragen aan het uitvoeren van onze gezamenlijke opdracht terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau.

RICHTINGGEVENDE UITSPRAAK

Geld en expertise volgen de ondersteuningsvraag en zetten we groepsgewijs in, op basis van een duidelijk ondersteuningsprofiel van die groep.

Meerjarenbegrotingen PO en VO

Allocatiemodel

Vangnetbepaling

Interne organisatie

In dit laatste hoofdstuk beschrijven we onze ambities voor de interne organisatie van het samenwerkingsverband. Het is van essentieel belang dat onze organisatie efficiënt en effectief werkt om dit ondersteuningsplan te kunnen uitvoeren. We hanteren hiervoor vijf pijlers:

Vijf pijlers

1. Met kinderen, jongeren en ouders

We helpen kinderen, jongeren en ouders met begrijpelijke informatie en stellen hun vraag en expertise écht centraal. We geven op vragen een passend antwoord. Als we dat antwoord samen niet goed kunnen vinden, wordt met hen gekeken wat de best passende volgende stap is. Hierbij heeft iedere samenwerkingspartner de verantwoordelijkheid bij te dragen aan een oplossing. Het samenwerkingsverband neemt samen met de gemeente de regie om te zorgen dat er een passende plek gevonden wordt.

2. Planmatig

Wat we doen staat in het teken van onze wettelijke opdracht om een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning te realiseren voor alle kinderen en jongeren. Dit ondersteuningsplan en de plannen van de gemeente zijn hiervoor richtinggevend en niet vrijblijvend. Activiteiten die we starten of doorzetten moeten bijdragen aan dit gezamenlijke doel.

3. Doelmatig

Alle middelen die we inzetten, moeten bijdragen aan de hoofdoopdracht: het realiseren van een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning. We doen dit groeps-, gebieds- en schoolgericht en zo veel mogelijk preventief door te investeren in het versterken van de omgeving waar kinderen

en jongeren al zijn. We werken waar mogelijk met effectief bewezen interventies. Tijdens jaarlijkse doelmatigheidsgesprekken bespreken we met scholen de inzet van de middelen en de resultaten daarvan.

4. Datagestuurd

We baseren onze beslissingen om activiteiten te starten of voort te zetten op zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens die aantonen dat deze activiteiten nodig, wenselijk, haalbaar en betaalbaar zijn. We gebruiken data om ons werk op groeps-, gebieds- en schoolniveau effectiever en efficiënter te maken. We gaan de verschillende ondersteunende systemen die we als samenwerkingsverband gebruiken op school- en leerlingniveau evalueren en streven naar een eenvoudige en integrale manier van (data)ondersteuning.

5. Transparant

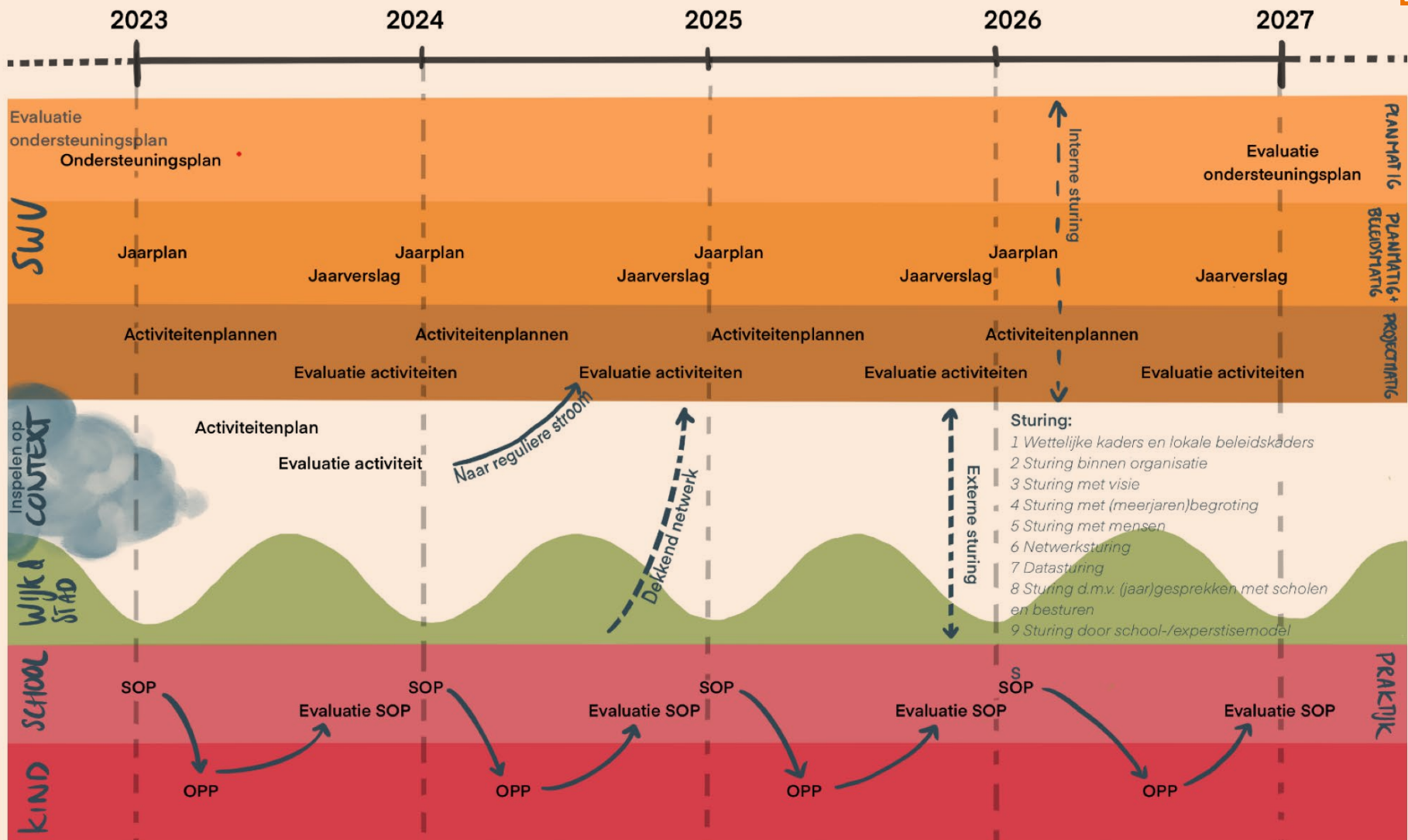
Voor medewerkers is duidelijk wat hun rol en verantwoordelijkheid is, wat we van elkaar verwachten en over welke basiskennis, vaardigheden en specialistische kennis iedereen moet beschikken. Dit staat beschreven in functieprofielen en een functieboek. Minimaal een keer per jaar vinden ontwikkel- en beoordelingsgesprekken plaats.

Verantwoording doelmatige inzet arrangementsmiddelen en projecten

BIJLAGE I

Jaarcyclus

BIJLAGE II

Belangrijkste cijfers over 2022

Doorverwijzingspercentages

	Historische cijfers					Streefcijfers				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Percentage Speciaal Onderwijs	1,29%	1,33%	1,47%	1,61%	1,61%	1,60%	1,67%	1,68%	1,69%	1,69%
Percentage Speciaal Basisonderwijs	3,35%	3,38%	3,07%	2,91%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Percentage Voortgezet Speciaal Onderwijs	4,37%	4,24%	4,20%	4,35%	4,45%	4,37%	4,73%	4,61%	4,62%	4,27%
Percentage Praktijk Onderwijs (PrO)	4,35%	4,17%	4,12%	3,97%	3,65%	3,65%	3,51%	3,45%	3,53%	3,56%

Opmerkingen bij deze cijfers

Met het nieuwe ondersteuningsplan gaan we de doorverwijzingspercentages op een andere manier in kaart brengen. Deze huidige cijfers zijn vertekend door bijvoorbeeld arrangementen in reguliere scholen. Daarnaast verwachten we een behoorlijk effect van het versterken van de ondersteuning in en rond de reguliere scholen dat zich moeilijk laat prognosticeren.

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Kinderen, jongeren, ouders en professionals hebben zo min mogelijk last van procedures, gedwongen wisseling van locatie of professionals en van schotten in geld, leeftijd, wet- en regelgeving die de best passende oplossing in de weg staan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Last: aantal klachten over procedures als onderdeel van het geheel aan procedures. • Wisselingen: aantal onnodige wisselingen van locaties per kind. Aantal gedwongen wisselingen van professionals per kind. • Schotten: aantal aangegeven keren wanneer schotten een passende oplossing in de weg staan, uitgesplitst in financiële schotten, leeftijdsgrenzen, belemmerende wet- en regelgeving op lokaal en landelijk niveau.	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2023 -2024 brengt een procesbegeleider aan de hand van interviews vier 'reizen' in het PO en vier 'reizen' in het VO in beeld, vanuit het perspectief van kinderen en jongeren, ouders en professionals. Per reis wordt een inschatting gemaakt van de benodigde kosten, administratieve last, wisseling van personeel of locatie en van andere ingrijpende gebeurtenissen. 2. Aan de hand van deze acht reizen, twee per kwartaal, organiseren we elk kwartaal een sessie om te komen tot verbetervoorstellen die draagvlak hebben bij ouders, professionals en bestuurders. Deze verbetervoorstellen worden uitgevoerd en gevolgd. Ieder kwartaal rapporteert de procesbegeleider aan betrokkenen, aan de Ondersteuningsplanraad en aan andere relevante partners. 3. In 2023-2024 werken we een Almeers Doelgroepenmodel uit van regulier tot en met gespecialiseerd onderwijs. We richten administratie, rapportages en toeleidingsprocedures hierop in. 4. In 2023-2024 maken we een dekkend netwerkkaart met voorzieningen, behoeften, expertise, professionals. 5. In 2023-2024 gaan we de TLV- en plaatsingsprocedure herzien op doelmatigheid en functionaliteit. Minder bureaucratie en meer gesprek over de mogelijkheden om terug te stromen.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Basisondersteuning voor álle kinderen en jongeren

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Er is een Almeerse norm voor basisondersteuning in PO en VO (basisniveau en streefniveau) die duidelijk maakt wat ouders, kinderen en jongeren van een school mogen verwachten, ten minste op het niveau van de landelijke norm voor basisondersteuning ligt en handelingsgericht, integraal en groepsgericht wordt ingezet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een vastgestelde, begrijpelijke en goed vindbare Almeerse norm voor basisondersteuning voor het PO en het VO. Als tussen PO en VO wordt afgeweken, is duidelijk uitgelegd waarom.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een werkgroep van scholen en samenwerkingsverband komt in 2023 met een procesvoorstel, waarin het onderscheid in niveaus van basisondersteuning is meegenomen. 2. Begin 2024 ligt er een voorstel voor een Almeerse norm voor basisondersteuning. 3. Eind 2024 is de Almeerse norm voor basisondersteuning door de ALV vastgesteld.
<p>Alle Almeerse scholen voor PO en VO voldoen aan de Almeerse norm voor basisondersteuning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen en jongeren dat binnen de basisondersteuning doelmatig wordt ondersteund. • Mate waarin scholen volgens de zelfevaluatie voldoen aan de norm voor basisondersteuning. Is dat niet het geval, dan wordt in overleg met het bestuur gedifferentieerd beleid gevoerd. • Mate waarin het samenwerkingsverband wordt gevraagd om inzet op thema's die vallen onder de basisondersteuning.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarlijks bespreken we met scholen en schoolbesturen de mate waarin het samen lukt om kinderen en jongeren in reguliere voorzieningen te ondersteunen. 2. De gesprekken met scholen verrijken we met data uit de beschikbare dashboards en gegevens uit de intercollegiale werkbezoeken. 3. We maken een overzicht van de scholen die nog niet voldoen aan het basisniveau, de scholen die naar het streefniveau gaan en de scholen die aan het streefniveau voldoen. We maken in overleg met scholen en besturen gedifferentieerd beleid voor elk van deze groepen.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Extra ondersteuning voor groepen kinderen en jongeren

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Jaarlijks verschuift ten minste 5% van het totaal aantal kinderen en jongeren dat gebruikmaakt van een gespecialiseerde onderwijsvoorziening naar groepsgerichte ondersteuning op een locatie in of bij een regulier schoolgebouw.</p> <p>Over 20 jaar heeft 50% van de kinderen en jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte die nu geen regulier onderwijs in Almere volgen, een plaats in of bij een regulier schoolgebouw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aantallen kinderen en jongeren die op een locatie in of bij regulier onderwijs doelmatig worden ondersteund t.o.v. het totaal aantal kinderen en jongeren dat wordt ondersteund.	<ol style="list-style-type: none"> In 2023-2024 gaan we op minimaal twee plaatsen de beweging van een stedelijke naar een gebieds- of schoolgerichte aanpak in praktijk brengen. Jaarlijks onderzoeken we onder kinderen en jongeren die gespecialiseerde ondersteuning krijgen (5%) of zij lichter en dichterbij huis ondersteund kunnen worden. Ook onderzoeken we wat nodig is om dat in de praktijk te brengen. Het samenwerkingsverband stelt handreikingen op en geeft scholen advies over het oplossen van blokkades in financiering, wet- en regelgeving of inspectiekaders in het bieden van passend, inclusief onderwijs.
<p>In 2027 is er een gezamenlijk, binnen de huidige verordening passend kader van gemeente, schoolbesturen, samenwerkingsverband, JGZ Almere en stedelijke onderwijsvoorzieningen dat inclusieve huisvesting en inclusieve onderwijsvoorzieningen stimuleert en faciliteert. Als dit niet haalbaar is, zoeken we naar een financieel verantwoord alternatief dat voldoende draagvlak heeft.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In 2023-2024 is inzicht in de mate waarin met de huisvestingsverordening kan worden bijgedragen aan inclusie.	<ol style="list-style-type: none"> In 2023-2024 onderzoeken gemeente, schoolbesturen, JGZ Almere en stedelijke onderwijsvoorzieningen wat inclusief onderwijs betekent voor de onderwijshuisvesting. De huidige verordening is hiervoor het uitgangspunt. In 2023 leveren we input op de plannen voor Pampus. We denken mee en leveren input op plannen voor integrale huisvesting en huisvestingsverzoeken van de scholen.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Extra ondersteuning voor groepen kinderen en jongeren

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Kinderen en jongeren met een gecombineerde ondersteuningsvraag worden met integrale budgetten zo snel en doelmatig mogelijk ondersteund.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doorlooptijd van vraag naar passende ondersteuning. • Mate van integrale financiering bij complexe, gecombineerde onderwijs- en jeugd(hulp)vragen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het samenwerkingsverband trekt samen op met de gemeente in de nieuwe inkoop jeugdhulp voor het deel jeugdhulp tijdens onderwijstijd. 2. In de dekkend netwerkkaart wordt jaarlijks actief verbinding gezocht met de gemeente over de concrete inzet van jeugdhulp tijdens onderwijstijd. 3. We onderzoeken hoe we lichte vormen van ouderbegeleiding aansluitend op een schoolaanpak mogelijk kunnen maken en hoe we procedureel soepel kunnen aansluiten op jeugdhulp en ondersteuning thuis. 4. We onderzoeken in het verlengde van Samen Sterk in de wijk naar een sterke verbinding tussen de gebiedsgerichte aanpak in het onderwijs en bij JGZ Almere.
<p>Met kinderen en jongeren met een gecombineerde ondersteuningsvraag en hun ouders wordt zo snel mogelijk besloten over de best passende volgende stap in de ondersteuning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doorlooptijd van vraag naar passende ondersteuning. • Mate van integrale financiering bij complexe, gecombineerde onderwijs- en jeugd(hulp)vragen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. We stellen met de gemeente een coördinator passend onderwijs-jeugdhulp aan die regie houdt op alle gezamenlijke projecten, casuïstiek, arrangementen en informatiestromen. 2. Bestuurders mandateren doorbraakfunctionarissen en komen bij een impasse binnen een week tot een oplossing. We volgen dit actief en proberen dit in 80% van de situaties terug te brengen tot 48 uur. 3. In de meest complexe situaties waarbij zowel vanuit onderwijs als jeugdhulp zware en kostbare ondersteuning wordt ingezet, zetten we een duo van gemeente en samenwerkingsverband in om samen een beter passende en minder kostbare oplossing te vinden. Dit duo rapporteert elk kwartaal over de geobserveerde belemmeringen. 4. We actualiseren de escalatieladder waarin iedere functionaris en ieder overleg een heldere plaats en mandaat heeft. We nemen daarin in ieder geval de ITA, ATA, Leerplicht, Steunpunt en de aanpak thuiszitters mee.

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Integraal samenwerken voor de jeugd

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Kinderen en jongeren in Almere maken een doorlopende ontwikkeling door.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een gezamenlijke definitie van doorlopende ontwikkeling. • Er is een gezamenlijk overzicht van kinderen en jongeren met (risico's op) onderbrekingen in hun ontwikkeling. Hiervoor hanteren we de volgende indicatoren:<ul style="list-style-type: none"> - schoolaanwezigheid; - doorlooptijd van vraag naar passende ondersteuning; - schoolwisseling; - verblijfsduur op school; - passend aanbod voor zieke kinderen en jongeren.	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2023-2024 definieert een netwerkgroep wat we verstaan onder doorlopende ontwikkeling en hoe alle netwerkpartners daaraan kunnen bijdragen vanuit hun (wettelijke) deelopdrachten. 2. We hebben kinderen en jongeren met een risico op onderbreking van hun ontwikkeling centraal in beeld. Over de opvolging maken we bindende afspraken met gemeente, schoolbesturen en JGZ Almere. 3. In het plaatsingsbeleid maken we bindende afspraken over inschrijving en plaatsing op scholen of onderwijsvoorzieningen die het samenwerkingsverband kan handhaven. Hierin is in ieder geval aandacht voor verhuizers, uitstroom uit gespecialiseerde voorzieningen, zieke kinderen en jongeren die het onderwijs voortijdig hebben verlaten.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Integraal samenwerken voor de jeugd

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>In 2027 werkt het Almeerse netwerk voor de jeugd vanuit een integrale visie en een integraal Jeugdplan 0-27.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In 2027 is er een integraal Jeugdplan 0-27 met een gezamenlijke visie en duidelijke rollen en verantwoordelijkheden voor alle netwerkpartners. 	<ol style="list-style-type: none"> Alle netwerkorganisaties nemen in 2023 de gezamenlijke visie op in hun organisatieplannen. Alle netwerkorganisaties benoemen in hun organisatieplannen expliciet de onderwerpen waarop integraal samengewerkt wordt. We vertalen de organisatieplannen naar bindende overeenkomsten en convenanten. De gemeente, schoolbesturen en het samenwerkingsverband werken samen aan het terugdringen van uitgaven voor leerlingenvervoer en reistijd voor kinderen en jongeren. Gemeente en samenwerkingsverband onderzoeken de mogelijkheid om leerlingenvervoer efficiënter te organiseren.
<p>De (wettelijke) opdracht, verantwoordelijkheden, rollen en overlegvormen in het netwerk 0-27 zijn helder en doelmatig georganiseerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In 2024 ligt er een netwerkanalyse die op deze punten inzicht geeft. Aantal (relevante) personen in netwerk dat (wettelijke) opdracht, verantwoordelijkheden, rollen en overleg-vormen niet helder heeft. 	<ol style="list-style-type: none"> In 2023 maakt een gezamenlijke werkgroep onder leiding van het samenwerkingsverband een netwerkanalyse en een inventarisatie van bestaande overleggen. In 2023 komt de werkgroep met een eerste voorstel tot vereenvoudiging. Begin 2024 wordt deze nieuwe inrichting geëvalueerd en doorontwikkeld voor de volgende jaren. We zetten een gezamenlijk professionalisering- en inwerkprogramma op voor alle sleutelspelers in het netwerk voor de jeugd. Elke netwerkpartner biedt daarvoor het relevante scholingsmateriaal en neemt in haar personeelsbeleid op dat nieuw personeel binnen twee maanden dit programma gaat volgen.

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Integraal samenwerken voor de jeugd

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>Er is een informatiepunt 'Ondersteuning ouders en jeugd in Almere', dat samen met de gemeente, schoolbesturen en JGZ Almere zo is ingericht dat het gestructureerd en vanuit een startpunt kinderen, jongeren, ouders en professionals snel, goed en begrijpelijk ondersteunt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een informatiepunt dat voldoet aan de gestelde eisen. • Snel: doorlooptijd van vraag naar antwoord. • Goed: aantal vragen in het geheel van vragen dat leidt tot gewenst resultaat. • Begrijpelijke taal: alle informatie wordt gegeven op B1-niveau. Informatie over belangrijke stappen voor kinderen en jongeren wordt ook op A2-niveau gegeven. • Informatieknooppunt: aantal vragen dat niet leidt tot gewenst resultaat, maar wel gedekt moet zijn door het informatiepunt in het geheel van vragen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. We onderzoeken of we één informatiepunt kunnen inrichten, waarmee we informatie over passend onderwijs, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp: <ul style="list-style-type: none"> - vanuit één centraal punt delen; - in begrijpelijke taal communiceren; - met een duidelijk antwoord op vragen en een duidelijke vervolgstap verstrekken; - zelf kunnen beheren. 2. Het samenwerkingsverband brengt in kaart welke gegevens beschikbaar zijn bij gemeente, JGZ Almere, schoolbesturen en samenwerkingsverband en organiseert op een technisch, juridisch en organisatorisch verantwoorde manier een periodieke bundeling van deze gegevens. 3. Vanuit de gebundelde data rapporteren we periodiek op een manier die helpt om de dagelijkse praktijk, de beleidsontwikkeling en de aansturing te verbeteren.

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Financiën

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
<p>De financiering vanuit het samenwerkingsverband wordt zo veel mogelijk gebieds-, school- en groepsgericht ingezet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband heeft in 2024 een programmabegroting die vanuit de wettelijke opdracht en de integrale visie op de jeugd is opgebouwd. • Mate waarin het samenwerkingsverband middelen gebieds-, school- en groepsgericht inzet t.o.v. middelen die niet gebieds-, school- en groepsgericht worden ingezet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. We richten de begroting in op bekostigingsniveaus, ongeacht of dit wordt ingevuld op basis van arrangementen of toelaatbaarheidsverklaring. We koppelen de bedragen waar mogelijk aan landelijke bedragen naar bekostigingsniveau. 2. We beschikken de plaatsen die horen bij de bekostigingsniveaus groepsgewijs en op ondersteuningsvraag, op basis van heldere profielen en doelgroepen. 3. Het netwerk gaat samen, gebiedsgericht en stapsgewijs verkennen hoe een voor iedereen werkbaar vorm van integraal financieren gerealiseerd kan worden. 4. We maken heldere afspraken over hoe om te gaan met indexatie. We volgen hierbij in principe de landelijke trends en richtlijnen voor CAO en de bekostigingsbedragen.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

BIJLAGE III UITVOERINGSAGENDA 2023-2027

Interne organisatie

Wat willen we bereiken?	Hoe gaan we evalueren?	Wat gaan we hiervoor doen?
De jaarplannen zijn haalbaar en betaalbaar.	<ul style="list-style-type: none"> • Haalbaar: aantal behaalde concrete activiteiten als onderdeel van het geheel aan activiteiten voor de komende vier jaar. • Betaalbaar: mate van overschrijding van middelen beschikbaar per activiteit.	<ol style="list-style-type: none"> 1. In de jaarplannen schrijven we bij elk doel op welke afwegingen we hebben gemaakt ten aanzien van haalbaarheid, betaalbaarheid en ambitieniveau. Op basis daarvan stellen we beoogde kwantitatieve en kwalitatieve resultaten op. 2. We evalueren jaarlijks op managementniveau in hoeverre we hebben voldaan aan deze indicatoren. 3. We rapporteren aan de hand van een checklist over het realiseren van de doelen op:<ul style="list-style-type: none"> - doorlopende ontwikkeling; - resultaten van projecten; - klachten en bezwaren; - doorverwijzingspercentages; - percentages kinderen en jongeren dat buiten het stadsdeel of de stad onderwijs volgt.
Professionals, netwerkpartners en andere betrokkenen bij de ondersteuning van kinderen en jongeren weten wat er goed gaat in Almere, wat ze daarvan kunnen leren en gebruiken in hun eigen praktijk en welke verbindingen ze kunnen leggen.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal activiteiten dat georganiseerd is om professionals te verbinden. • Aantal deelnemers aan onze activiteiten. • Aantal views van en luisteraars naar onze media-uitingen en hun waardering hiervan.	<ol style="list-style-type: none"> 1. We organiseren bijeenkomsten voor en door het netwerk en communiceren actief over doel, doelgroep en opbrengst. 2. We experimenteren met handreikingen, podcasts, webinars en andere media om good practices en successen uit Almere te delen.

[Lees het bijgaande hoofdstuk](#)

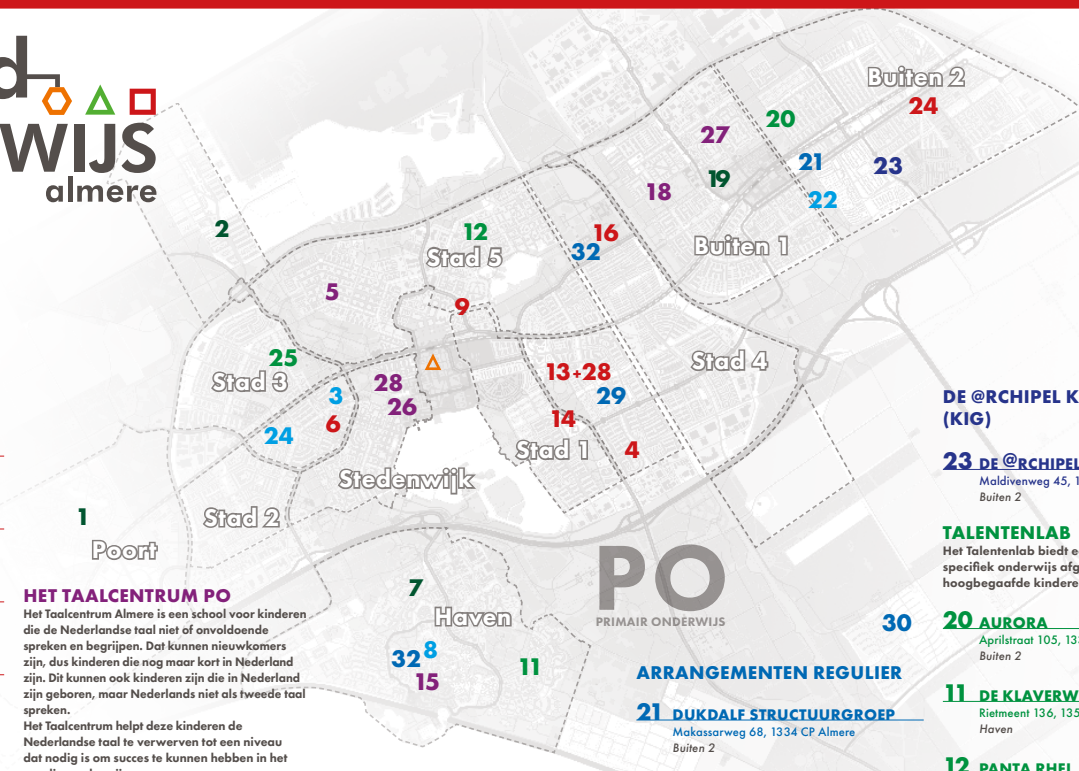
BIJLAGE IV

Kaart dekkend netwerk PO

passend ONDERWIJS almere

Schooljaar 2023-2024

Almeerse leerlingen in het basisonderwijs volgen in Almere het onderwijs dat bij hen past.

SPECIAAL BASISONDERWIJS (SBO)

SBO is de afkorting van Speciaal Basis Onderwijs. Op SBO scholen zijn de groepen kleiner dan in het basisonderwijs, waardoor er meer aandacht kan zijn voor de specifieke onderwijsbehoefte van het kind.

14 SBO DE BOMBARDON

Simon van Colleenstraat 7, 1325 NA Almere
Stad 1/Stad Oost

24 SBO DE KLIMOP

Ten Harmsen v.d. Beekpad 6, 1336 BK Almere
Buiten 2

6 SBO DE KLIMOP

Rossinistraat 5, 1323 BP Almere
Stad 3/Stad West

9 SBO DE WATERTUIN

Churchillweg 3, 1314 RA Almere
Stad 5/Stad West

SPECIAAL ONDERWIJS (SO)

SO is de afkorting van Speciaal Onderwijs. Soms heeft een kind extra ondersteuning nodig en kan de reguliere basisschool of school voor speciaal basisonderwijs die niet bieden. Het SO is bedoeld voor kinderen die veel ondersteuning nodig hebben.

De klassen in het SO zijn kleiner en er is meer specialistische kennis aanwezig.

Speciaal onderwijs heeft een aanbod op:

- moeilijk lerende kinderen (MLK), kinderen met een ernstige meervoudige beperking, kinderen die langdurig ziek zijn (LZK) en kinderen met fysieke beperkingen (LG)
- kinderen met een gedragsstoornis en/of psychiatrische problematiek

16 SO OLIVIJN

Marathonlaan 7, 1318 ED Almere
Stad 4/Stad Oost

13 SO DE BONGERD

Boongaardweg 8, 1326 AD Almere
Stad 1/Stad Oost

28 SO KLEUTERGROEP DE VLINDERSTRIJK

Boongaardweg 8, 1326 AD Almere
Stad 1/Stad Oost

4 SO NAUTILUS

El Grecostraat 171, 1328 ST Almere
Stad 1/Stad Oost

HET TAALCENTRUM PO

Het Taalcentrum Almere is een school voor kinderen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende spreken en begrijpen. Dat kunnen nieuwkomers zijn, dus kinderen die nog maar kort in Nederland zijn. Dit kunnen ook kinderen zijn die in Nederland zijn geboren, maar Nederlands niet als tweede taal spreken.

Het Taalcentrum helpt deze kinderen de Nederlandse taal te verwerven tot een niveau dat nodig is om succes te kunnen hebben in het regulier onderwijs.

5 TAALCENTRUM PO

Sesamstraat 1, 1313 GS Almere
Stad 5/Stad West

18 TAALCENTRUM PO

MJ Granpré Molliërestraat 72, 1333 KE Almere
Buiten 1

15 TAALCENTRUM PO (KOPKLAS)

Marktgracht 65, 1353 AL Almere
Haven

26 TAALCENTRUM PO (KANSKLAS)

Zwolleweg 1, 1324 EL Almere
Stedenwijk

27 TAALCENTRUM PO

Binnenkruierstraat 9, 1333 EC Almere
Buiten 1

28 TAALCENTRUM PO (OPVANG OEKRAÏENSE LEERLINGEN)

Hoorstraat 1, 1324 SH Almere
Stedenwijk

TAAL ONTWIKKELINGS STOORNIS (TOS)

Leerlingen die moeite hebben met taal of communicatie of slecht horen, komen in aanmerking voor een arrangement TOS (Taal Ontwikkelings Stoornis) of SH (slechthorend). Deze arrangementen kunnen worden aangevraagd bij VierTaal. Er kan een ondersteuningsarrangement worden aangevraagd voor in het reguliere onderwijs of een onderwijsarrangement voor het speciaal onderwijs.

8 DE POLDERHOF

Buitenhof 93, 1354 GR Almere
Haven

22 HET SPECTRUM

Regenboogweg 47, 1339 ET Almere
Buiten 2

3 DE OMNIBUS

J.J. Slaverhoffstraat 53, 1321 HE Almere
Stad 2/Stad West

24 ALEXANDER ROOZENDAAL (onderwijsarrangement)

Prakofjevstraat 3, 1323 SB Almere
Stad 2/Stad West

DE @RCHIPEL KIND IN GROEP (KIG)

23 DE @RCHIPEL
Maldivenweg 45, 1339 PP Almere
Buiten 2

TALENTENLAB

Het Talentenlab biedt een dagdeel per week specifiek onderwijs afgestemd op meer- en hoogbegaafde kinderen uit de groepen 5-8.

20 AURORA

Aprilstraat 105, 1335 BL Almere
Buiten 2

11 DE KLAVERWEIDE

Rietmeent 136, 1357 CM Almere
Haven

12 PANTA RHEI

Slufterplantsoen 2, 1316 KX Almere
Stad 5

25 DE VRIJE SCHOOL ALMERE

Lierstraat 7, 1312 JZ Almere
Stad 3

NEO

NEO-onderwijs is bedoeld voor zelfstandig werkende hoogbegaafde kinderen (groep 3 t/m 8) die binnen de reguliere school geen passend onderwijs kunnen krijgen.

1 DE COLUMBUS

Marco Poloruute 56, 1363 LA Almere
Poort

2 DE ONTDEKKING

Kraaiennest 6, 1319 DA Almere
Stad 2/Stad West

7 DE FLIEREFLUITER

Bosgouw 235, 1352 GW Almere
Haven

19 DE KRING

Wipmolenweg 50, 1333 GS Almere
Buiten 1

PASSEND ONDERWIJS ALMERE

Bezoekadres
Grote Markt 2-1, 1315 JG Almere
Postadres
Postbus 10130, 1301 AC Almere
T 036 76 70 200
E info@passendonderwijs-almere.nl
www.passendonderwijs-almere.nl

Heeft uw kind/uw leerling extra ondersteuning nodig op school?

Er zijn altijd leerlingen waarvoor een vorm van speciaal (basis) onderwijs tijdelijk beter aansluit. Wat de best passende onderwijsplek is wordt door school, ouders en de (nieuwe) school zelf geregeld. Zij overleggen daarover gezamenlijk.

△ Het Steunpunt POA kan benaderd worden door ouders en school via de website of 036 76 70 200

TEAMS

Door de samenstelling van het team heeft ieder team een mix van specialisaties waaronder ZML, ASS, LZK, TOS, meer- en hoogbegaafd, motoriek, groepsdynamica en gedrag. Naast het bieden van ondersteuning op de verschillende niveaus is Passend Onderwijs Almere een netwerkorganisatie waar kennisdeling centraal staat.

HET PO TEAM BESTAAT UIT

- Senior begeleider onderwijs (orthopedagoog/psycholoog) die inzetbaar is voor consultatie en afstemming, deelname aan zorgteam, ondersteuning en onderzoek. Zij zijn ook eerste deskundige bij toelidingstrajecten.
- Begeleiders onderwijs zijn inzetbaar voor observatie en ondersteuning aan leerkrachten/groep.
- Deskundigen in het team beantwoorden meer specifieke en specialistische vragen van de scholen.
- Adviseur begeleiding onderwijs.

TEAMLEIDERS

Stadsdeel Buiten: Fenna Smit
Stadsdeel Haven/Poort/Hout: Margaretha van Meerveld
Stadsdeel Oost: Fenna Smit
Stadsdeel West: Joyce Veldkamp
Toeliding: Noor van Lonkhuyzen

BIJLAGE IV

Kaart dekkend netwerk VO

Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

VSO is de afkorting van Voortgezet Speciaal Onderwijs. Op VSO-scholen is specifieke aandacht voor specialiserende of intensieve begeleiding van leerlingen. De klassen in het VSO zijn kleiner en er is meer specialiserende kennis aanwezig. VSO heeft een aanbod op: zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK), kinderen met een meervoudige beperking (MG) en kinderen met een gedragsstoornis en/of psychiatrische problematiek.

7 VSO Aventurijn
Marathonlaan 13
1318 ED Almere

**2 VSO Nautilus
Locatie Lierstraat**
Lierstraat 17 - vmba-b/k
1312 JZ Almere

**4 VSO Nautilus
Locatie Radioweg**
Radioweg 35 - vmba-l en vmba-b/k
1324 KW Almere

**8 VSO Nautilus
Locatie Paul Kleestraat**
Paul Kleestraat 35 - vmba-l, havo, vwo
1328 HC Almere

**13 Ondersteuningslokaal
MAYO Park Lyceum**
Bunuelaan 4, 1325 PL Almere

Het Park Lyceum biedt begeleiding voor mavo-leerlingen met een autisme spectrum stoornis (ASS) of leerlingen met vergelijkbare ondersteuningsbehoefte, die potentie hebben om een regulier diploma te halen, maar zonder die specifieke begeleiding dreigen uit te vallen.

PrO Almere

PrO is de afkorting van Praktijk Onderwijs. Het doel van het onderwijs op scholen voor praktijkonderwijs is: de leerlingen voorbereiden op een zelfstandig bestaan in de maatschappij. Aan alles wat je kunt tegenkomen in de praktijk van het wonen, werken en de vrije tijd en burgerschap, wordt op scholen voor praktijkonderwijs aandacht besteed.

10 Locatie Koningsbeltstraat
Koningsbeltstraat 4
1329 AL Almere

12 Locatie Tom Poesstraat
Tom Poesstraat 2
1336 AE Almere

3 Locatie Bachweg
J.S. Bachweg 7
1323 BA Almere

Het Taalcentrum VO

Het Taalcentrum Almere is een school voor leerlingen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende spreken en begrijpen. Dat kunnen nieuwkomers zijn, dus leerlingen die nog maar kort in Nederland zijn. Dit kunnen ook leerlingen zijn die in Nederland zijn geboren, maar niet Nederlands zijn opgevoed. Het Taalcentrum helpt deze leerlingen de Nederlandse taal te verwerven tot een niveau dat nodig is om succes te kunnen hebben in het regulier onderwijs.

11 Taalcentrum VO
Asterstraat 41
1338 WS Almere

5 Taalcentrum VO
Walt Disneyplantsoen 88
1325 SX Almere

**14 Taalcentrum VO
(opvang Oekraïense
leerlingen)**
Zwolleweg 1
1324 EL Almere

Zie voor locatie, Kansklas op PO-zijde

6 OPDC-Almere
Discuslaan 3
1318 EJ Almere

Het Ortho Pedagogisch Didactisch Centrum is een VMBO-school voor leerlingen die leerachterstanden hebben gecombineerd met wat anders waardoor het leren niet altijd lukt. Bijvoorbeeld een gebrek aan zelfvertrouwen, concentratie, moeite met plannen, dyslexie of moeite met contact maken met anderen. Het OPDC-Almere is een tussenstap naar een grote voortgezet onderwijs school. Na één of twee jaar kan de leerling doorstromen naar één van de VMBO-scholen. Dit betekent dat op het OPDC-Almere geen diploma behaald kan worden.

6 KLASS (OPDC-Almere)

KLASS is voor leerlingen met (kenmerken van) ASS die de stap van PO naar regulier VO niet kunnen maken. Zij zijn gebaat bij lessen met een vaste structuur en docenten met kennis van ASS en de invloed daarvan op leren. Zij starten in één lokaal met vier docenten en gaan via tussenstappen naar een OPDC-klas met als doel doorstromen naar een VO-school.

**6 Structuurklas
(OPDC-Almere)**

De structuurklas is voor leerlingen waarvoor de stap van PO naar OPDC-Almere nog te groot is. Hun perspectief is regulier, maar ze hebben behoefte aan meer tussenstappen. Ze worden, via tussenstappen, begeleid naar de structuur van een reguliere OPDC-klas, met als doel doorstromen naar een VO-school.

**6 Maatwerkklas
(OPDC-Almere)**

Combinatie van onderwijs en stage voor leerlingen van 14 jaar ter voorbereiding op Almeerks (Entree-opleiding). Leerlingen gaan drie dagen naar school op het OPDC-Almere en lopen twee dagen stage, begeleid door een coach van Mind at Work.

**9 Oostvaarders College
(OVC)**
A. Boekenweg 3
1333 VD Almere

Het OVC biedt arrangementen voor HAVO- en VWO-leerlingen met ASS of vergelijkbare ondersteuningsbehoefte

Trajectbegeleiding (OVC)

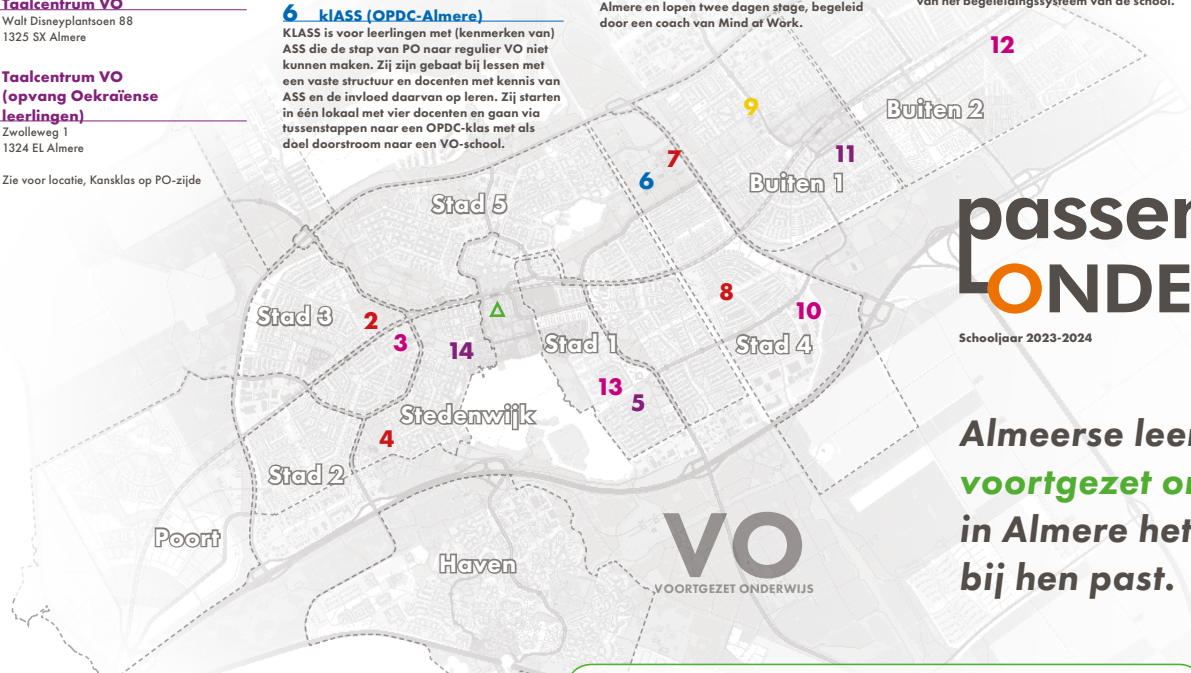
Trajectbegeleiding is er voor leerlingen die in staat zijn lessen te volgen in een reguliere klas. Zij hebben het in zich om een regulier diploma te halen, maar dreigen zonder hulp uit te vallen. De ondersteuning gebeurt voor of na de lessen, maar kan ook in de klas plaatsvinden. De begeleiding is een geïntegreerd onderdeel van het begeleidingsstelsel van de school.

Structuurklas (OVC)

De structuurklas is er voor leerlingen voor wie de overstap van het basisonderwijs naar het regulier onderwijs op het OVC met trajectbegeleiding nog een te grote stap is. Een gespecialiseerde klassenmentor geeft een deel van de lessen in deze kleine dakpanklas en vakdocenten komen naar deze klas toe om les te geven. Het OVC heeft twee structuurklassen. Een voor de eerste klas en een voor de tweede klas. Beide zijn op havo-vwo.

Pitstop HB

Pitstop HB is een programma voor hoogbegaafde leerlingen met extra uitdagingen in leerjaar 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. Door hun sociale, emotionale en fysieke ontwikkeling te stimuleren verkleint de kans op afstroom en schooluitval. Pitstop HB is een naschools programma van vijftien weken dat wordt aangeboden door Playing for Success Almere.

passend ONDERWIJS
almere
Schooljaar 2023-2024

Almeerse leerlingen in het voortgezet onderwijs volgen in Almere het onderwijs dat bij hen past.

Heeft uw kind/uw leerling extra ondersteuning nodig op school?

In iedere school is er een begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere (POA) beschikbaar die mee kan denken om het onderwijs meer passend te maken op de school of bij een andere school binnen het samenwerkingsverband.

Mocht er specifieke expertise nodig zijn, dan kan er vanuit het steunpunt passend onderwijs mee worden gedacht. Soms is het nodig dat

een leerling (tijdelijk) gebruik kan maken van een onderwijsaanbod in een gespecialiseerde school. Hiervoor moet de school na overleg met ouders een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) aanvragen bij de afdeling toeleiding van het Samenwerkingsverband POA

△ Het Steunpunt POA kan benaderd worden door ouders en school via de website of 036 76 70 200

△ PASSEND ONDERWIJS ALMERE
Bezoekadres
Grote Markt 2-1
1315 JG Almere
Postadres
Postbus 10130
1301 AC Almere
T 036 76 70 200
E info@passendonderwijs-almere.nl
www.passendonderwijs-almere.nl

TEAMS
Door de samenstelling van het team heeft ieder team een mix van specialisaties waaronder ZML, ASS, LZK, TOS, meer- en hoogbegaafd, motoriek, groepsdynamica en gedrag. Naast het bieden van ondersteuning op de verschillende niveaus is Passend Onderwijs Almere een netwerkorganisatie waar kennisdeling centraal staat.

HET VO TEAM BESTAAT UIT
- begeleiders onderwijs die inzetbaar zijn voor ondersteuning aan leerlingen, docenten en groepen.

TEAMLEIDERS
Voortgezet Onderwijs: Carine Slots
Toeleiding: Noor van Lankhuizen

PO ONDERWIJS AANBOD ALMERE

Schooljaar
2023 /
2024
STEDELIJKE
ARRANGEMENTEN

Dit document is interactief!
Klik en vind meer over het onderwerp

INITIATIEVEN REGULIER

SAMEN NAAR SCHOOL/KIND IN KLAS
• De Kraanvogel

NIEUW

DE KLEINE GROEP
• De Verbeelding en SBO De Klimop

NIEUW

LEERLINGEN MET EEN COMPLEXE
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE
BINNEN EEN NEO-GROEP
• De Ontdekking

NIEUW

KERNKLAS HAVEN
• de Ark

SCHAKELGROEP (GROEP 8)
• OPDC-Almere

NIEUW

@RCHIPEL KIG

TAALCENTRUM PO KOPKLAS

TAALCENTRUM PO KANSKLAS

DUKDALF STRUCTUURGROEP

TALENTENLAB

NEO

TOS

INITIATIEVEN SBO

SBO BOMBARDON

- Structuurgroepen (vanaf groep 3)
- Behandelgroep kleuters (Tamboerijn)
- Diagnostiekgroep kleuters (Triangel)

SBO DE KLIMOP

- SBO+/SO- groep onderbouw groep 3-4-5 (de Levensboom)
- SBO+/SO- groep bovenbouw groep 6-7-8 (de Wonderboom)

NIEUW

SBO DE WATERTUIN

- SBO+/SO- groep voor enkelvoudig zeer moeilijk lerenden (ZML)

NIEUW

INITIATIEVEN SO

SO DE BONGERD

- Bongerd JOA
- Klas op Maat

NIEUW

SO OLIVIJN

- Structuurgroepen
- Zorggroep

SO NAUTILUS

- Kleutergroepen internaliserende problematiek

NIEUW

SAMEN NAAR SCHOOL / KIND IN KLAS *De Kraanvogel*

NIEUW

Vanuit de visie op onderwijs van De Kraanvogel, waarbij 'Thuis-nabij-onderwijs' centraal staat, is er voor elk kind een plek op school waarbij kinderen binnen hun eigen kunnen blijven groeien. De Kraanvogel kiest er specifiek voor om de kinderen in de klas en met hun eigen 'peergroup' mee te laten draaien. Het omgaan met een diversiteit aan leeftijdsgenoten zorgt voor leren van en met elkaar. Verdraagzaamheid ten opzichte van elkaars eigen (n)aardigheden is een gedragen missie. Plaatsing van een kind gebeurt altijd in overleg met ouders en school. Vanuit de inclusie gedachte wordt de best passende plek voor een kind gezocht. De Kraanvogel start met 16 Kind-in-klas plekken.

SCHAKELGROEP (GROEP 8) *OPDC-Almere*

NIEUW

Een leerroute met een voorbereidend voortgezet onderwijsaanbod, bedoeld voor leerlingen uit het PO (SBO of SO) met leerachterstanden gecombineerd met een andere ondersteuningsvraag. Zij hebben wat meer ondersteuning en/ of wat langer de tijd nodig om zich te ontwikkelen. Zij hebben potentie om door te stromen naar regulier voortgezet onderwijs. Deze groep start zodra er een docent is geworven.

TAALCENTRUM PO *Kopklas en Kansklas*

Taalcentrum Kopklas (specifieke groep van Taalcentrum Almere voor 11 tot en met 14 jarigen). Voor leerlingen met capaciteiten voor TL/HAVO of HAVO/VWO, maar die nog niet het niveau in de Nederlandse taal hebben bereikt om dit onderwijs te kunnen volgen is er de kopklas. Het is een voorbereidingsjaar om daarna alsnog verder te kunnen gaan in TL/HAVO of HAVO/VWO.

Taalcentrum Kansklas (specifieke groep van Taalcentrum Almere voor 11 tot en met 14 jarigen) Voor leerlingen met capaciteiten voor het VMBO op BBL/KBL niveau, maar die nog niet het niveau in de Nederlandse taal hebben bereikt om dit onderwijs te kunnen volgen is er de kansklas. Het is een voorbereidingsjaar om daarna alsnog verder te kunnen gaan op BBL/KBL niveau.

KERNKLAS HAVEN *De Ark*

De kernklas is voor leerlingen die van buiten Nederland in de wijk zijn gekomen. In de kernklas wordt gekeken wat deze leerlingen nodig hebben. In deze tijdelijke voorziening wordt gekeken op welk niveau en met welke ondersteuningsbehoefte zij kunnen uitstromen naar een vervolgschool.

DE KLEINE GROEP *De Verbeelding en SBO De Klimop*

NIEUW

De reguliere basisschool De Verbeelding en SBO de Klimop bieden leerlingen onderwijs in leerjaar 3 t/m 6 in een kleinere setting. Hierdoor krijgen ze meer structuur en oefentijd bij het verwerken van de lesstof. Ze blijven onderdeel van hun wijk met alle variaties. Deze leerlingen gaan in leerjaar 7 terug naar hun basisschool in Almere Hout. Voor leerlingen die geplaatst worden in de groep moet minimaal uitstroom op VMBO-niveau op een reguliere VO-school haalbaar zijn.

@RCHIPEL KIG

De @rchipel is een reguliere brede school met een breed ondersteuningsprofiel. Alle leerlingen uit de buurt zijn welkom op de school. Tevens is de school een reguliere ZML-locatie. De @rchipel werkt samen met onder andere peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, voor- en naschoolse opvang, kinderopbouwwerk, logopedie en kinderoefentherapie.

DUKDALF STRUCTUURGROEP

De structuurgroep is met name ontwikkeld voor leerlingen met vooral internaliserende problematiek vanaf groep 4 die baat hebben bij een specifiek leerklimaat, minder prikkels en veel structuur in de tijd, ruimte, taken en relaties. Het uiteindelijke doel voor het kind is integreren in de reguliere groep van de Dukdalf.

TOS

Leerlingen die moeite hebben met taal of communicatie of slecht horen, komen in aanmerking voor een arrangement TOS (Taal Ontwikkelings Stroom) of SH (slechthorend). Deze arrangementen kunnen worden aangevraagd bij VierTaal. Er kan een ondersteuningsarrangement worden aangevraagd voor in het reguliere onderwijs of een onderwijsarrangement voor het speciaal onderwijs.

De Omnibus, Polderhof, Spectrum en Zevensprong zijn op dit moment scholen waar meerdere leerlingen met TOS onderwijs volgen. Het onderwijsarrangement TOS wordt uitgevoerd op de Alexander Roozendaal in Almere.

INITIATIEVEN REGULIER

INITIATIEVEN SBO

INITIATIEVEN SO

LEERLINGEN MET EEN COMPLEXE ONDERSTEUNINGS-BEHOEFTEN BINNEN EEN NEO-GROEP *De Ontdekking*

NIEUW

In de NEO-groepen worden nu ook leerlingen opgevangen met een complexe ondersteuningsbehoefte waarbij HB voorliggend is. Op de Ontdekking worden er een aantal plekken gereserveerd voor deze leerlingen 3-4,5-6 en 7-8.

NEO

NEO-onderwijs is voor begaafde leerlingen wanneer blijkt dat het voltijds begaafdheidsonderwijs noodzakelijk voor de ontwikkeling van het kind. Aanmelding gaat in afstemming tussen de IB'er van huidige en de IB'er/directie van de NEO school. De betrokken ortho/psych op beide scholen kunnen meedenken of plaatsing NEO wenselijk en passend is en of er nog aanvullende acties moeten worden uitgezet.

- Columbus
- Ontdekking
- Flierefluiter
- Kring

TALENTENLAB

Het Almeers Talentenlab is een bovenschoolse verrijkingsklas waar 1 dagdeel per week onderwijs wordt aangeboden voor leerlingen uit groep 3 tot 8 voor wie het lesaanbod op hun eigen school ondanks extra maatregelen op het gebied van compacten en verrijken (nog) niet toereikend genoeg blijkt. De aanmelding wordt gedaan door de school in afstemming met de vaste orthopedagoog/psycholoog van de school vanuit Passend Onderwijs Almere.

De vijf locaties van het Talentenlab

- Vrijeschool Almere
- Klaverweide
- De Optimist
- Aurora
- Panta Rhei

SBO DE BOMBARDON

De Bombardon is een SBO school met diverse groepen:

- *Heterogene groepen*; groepen 1 t/m 8
- *Structuurgroepen*; groepen 3 t/m 8
- *Behandelgroep kleuters*
- *Diagnostiegroep kleuters*

• *Heterogene groepen*

De Bombardon heeft zeven heterogene SBO groepen, waaronder één heterogene kleutergroep. Dit zijn SBO groepen waarin de focus ligt op de lichte ondersteuning van leerlingen op didactisch en sociaal-emotioneel gebied. Er worden aanpassingen gedaan in het onderwijsaanbod en de groepen zijn minder groot dan op het reguliere basisonderwijs.

• *Structuurgroepen*

De Bombardon heeft zes structuurgroepen voor leerlingen in de leeftijd van groep 3 tot en met 8. In deze groepen ligt de focus op veiligheid, nabijheid en voorspelbaarheid. Deze groepen bieden een onderwijsaanbod aan leerlingen met internaliserend gedrag voortkomend uit de diagnose ASS en/of vast gestelde kenmerken ASS en de daaruit voortvloeiende leerproblematiek.

• *Behandelgroep kleuters (Tamboerijn)*

De Tamboerijn is een kleutergroep voor 6 leerlingen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar met een intensieve ondersteuningsbehoefte op de gedragsmatige ontwikkeling. Bij deze leerlingen is een psychiatrische diagnose vastgesteld en wordt een behandelaanbod vanuit de GGz Centraal Fornsese vorm gegeven. Onder schooltijd neemt de leerling deel aan het behandelplan vanuit de GGz. Ouders worden hier intensief bij betrokken.

• *Diagnostiegroep kleuters (Triangel)*

De Triangel is een kleutergroep voor 8 leerlingen van 4 tot 7 jaar, met een intensieve ondersteuningsbehoefte in verband met (vermoedens van) ernstige psychiatrische en/of gedragsmatige problematiek waarbij GGz Centraal Fornsese betrokken is voor diagnostiek. De periode van plaatsing is 6 tot 8 maanden.

SBO DE WATERTUIN

De Watertuin heeft verschillende heterogene SBO-groepen en praktijkgroepen. De school heeft een expertise op leerachterstanden. Ook heeft de Watertuin een intensief arrangement voor leerlingen die moeite hebben met leren en daarnaast mogelijk lichte gedragsproblematiek. Tot groep 6 vindt dat aanbod plaats in de reguliere SBO-groepen. Vanaf groep 6 in speciale praktijkgroepen. Het aanbod is voor deze leerlingen gericht op participatie in de maatschappij.

- *SBO+/SO groep voor enkelvoudig zeer moeilijk lerenden (ZML)*

Aanbod voor groep 4-5-6 voor leerlingen die moeite hebben met leren. Voor deze groep wordt een ZML-leerlijn opgezet die aansluit op de praktijk. Dit is een SBO+ groep. Leerlingen krijgen meer ondersteuning dan bij de andere SBO-groepen.

NIEUW

SBO DE KLIMOP

SBO de Klimop heeft verschillende heterogene SBO-groepen. De school gaat zich de komende jaren specialiseren in taalontwikkeling en taalontwikkelingsstoornissen (TOS).

- *SBO+/SO- groep onderbouw groep 3-4-5 (de Levensboom)*
- *SBO+/SO- groep bovenbouw groep 6-7-8 (de Wonderboom)*

Aanbod voor leerlingen in groep 3-4-5 en 6-7-8 die zeer moeilijk leren. Dit is een SBO+ groep. Leerlingen krijgen meer ondersteuning dan bij de andere SBO-groepen en leren op een meer praktische manier en in een trager tempo.

NIEUW

INITIATIEVEN REGULIER

INITIATIEVEN SBO

INITIATIEVEN SO

SO DE BONGERD

SO de Bongerd is gespecialiseerd in psychiatrie en gedrag en heeft aanbod voor leerlingen van groep 1 tot en met 8.

• Bongerd JOA

Het Onderwijs-Jeugdzorg (deel) arrangement is een samenwerking tussen De Bongerd en Pluryn. De onderwijsbehandelgroep, genaamd "De Kwekerij", is een aparte groep binnen De Bongerd waar onderwijs en behandeling geïntegreerd plaatsvindt. Het onderwijs is leidend, de behandeling en gezinsbegeleiding bepalend om effectief deel te kunnen nemen aan het onderwijs.

• Klas op Maat

De Klas op Maat is voor moeilijk lerende leerlingen (MLK) die daarnaast psychiatrische problematiek hebben. De klas is voor leerlingen van groep 3 tot en met 8. Dit is een samenwerking met SO Olivijn en s' Heeren Loo.

NIEUW

SO NAUTILUS

SO Nautilus heeft aanbod voor leerlingen van groep 1 tot en met 8 en is gespecialiseerd in Autisme Spectrum Stoornis (ASS).

• Kleutergroep internaliserende problematiek

SO Nautilus start een tweede kleutergroep die zich richt op leerlingen met internaliserende problematiek.

NIEUW

SO Olivijn

SO Olivijn heeft heterogene SO groepen voor leerlingen met een verstandelijke beperking, langdurig zieken en leerlingen met een fysieke beperking. Er zijn vier structuurgroepen voor leerlingen met een verstandelijke beperking met autisme en er is een zorggroep voor leerlingen met meervoudige beperkingen.

INITIATIEVEN REGULIER

INITIATIEVEN SBO

INITIATIEVEN SO

OVC

Arrangementen OVC voor HAVO- en VWO-leerlingen met ASS of een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Trajectbegeleiding

Trajectbegeleiding is er voor leerlingen die in staat zijn lessen te volgen in een reguliere klas. Zij hebben het in zich om een regulier diploma te halen, maar dreigen zonder hulp uit te vallen. De ondersteuning gebeurt voor of na de lessen, maar kan ook in de klas plaatsvinden. De begeleiding is een geïntegreerd onderdeel van het begeleidingsstelsel van de school.

Structuurklas

De structuurklas is er voor leerlingen voor wie de overstap van het basisonderwijs naar het regulier onderwijs op het OVC met trajectbegeleiding nog een te grote stap is. Een gespecialiseerde klassenmentor geeft een deel van de lessen in deze kleine dakpanklas en vakdocenten komen naar deze klas toe om les te geven. Het OVC heeft twee structuurklassen. Een voor de eerste klas en een voor de tweede klas. Beide zijn op havo-vwo.

LWA

Dit is een arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met schooladvies VMBO BBL, KBL of (G)TL die op basis van didactische leerachterstanden en/of lichte sociaal emotionele problemen aangewezen is op langdurige, intensieve ondersteuning. Dit noemen we een leeuwarrangement (LWA).

MEIDEN MET PIT!

Jeugdhulp arrangement waar jonge meiden, in de ontwikkeling naar adolescentie, 6 maanden directe en 6 maanden indirecte gespecialiseerde psychologische begeleiding krijgen. Een deelnemer heeft voldoende groeipotentie, maar deze komt (nog) niet tot uiting omdat er sprake is van onzichtbare knelpunten. Het doel is terug keren naar het VO; of bij een leeftijd van 16 jaar naar het MBO. Het is natuurlijk ook mogelijk om bij MMP een hele andere kracht te ontdekken, arbeid! Meiden met Pit! staat voor maatwerk voor jonge meiden.

PITSTOP HB

Pitstop HB is een programma voor hoogbegaafde leerlingen met extra uitdagingen in leerjaar 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. Door hun sociale, emotionele en fysieke ontwikkeling te stimuleren verklein je de kans op afstroom en schooluitval. Pitstop HB is een naschools programma van vijftien weken dat wordt aangeboden door Playing for Succes Almere.

OPDC-ALMERE

OPDC staat voor Ortho-Pedagogisch Didactisch Centrum. Dit past bij een leerling met schooladvies VMBO BBL, KBL of (G)TL die ingeschreven staat bij een reguliere VO-school en die tijdelijk, tot maximaal 2 schooljaren, meer gespecialiseerde orthopedagogische en/of orthodidactische ondersteuning nodig heeft in de vorm van een lesplaats op OPDC-Almere. Binnen OPDC-Almere zijn er drie aparte arrangementen.

Structuurbegeleiding

Leerlingen waarvoor de stap van PO naar een reguliere groep van het OPDC nog te groot is. Hun perspectief is regulier, maar ze hebben behoefte aan meer tussenstappen. Deze leerlingen zijn kwetsbaar en hebben grote behoefte aan structuur en het leren organiseren. Ze krijgen hierop aanvankelijk een intensievere begeleiding van de mentor en de docenten. Ze worden, via tussenstappen, begeleid naar de structuur van een reguliere OPDC-klas, met als doel doorstromen naar een VO-school.

KLASS

Leerlingen met (kenmerken van) ASS die (nog) onvoldoende vaardigheden hebben om te kunnen omgaan met de VO-structuur en onvoldoende zelfstandigheid hebben om hun schoolwerk en -spullen te organiseren. Zij zijn gebaat bij lessen met een vaste structuur en docenten met kennis van ASS en de invloed daarvan op leren. Zij starten in één lokaal met vier docenten en aparte pauzes. Aanvankelijk zijn alle boeken op school. Ze worden, via veel tussenstappen, begeleid naar de structuur van een reguliere OPDC-klas, met als doel doorstromen naar een reguliere VO-school.

Maatwerkklas

De Maatwerkklas is voor VMBO-leerlingen die in het schooljaar vijftien jaar worden en willen doorstromen naar Almeerkans (MBO Entree-opleiding van het OPDCAlmere). Zij krijgen drie dagen school, les van een beperkt aantal docenten met een aangepast vakkenpakket, een training werknemersvaardigheden en coaching op hun doelen. Zij lopen twee dagen stage en worden hierin begeleid door een coach van Mind at Work. Zij verblijven minimaal 16 weken en maximaal een schooljaar in de Maatwerkklas.

ALMEERKANS

De plek waar jongeren die vroegtijdig uitvallen in het reguliere voortgezet onderwijs door kunnen leren. In een periode van 1,5 jaar doorlopen de jongeren 2 fases. In fase 1 wordt gekeken naar de situatie, een trajectplan opgesteld, krijgen de jongeren een sociale competentietraining en gaan op oriënterende stage. In fase 2 behalen leerlingen hun entreediploma (niveau 1), waarna ze kunnen doorstromen naar het MBO. Als dit niet tot de mogelijkheden behoort, worden ze duurzaam begeleid naar werk. Leerlingen moeten vijftien jaar zijn om in aanmerking te komen voor Almeerkans.

ONDERWIJS AANBOD

VO ALMERE

ARRANGEMENTEN EXTRA ONDERSTEUNING

PLAYING FOR SUCCESS VO

Playing for Success VO is een succesvolle interventie voor leerlingen met weinig zelfvertrouwen en een laag zelfbeeld. Gedurende 12 weken volgen 10 leerlingen het VO-traject op een van onze WoW-locaties naar keuze (Almere City FC, KAF en Stad&Natuur Kemphaan). Er is plek voor drie trajecten en dus drie scholen per jaar. De lessen zijn op de donderdagmiddag van 15.30-17.30 uur.

PARK LYCEUM ONDERSTEUNINGS-LOKAAL MAVO/VMBO-T

Het ondersteuningslokaal is gericht op leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum (of met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte) op niveau MAVO/VMBO-T. In het ondersteuningslokaal is altijd een ondersteuningsexpert aanwezig. De ondersteuningsexpert zorgt voor een warme overdracht van PO naar VO.

LEO

LEO (Leerling (met) Extra Ondersteuningsbehoefte) is een arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met een schooladvies vanaf VMBO tot en met VWO, die aangewezen is op een tijdelijke of (blijvende) lichte vorm van ondersteuning in het regulier VO.

OJA

Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen (OJA's) bieden jeugdhulpverleners op school hulp zonder beschikking. Zie voor een overzicht van de OJA's in Almere de website van passendonderwijs-almere.nl.

TAALCENTRUM ALMERE

Kopklas Taalcentrum

(specifieke groep voor 11 tot en met 14)
Voor leerlingen met capaciteiten voor TL/HAVO of HAVO/VWO, maar die nog niet het niveau in de Nederlandse taal hebben bereikt om dit onderwijs te kunnen volgen is er de kopklas. Het is een voorbereidingsjaar om daarna alsnog verder te kunnen gaan in TL/HAVO of HAVO/VWO. Leerlingen uit het regulier onderwijs kunnen worden aangemeld op advies van hun leerkracht.

Kansklas Taalcentrum

(specifieke groep voor 11 tot en met 14)
Voor leerlingen met capaciteiten voor het VMBO op BBL/KBL niveau, maar die nog niet het niveau in de Nederlandse taal hebben bereikt om dit onderwijs te kunnen volgen is er de kansklas. Het is een voorbereidingsjaar om daarna alsnog verder te kunnen gaan op BBL/KBL niveau. Leerlingen uit het regulier onderwijs of uit het SBO kunnen worden aangemeld op advies van hun leerkracht.

Voor meer informatie:
www.taalcentrumalmere.nl/groepen-basisonderwijs

THUISWERKERS VO

Het onderwijs-jeugdhulparrangement thuiswerkers VO Almere is een samenwerking tussen Vitree, Eduvier en Passend Onderwijs Almere. Het arrangement is voor leerlingen en gezins-systemen die vanwege angsten, overprikkeling, psychiatrische problematiek, blokkades e.d. niet meer naar school gaan. Een aanvraag kan gedaan worden vanuit het ZAT waarbij de verwachting moet zijn dat met ondersteuning de jongere binnen een jaar weer naar school kan en er betrokkenheid van de school blijft. De onderwijssteun bestaat uit gezinsondersteuning thuis en ondersteuning van de jongere in eerste instantie in de thuissituatie en later in het proces naar en ook op school.

PROJECT 12

De doelgroep van Project 12 zijn tweedejaars VO-leerlingen waarvan niet zeker is dat ze in het reguliere onderwijs kunnen blijven. Voorwaarde voor deelname aan Project 12 is dat hier met extra ondersteuning nog een reële kans op is. De leerlingen werken op locatie aan zelfvertrouwen, motivatie voor leren, zelfstandigheid en samenwerken. Project 12 werkt met een in- en uitstroom gedurende het hele schooljaar. De lessen zijn op de maandagmiddag van 15.30-17.30 uur.

postadres Postbus 10130 • 1301 AC Almere
bezoekadres Grote Markt 2 • 1315 JG Almere
www.passendonderwijs-almere.nl • T 036 76 70 200
E info@passendonderwijs-almere.nl

BIJLAGE V

Toelichting overzicht stedelijke arrangementen VO

In het voortgezet onderwijs heeft Almere een OPDC ingericht. Tijdens het stedelijke voorzieningenoverleg lichten we de rol van het OPDC verder toe. De positionering van een tussenvoorziening wordt namelijk grotendeels bepaald door de ondersteuning die reguliere voorzieningen bieden en de behoefte die er is of zal blijven bestaan aan stedelijke onderwijsvoorzieningen. De mogelijke verschuivingen hierin worden de komende jaren duidelijk. We kijken hierbij ook naar een aanpak 10-14.

Vmbo-leerlingen die extra hulp nodig hebben om hun diploma te halen, kunnen leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) volgen. Een deel van de vmbo-scholen geeft deze vorm van onderwijs. Scholen ontvangen hiervoor een bedrag per leerling. Dat kunnen zij bijvoorbeeld inzetten voor kleinere klassen, huiswerkbegeleiding of studievoordigheden. In de begroting van het samenwerkingsverband staat de verdeling van deze middelen.

OCW werkt aan een nieuwe verdelingssystematiek voor de gelden voor lwoo en praktijkonderwijs (pro). Deze nieuwe systematiek zal niet voor 2025 ingevoerd worden. In afwachting van de nieuwe bekostigingssystematiek is de bekostiging voor lwoo en pro bij de invoering van passend onderwijs landelijk bevroren op basis van de aantallen leerlingen lwoo en pro die de samenwerkingsverbanden hadden op 1 oktober 2012. We hebben in Almere gekozen voor opting out. De verdeelsleutel was gebaseerd op de leerlingaantallen tussen 2015 en 2017. In 2022 is met de scholen in kaart gebracht wat de verdeling van leerlingen was tussen 2018 en 2020. Hierop is een verdeelsleutel gemaakt. Er is afgesproken deze aantallen jaarlijks te monitoren. Bij een te grote verschuiving wordt aanpassing van de bekostiging besproken. Het is de ambitie om budgetten op ondersteuningsvraag, groepsgericht en naar bekostigingsniveau in de begroting op te nemen.

BIJLAGE VI

Informatiestromen naar ouders

We hebben verschillende informatiestromen richting ouders.

Op de website is informatie te vinden over de ondersteuningsvoorzieningen binnen samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere. Zo is de Almeerse norm voor de basisondersteuning te vinden en het overzicht van onderwijsarrangementen in Almere.

We hebben een aparte webpagina over het Oudersteunpunt. Deze pagina is geschreven in zo begrijpelijk mogelijke taal (taalniveau B1).

Drie ochtenden per week hebben we een ouderspreekuur waarin ouders kunnen bellen naar onze ouderconsulenten. Buiten deze tijden kunnen ze naar het algemene nummer van Passen Onderwijs Almere bellen en wordt er een terugbelafpraak ingepland.

De volgende informatie is terug te vinden op de website:

- Zo helpen we jou
- Hoe vind ik een school?
- Mijn kind heeft extra ondersteuning nodig
- Wie doet wat?
- Veelgestelde vragen
- Landelijke informatie en handige websites

We hebben daarnaast een overzichtkaart **dekkend netwerk PO** en **dekkend netwerk VO**, een **overzicht stedelijke voorzieningen PO** en een **overzicht stedelijke voorzieningen VO**

BIJLAGE VII BEGROTING 2023-2026

Begroting PO op hoofdlijnen

Bekostiging SWV-PO	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal bekostiging	17.503.000	17.715.500	18.887.300	18.869.400	18.869.400
Totaal opbrengsten Subsidies	132.300	91.500	251.850	248.100	0
Totaal verplichte afdrachten	9.402.000	9.425.700	9.826.100	10.046.800	10.046.800
Totaal Organisatiekosten	1.256.900	1.245.800	1.419.280	1.283.380	1.284.880
Totaal Uitvoer wettelijke taken	650.700	622.950	593.570	559.820	559.820
Beschikbare middelen voor het ondersteuningsplan	6.325.700	6.512.550	7.300.200	7.227.500	6.977.900
Prog 1 arrangementen BAO	1.891.500	2.155.400	2.393.200	2.334.900	2.334.900
Prog 2 arrangementen SBO	1.025.300	1.107.000	1.319.329	1.316.210	1.316.210
Prog 3 arrangementen SO	300.000	310.000	295.200	168.700	168.700
Prog 4 expertise en begeleiding	3.069.500	2.879.500	3.389.400	3.389.400	3.141.300
Prog 5 verbetermaatregelen	714.300	435.200	530.200	162.700	162.700
Totaal benodigd voor het ondersteuningsplan	7.000.600	6.887.100	7.927.329	7.371.910	7.123.810
Exploitatieresultaat SWV-PO	-674.900	-374.550	-627.129	-144.410	-145.910
Extra toekenningen 2023 PO		-300.350			
Exploitatieresultaat	-674.900	-674.900	-627.129	-144.410	-145.910

Eigen vermogen

	Jaarrekening 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Beginstand		2.072.645	1.397.745	770.616	626.205
Resultaat		-674.900	-627.129	-144.410	-145.910
Eindstand	2.072.645	1.397.745	770.616	626.205	480.295
Baten	17.635.300	17.807.000	19.139.150	19.117.500	18.869.400
Maximaal obv 0,35 * totale baten	617.236	623.245	669.870	669.113	660.429
Aanwezig eigen vermogen	2.072.645	1.397.745	770.616	626.205	480.295
Bovenmatig deel obv 0,35 * totale baten	1.455.410	774.500	100.746	-42.907	-180.134
Ratio	3,36	2,24	1,15	0,94	0,73

Meerjarenbegroting PO in detail

Ondersteuningsplan

Bekosting SWV-PO	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Zware ondersteuning	10.176.000	10.189.200	10.979.000	10.961.100	10.961.100
Lichte ondersteuningsmiddelen	7.169.000	7.381.300	7.757.600	7.757.600	7.757.600
Lichte ondersteuningsmiddelen SMW	158.000	145.000	150.700	150.700	150.700
Totaal bekostiging	17.503.000	17.715.500	18.887.300	18.869.400	18.869.400

Subsidies					
Hb-subsidie	80.000	81.500	248.100	248.100	0
Subsidie wel in ontwikkeling	52.300	10.000	3.750	0	0
Totaal opbrengsten Subsidies	132.300	91.500	251.850	248.100	0

Verplichte afdrachten					
Afdrachten SO	5.071.000	5.160.500	5.633.000	6.170.900	6.170.900
Groeiregeling/vangnet SO	100.000	0	100.000	0	0
Afdrachten SBO	4.131.000	4.260.000	3.993.100	3.875.900	3.875.900
Groeiregeling/vangnet SBO	100.000	0	100.000	0	0
Grensverkeer SBO	0	5.200	0	0	0
Totaal verplichte afdrachten	9.402.000	9.425.700	9.826.100	10.046.800	10.046.800

Organisatiekosten					
Overhead organisatie	1.256.900	1.245.800	1.419.280	1.283.380	1.284.880
Totaal Organisatiekosten	1.256.900	1.245.800	1.419.280	1.283.380	1.284.880

Uitvoer wettelijke verplichte taken					
Beleid, projecten en verantwoording	346.800	381.200	303.670	269.920	269.920
Steenpunt					
Toeleiding	303.900	241.750	289.900	289.900	289.900
Totaal Uitvoer wettelijke taken	650.700	622.950	593.570	559.820	559.820
Beschikbare middelen voor het ondersteuningsplan	6.325.700	6.512.550	7.300.200	7.227.500	6.977.900

Uitputting ondersteuningsplan - programma's

Prog 1 arrangementen BAO Algemene arrangementsmiddelen	1.254.400	1.257.900	1.318.300	1.318.300	1.318.300
Prog 1 arrangementen BAO Neo onderwijs	363.700	363.700	389.700	389.700	389.700
Prog 1 arrangementen BAO Gis-groepen	187.400	198.300	228.600	228.600	228.600
Prog 1 arrangementen BAO Maatwerkbudget	100.000	100.000	150.000	150.000	150.000
Prog 1 arrangementen BAO Nt2 maatjes	-80.000	0	0	0	0
Prog 1 arrangementen BAO Oranjehuis	66.000	30.000	0	0	0
Prog 1 arrangementen BAO Dubbelbijzonder	0	32.200	82.800	82.800	82.800
Prog 1 arrangementen BAO Stimuleringsbudget	0	85.000	58.300		
Prog 1 arrangementen BAO SBOplus	0	88.300	165.500	165.500	165.500
Prog 1 arrangementen bao	1.891.500	2.155.400	2.393.200	2.334.900	2.334.900

Prog 2 arrangementen SBO Kleutergroepen	189.400	188.300	203.300	203.300	203.300
Prog 2 arrangementen SBO Bombardon: structuurgroepen	265.000	247.700	243.400	243.400	243.400
Prog 2 arrangementen SBO Bombardon: Triangel	110.700	111.300	120.800	120.800	120.800
Prog 2 arrangementen SBO Bombardon: Tamboerijn	83.000	83.400	90.600	90.600	90.600
Prog 2 arrangementen SBO Watertuin: praktijkgroepen	220.900	218.200	233.400	233.400	233.400
Prog 2 arrangementen SBO Klimop: management	78.100	64.700	45.800	45.800	45.800
Prog 2 arrangementen SBO Wonderboom	35.000	96.200	165.500	165.500	165.500
Prog 2 arrangementen SBO Overdracht Cordeo	43.200	69.300	75.600	71.100	71.100
Prog 2 arrangementen SBO Stimuleringsbudget SBO	0	12.600	58.300		
Prog 2 arrangementen SBO SBOplus	0	15.300	40.000	40.000	40.000
Prog 2 arrangementen SBO Schakelklassen	0	0	42.629	102.310	102.310
Prog 2 arrangementen SBO	1.025.300	1.107.000	1.319.329	1.316.210	1.316.210

Prog 3 arrangementen SO Arrangementenbudget SO	100.000	50.000	0	0	0
Prog 3 arrangementen SO Arr. Structuurgroepen Olivijn	200.000	260.000	295.200	168.700	168.700
Prog 3 arrangementen SO	300.000	310.000	295.200	168.700	168.700

Prog 4 expertise en begeleiding Inzet expertise	2.407.200	2.319.800	2.712.600	2.712.600	2.712.600
Prog 4 expertise en begeleiding Uitbetaling uren	15.000	13.400	0	0	0
Prog 4 expertise en begeleiding Project hoogbegaafden	190.000	98.100	248.100	248.100	0
Prog 4 expertise en begeleiding Project wel in ontwikkeling	52.300	10.000	0	0	0
Prog 4 expertise en begeleiding SMW	193.800	230.300	190.000	190.000	190.000
Prog 4 expertise en begeleiding Talentenlab	173.700	170.400	198.700	198.700	198.700
Prog 4 expertise en begeleiding Playing for succes	37.500	37.500	40.000	40.000	40.000
Prog 4 expertise en begeleiding	3.069.500	2.879.500	3.389.400	3.389.400	3.141.300

Prog 5 verbetermaatregelen Ontwikkeling arrangementen in het PO	100.000	0	0	0	0
Prog 5 verbetermaatregelen Ontwikkeling arrangementen in het SBO	100.000	0	50.000	50.000	50.000
Prog 5 verbetermaatregelen Ontwikkeling arrangementen in het SO	514.300	435.200	480.200	112.700	112.700
Prog 5 verbetermaatregelen	714.300	435.200	530.200	162.700	162.700

Totaal benodigd voor het ondersteuningsplan	7.000.600	6.887.100	7.927.329	7.371.910	7.123.810
--	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Exploitatieresultaat SWV-PO	-674.900	-374.550	-627.129	-144.410	-145.910
------------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Extra toekenningen 2023 PO		-300.350			
-----------------------------------	--	-----------------	--	--	--

Exploitatieresultaat	-674.900	-674.900	-627.129	-144.410	-145.910
-----------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Eigen vermogen

	Jaarrekening 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Beginstand		2.072.645	1.397.745	770.616	626.205
Resultaat		-674.900	-627.129	-144.410	-145.910
Eindstand	2.072.645	1.397.745	770.616	626.205	480.295
Baten	17.635.300	17.807.000	19.139.150	19.117.500	18.869.400
Maximaal obv 0,35 * totale baten	617.236	623.245	669.870	669.113	660.429
Aanwezig eigen vermogen	2.072.645	1.397.745	770.616	626.205	480.295
Bovenmatig deel obv 0,35 * totale baten	1.455.410	774.500	100.746	-42.907	-180.134
Ratio	3,36	2,24	1,15	0,94	0,73

BIJLAGE VII BEGROTING 2023-2026

Begroting VO op hoofdlijnen

Bekostiging SWV-PO	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal bekostiging	22.551.600	23.453.800	24.265.700	24.295.500	24.366.400
Totaal opbrengsten subsidies	112.500	112.500	191.300	152.800	0
Totaal verplichte afdrachten	10.877.500	11.167.800	12.355.900	12.690.300	12.730.200
Totaal Organisatiekosten	745.800	731.400	808.800	727.200	728.100
Totaal Uitvoer wettelijke taken	545.200	372.400	392.900	392.900	392.900
Beschikbare middelen voor het ondersteuningsplan	10.495.600	11.294.700	10.899.400	10.637.900	10.200.000
Prog 1 arrangementen VO	1.496.500	1.455.700	1.578.000	1.713.000	1.717.400
Progr 2 expertise en begeleiding	841.500	729.200	1.067.400	1.028.900	876.100
Prog 3 LWA	8.647.300	8.428.900	8.372.100	7.605.500	7.625.600
Prog 4 ondersteuning zorgstructuur	600.100	600.100	600.100	600.100	600.100
Prog 5 OPDC- Almere	-70.000	84.400	51.600	-83.300	-46.100
Prog 6 Almeerkans/Entree	-2.800	-700	-17.900	-28.800	-24.500
Totaal benodigd voor het ondersteuningsplan	11.512.600	11.297.600	11.651.300	10.835.400	10.748.600
Exploitatieresultaat SWV-VO	-1.017.000	-2.900	-751.900	-197.500	-233.400
Generieke korting 2023		161.800			
Extra toekenningen 2023 VO		852.300			
Exploitatieresultaat SWV-VO	-1.017.000	-1.017.000	-751.900	-197.500	-233.400

Eigen vermogen

	Jaarrekening 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Beginstand		2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878
Resultaat		-1.017.000	-751.900	-197.500	-233.400
Eindstand	2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878	604.478
Baten	23.859.749	23.383.900	24.265.700	24.295.500	24.366.400
Maximaal obv 0,35 * totale baten	835.091	818.437	849.300	850.343	852.824
Aanwezig eigen vermogen	2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878	604.478
Bovenmatig deel obv 0,35 * totale baten	1.969.187	968.842	186.079	-12.465	-248.346
Ratio	3,36	2,18	1,22	0,99	0,71

Meerjarenbegroting VO in detail

Ondersteuningsplan

Bekostiging SWV- VO	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Zware ondersteuningsmiddelen	9.784.500	10.137.600	10.565.400	10.578.400	10.609.300
Lichte Ondersteuning Algemeen	1.433.700	1.496.100	1.563.500	1.565.400	1.570.000
LWOO	8.380.800	8.748.800	9.139.700	9.150.900	9.177.600
PrO	2.748.200	2.866.900	2.997.100	3.000.800	3.009.500
NPO PrO- middelen	204.400	204.400	0	0	0
Totaal bekostiging	22.551.600	23.453.800	24.265.700	24.295.500	24.366.400
Subsidies					
Subsidie wel in ontwikkeling	32.500	32.500	0	0	0
Subsidie hoogbegaafdheid	80.000	80.000	0	0	0
Subsidie hoogbegaafdheid 2325	0	0	152.800	152.800	0
Subsidie jeugplus	0	0	38.500	0	0
Totaal opbrengsten subsidies	112.500	112.500	191.300	152.800	0
Verplichte afdrachten					
Afdrachten VSO	8.295.800	8.458.900	9.427.600	9.807.600	9.807.600
Groeiregeling VSO	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Afdracht LWOO	0	19.200	5.700	0	0
Afdracht PrO	2.481.700	2.589.700	2.822.600	2.782.700	2.822.600
Totaal verplichte afdrachten	10.877.500	11.167.800	12.355.900	12.690.300	12.730.200
Organisatiekosten					
Bestuur & governance	128.600	67.400	82.600	82.600	82.600
Bedrijfsbureau	494.400	527.900	553.400	506.900	506.900
Huisvesting	122.800	136.100	172.800	137.700	138.600
Totaal Organisatiekosten	745.800	731.400	808.800	727.200	728.100
Uitvoer wettelijke verplichte taken					
Beleid, projecten en verantwoording	240.300	136.400	102.000	102.000	102.000
Steunpunt					
Toeleiding aandeel VO	304.900	236.000	290.900	290.900	290.900
Totaal uitvoer wettelijke taken	545.200	372.400	392.900	392.900	392.900
Beschikbare middelen voor het ondersteuningsplan	10.495.600	11.294.700	10.899.400	10.637.900	10.515.200

Uitputting ondersteuningsplan - programma's

Prog 1 arrangementen Algemene arrangementsmiddelen Havo/VWO	402.000	410.000	424.400	423.200	419.800
Prog 1 arrangementen Algemene arrangementsmiddelen VMBO	378.000	372.900	390.500	397.200	405.000
Prog 1 arrangementen Opdc: arrangementsmiddelen kLASS en Maatwerkklas	72.700	73.100	143.100	240.200	240.200
Prog 1 arrangementen Opdc: arrangementsmiddelen Structuurgroep	36.300	36.500	71.500	120.200	120.200
Prog 1 arrangementen Ovc: ass arrangement Havo/VWO	121.000	121.600	107.000	85.500	85.500
Prog 1 arrangementen Park Lyceum: ASS arrangement Mavo	115.300	115.900	103.600	85.500	85.500
Prog 1 arrangementen OVC: arrangement structuurklas Havo/VWO	129.700	130.300	147.800	171.100	171.100
Prog 1 arrangementen Trinitas: arrangement begaafde leerlingen	51.800	0	0	0	0
Prog 1 arrangementen Thuiswerkersproject	49.700	49.700	50.100	50.100	50.100
Prog 1 arrangementen Playing for succes	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Prog 1 arrangementen Projectkosten		25.700			
Prog 1 arrangementen Maatwerkbudget	100.000	80.000	100.000	100.000	100.000
Prog 1 arrangementen vo	1.496.500	1.455.700	1.578.000	1.713.000	1.717.400
Prog 2 expertise en begeleiding Inzet expertise	619.000	460.900	717.100	717.100	717.100
Prog 2 expertise en begeleiding Project hoogbegaafden	80.000	80.000	0	0	0
Prog 2 expertise en begeleiding Project hoogbegaafden 2325	0	0	152.800	152.800	0
Prog 2 expertise en begeleiding Subsidie jeugdplus	0	0	38.500	0	0
Prog 2 expertise en begeleiding Project wel in ontwikkeling	32.500	32.500	0	0	0
Prog 2 expertise en begeleiding Uitbetaling uren	110.000	155.800	159.000	159.000	159.000
Prog 2 expertise en begeleiding	841.500	729.200	1.067.400	1.028.900	876.100
Prog 3 LWA OPDC LWOO bijdrage	745.500	659.900	689.900	636.700	636.700
Prog 3 LWA Almeerkans LWOO-bijdrage	184.200	170.200	224.300	265.100	284.600
Prog 3 LWA OPDC arrangementsmiddelen	38.900	39.100	39.800	41.500	41.500
Prog 3 LWA PRO arrangementsmiddelen	77.200	77.800	81.800	80.700	81.300
Prog 3 LWA Overdracht VO-scholen	7.452.300	7.467.700	7.027.200	6.272.400	6.272.400
Prog 3 LWA Next level	149.200	14.200	309.100	309.100	309.100
Prog 3 LWA	8.647.300	8.428.900	8.372.100	7.605.500	7.625.600
Prog 4 ondersteuning zorgstructuur Ondersteuningsstructuur VMBO	600.100	600.100	600.100	600.100	600.100
Prog 4 ondersteuning zorgstructuur	600.100	600.100	600.100	600.100	600.100
Prog 5 OPDC	-70.000	84.400	51.600	-83.300	-46.100
Prog 5 OPDC	-70.000	84.400	51.600	-83.300	-46.100
Prog 6 Almeerkans/Entree	-2.800	-700	-17.900	-28.800	-24.500
Prog 6 Almeerkans/Entree	-2.800	-700	-17.900	-28.800	-24.500
Totaal benodigd voor het ondersteuningsplan	11.512.600	11.297.600	11.651.300	10.835.400	10.748.600
Exploitatieresultaat swv-vo	-1.017.000	-2.900	-751.900	-197.500	-233.400
Generieke korting 2023		161.800			
Extra toekenningen 2023 VO		852.300			
Exploitatieresultaat swv-vo	-1.017.000	-1.017.000	-751.900	-197.500	-233.400

Eigen vermogen

	Jaarrekening 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Beginstand		2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878
Resultaat		-1.017.000	-751.900	-197.500	-233.400
Eindstand	2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878	604.478
Baten	23.859.749	23.383.900	24.265.700	24.295.500	24.366.400
Maximaal obv 0,35 * totale baten	835.091	818.437	849.300	850.343	852.824
Aanwezig eigen vermogen	2.804.278	1.787.278	1.035.378	837.878	604.478
Bovenmatig deel obv 0,35 * totale baten	1.969.187	968.842	186.079	-12.465	-248.346
Ratio	3,36	2,18	1,22	0,99	0,71

BIJLAGE VIII

Toelichting allocatiemodel SLA PO en SLA-VO

Onze doelstellingen realiseren we door activiteiten te ontplooiën en die activiteiten kosten geld. In deze paragraaf wordt de wijze beschreven waarop we het in dit ondersteuningsplan geformuleerde beleid vertalen in de opbouw van de meerjarenbegroting.

Het samenwerkingsverband kent een model waarbij het merendeel van de inkomsten zoveel als mogelijk beschikbaar wordt gesteld aan de scholen. Er is ingezet op de doorontwikkeling van een school-expertisemodel. Door te kiezen voor deze structuur kan een koppeling worden gemaakt met de onderliggende leerlingenstromen en de daaraan verbonden primaire inkomsten en uitgaven. Dat zijn dan de brutobaten te ontvangen vanuit DUO, waar na aftrek van de kosten verbonden aan de diverse wettelijke verrekeningen en overdrachten op basis van de 1 februari telling (PO) en de 1 oktober en 1 februari telling (VO) vervolgens de beleidsvrije ruimte ontstaat van waaruit het samenwerkingsverband de organisatie- en uitvoeringslasten en de programmalasten kan bekostigen.

Primair onderwijs

De baten zijn grotendeels afkomstig van de rijksoverheid, namelijk een budget voor lichte ondersteuning, aanvullende bekostiging schoolmaatschappelijk werk en een budget voor zware ondersteuning. Deze baten zijn gebaseerd op het totaal aan leerlingen per 1 februari in het basisonderwijs als het gaat om de lichte ondersteuning en het totaal aan leerlingen per 1 februari in het basis- en speciaal basisonderwijs als het gaat om de zware ondersteuning voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar. Voor de baten aanvullende bekostiging schoolmaatschappelijk werk wordt uitgegaan van de achterstandsscores per basisschoolvestiging op 1 februari voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar.

Naast inkomsten (baten) bestaat de begroting van het samenwerkingsverband uit lasten (uitgaven). Er zijn drie hoofdtypen lasten:

- A. De verplichte afdrachten – dit is het geld dat het samenwerkingsverband moet betalen aan de gespecialiseerde vormen van onderwijs (sbao en so), omdat het samenwerkingsverband leerlingen voor deze vormen van onderwijs toelaatbaar heeft verklaard en de leerlingen hier naar school gaan. De verplichte afdrachten worden per kalenderjaar gebaseerd op leerlingenaantallen op de teldata 1 februari voor zowel het sbao en vso voorafgaand aan dat kalenderjaar.
- B. De lasten voor de organisatieonderdelen, waaronder bestuur en toezicht, bureaunkosten en kosten toeleiding.
- C. De programmalasten – dit is het geld dat het samenwerkingsverband besteedt aan de uitvoering van de onderwijsinhoudelijke activiteiten waarmee passend onderwijs in de regio wordt gerealiseerd. In dit deel van de begroting worden vijf programma's onderscheiden, in lijn met de programma's die ook in dit ondersteuningsplan centraal staan. Zo realiseren we een transparante koppeling tussen inhoudelijke doelstellingen en activiteiten enerzijds en de beschikbare middelen anderzijds.

Voortgezet onderwijs

De baten zijn grotendeels afkomstig van de rijksoverheid, namelijk een budget voor lichte ondersteuning en een budget voor zware ondersteuning. Deze baten zijn gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar. Daarbij telt elke vavo-leerling voor 50% mee. Daarnaast speelt het percentage lwoo en pro leerlingen dat op 1 oktober 2012 in het samenwerkingsverband aanwezig was een rol in de huidige bekostiging van het samenwerkingsverband voor lwoo en pro.

Naast inkomsten (baten) bestaat de begroting van het samenwerkingsverband uit lasten (uitgaven). Er zijn drie hoofdtypen lasten:

- A. De verplichte afdrachten – dit is het geld dat het samenwerkingsverband moet betalen aan de gespecialiseerde vormen van onderwijs (lwoo, pro en vso), omdat het samenwerkingsverband leerlingen voor deze vormen van onderwijs toelaatbaar heeft verklaard en de leerlingen hier naar school gaan. De verplichte afdrachten worden per kalenderjaar gebaseerd op leerlingenaantallen op de teldata 1 februari (vso) en 1 oktober (lwoo en pro) voorafgaand aan dat kalenderjaar.
- B. De lasten voor de organisatieonderdelen, waaronder bestuur en toezicht, bureaunkosten en kosten toeleiding.
- C. De programmalasten – dit is het geld dat het samenwerkingsverband besteedt aan de uitvoering van de onderwijsinhoudelijke activiteiten waarmee passend onderwijs in de regio wordt gerealiseerd. In dit deel van de begroting worden zes programma's onderscheiden, in lijn met de programma's die ook in dit ondersteuningsplan centraal staan. Zo realiseren we een transparante koppeling tussen inhoudelijke doelstellingen en activiteiten enerzijds en de beschikbare middelen anderzijds.

De drie hoofdtypen uitgaven zijn communicerende vaten: het deel van de baten dat verplicht besteed moet worden aan de verplichte afdrachten, verminderd met de lasten voor de organisatieonderdelen, is niet beschikbaar om programma's te financieren.

Ter nadere uitwerking van dit ondersteuningsplan worden jaarlijks een jaarplan en een begroting opgesteld. Daarin worden de programma's geconcretiseerd naar activiteiten en uitgaven. Voor de programma's die direct de ondersteuning

van leerlingen betreffen zijn documenten opgesteld (samenwerkingsovereenkomsten) waarin wordt ingegaan op de procedure en de criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van de ondersteuningsmiddelen (WPO, artikel 18a, lid 8b, WVO 2020, artikel 2.47, lid 9).

BIJLAGE IX

Vangnetbepaling

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO) wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld.

Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo. Deze vangnetbekostiging is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1. De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
2. De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1

oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit uiterlijk 1 oktober aan het swv weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.

- a. Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
  - b. De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI.
    - De SBO-school maakt geen onderscheid naar een ondersteuningscategorie.
  - c. Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.
  - d. Het totaalbedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaalbedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband. De exacte artikelen kunnen veranderen bij aanpassing van de wetgeving.
3. Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

BIJLAGE X

Verantwoording doelmatige inzet arrangementsmiddelen en projecten

Voor de verantwoording van het doelmatig inzetten van arrangementsmiddelen, volgen we een kwaliteitscyclus in samenwerking met de scholen. Door middel van een gestructureerde aanpak kunnen we doelen vaststellen, monitoren en evalueren die betrekking hebben op de inzet van de arrangementsmiddelen. Op deze manier kan doelgerichter gestuurd worden op de doelstellingen vastgesteld in het ondersteuningsplan.

De verantwoording over doelmatigheid is op te delen in grofweg twee onderdelen:

- De arrangementsmiddelen die scholen krijgen, op te delen in
  - Algemene arrangementsmiddelen (bedrag per leerling)
  - Specifieke arrangementsmiddelen (uitvoering van een onderwijsarrangement)
  - Middelen voor leerwegarrangementen (LWA) in het voorgezet onderwijs
- De projecten die uitgevoerd worden om gericht te werken aan de doelen in het ondersteuningsplan, zoals omschreven in het jaarplan.

Allebei de onderdelen worden jaarlijks verantwoord in het jaarverslag.

De arrangementsmiddelen

De middelen die doelmatig moeten worden verantwoord, zijn de middelen die de scholen krijgen naast de standaard bekostiging vanuit DUO. Dit gaat om de gelden die elke school krijgt (algemene arrangementsmiddelen op basis van een bedrag per leerling), de specifieke arrangementsmiddelen (voor de uitvoering van onderwijsarrangementen) en voor de LWA-middelen (voor de uitvoering van leerwegarrangementen in het voortgezet onderwijs).

Daarnaast moeten de arrangementsmiddelen voor het maatwerkbudget en het overbruggingsbudget verantwoord worden. Deze verantwoording kan niet mee in de jaarlijkse kwaliteitscyclus, aangezien dit op basis van de doelen van het OPP gaat. Hier worden aparte afspraken voor gemaakt.

Kwaliteitscyclus

De kwaliteitscyclus bestaat uit vier stappen die jaarlijks herhaald worden.

- 1. Plannen:** Elk schoolbestuur stelt in samenwerking met het samenwerkingsverband doelen op voor het inzetten van de arrangementsmiddelen. Deze doelen sluiten aan bij de doelstellingen van het samenwerkingsverband, zoals omschreven in het ondersteuningsplan. Aan de doelen worden kwalitatieve en kwantitatieve criteria gekoppeld. De doelen worden vastgelegd worden in de samenwerkingsovereenkomsten (zie hieronder). Daarin wordt ook vastgelegd welke verantwoordelijkheden elke partij draagt.
- 2. Doen:** De schoolbesturen en scholen zetten de middelen in om aan de afgesproken doelen te werken.
- 3. Check:** We evalueren samen met schoolbesturen en scholen in hoeverre de doelen behaald zijn. Dit wordt gedaan op basis van vooraf afgesproken indicatoren.
- 4. Aanpassen:** De doelen worden in samenspraak met schoolbesturen en scholen bijgesteld waar nodig.

Een voorbeeld van deze cyclus bij een groepsarrangement: een gezamenlijk doel is 'Leerlingen stromen na deelname aan het groepsarrangement uit naar een lichtere vorm van ondersteuning'. De indicator behorend bij dit doel wordt gezamenlijk vastgesteld en is bijvoorbeeld: '80% van de leerlingen stroomt na deelname aan het groepsarrangement uit naar een lichtere vorm van

ondersteuning'. Tijdens de evaluatie wordt gemonitord wat het percentage leerlingen is dat uitstroomt naar een lichtere vorm van ondersteuning, op basis van de gegevens van het groepsarrangement. Op basis van deze gegevens wordt het gesprek aangegaan, waarom het doel bijvoorbeeld niet is gehaald. Indien nodig kan het doel het jaar daarop dan aangepast worden in de samenwerkingsovereenkomst.

Samenwerkingsovereenkomsten en verantwoording arrangementsmiddelen
Voor de meivakantie worden met elk bestuur afspraken gemaakt rondom de arrangementsmiddelen van komend kalenderjaar. In de samenwerkingsovereenkomsten die worden vastgesteld met de schoolbesturen, worden ook de afspraken over de doelen, kwalitatieve en kwantitatieve criteria voor de inzet van arrangementsmiddelen opgenomen. In de samenwerkingsovereenkomst is ook de jaarlijks verplichte verantwoording (rechtmatigheid en doelmatigheid) van deze middelen opgenomen, die in januari/februari plaatsvindt. Op die manier krijgen we zicht op de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.

De projecten

Jaarlijks werkt swv-POA in samenwerking met scholen en schoolbesturen gericht aan een aantal projecten om de doelen van het ondersteuningsplan 2023-2027 te behalen. Deze projecten kosten geld en inzet van personeel. Het is belangrijk te verantwoorden of de projecten die uitgevoerd worden ook bijdragen aan de opgestelde doelen en bijbehorende indicatoren uit het ondersteuningsplan.

Kwaliteitscyclus

De kwaliteitscyclus bestaat uit vier stappen die jaarlijks herhaald worden.

- 1. Plannen:** Het samenwerkingsverband stelt in samenwerking met de schoolbesturen een jaarplan op, waarin de projecten omschreven staan die uitgevoerd worden om gericht te werken aan de doelen van het ondersteuningsplan. Aan de doelen zijn kwalitatieve en kwantitatieve criteria (indicatoren) gekoppeld.
- 2. Doen:** De projecten worden uitgevoerd in een projectgroep.
- 3. Check:** Er wordt halfjaarlijks geëvalueerd of de projecten uitgevoerd zijn zoals beoogd (kwalitatief). Er wordt jaarlijks gekeken of dit bijgedragen heeft aan de doelen van het ondersteuningsplan, door te kijken naar de vastgestelde indicatoren (kwantitatief).
- 4. Aanpassen:** De projecten worden in samenspraak met schoolbesturen en scholen bijgesteld waar nodig.

Een voorbeeld van deze cyclus bij een doel van het ondersteuningsplan is: 'Kinderen worden sneller op de passende onderwijsplek geplaatst'. De indicator behorend bij dit doel is 'Aantal dagen tussen aanvraag TLV en plaatsing op een passende onderwijsplek'. In 2023-2024 is gewerkt aan dit doel door een nieuwe toeleidings- en plaatsingsprocedure op te stellen. Tijdens de evaluatie wordt gemonitord of het gelukt om de nieuwe toeleidings- en plaatsingsprocedure op te stellen én of het aantal dagen tussen de aanvraag TLV en plaatsing op een passende onderwijsplek is afgenomen. Op basis van deze gegevens

wordt gezamenlijk bekeken wat er nodig is om verder te werken aan dit doel. In dit geval kan het bijvoorbeeld gaan om de verdere implementatie van de nieuwe procedure.

Het jaarverslag

Het jaarverslag is de plek waarin swv-POA verantwoord welke kwalitatieve en kwantitatieve resultaten we per kalenderjaar behaald hebben met het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging. Hierin wordt zowel evaluatie en verantwoording over de inzet van arrangementsmiddelen opgenomen als de evaluatie en verantwoording over de uitgevoerde projecten.

Samen voor de jeugd in Almere

Inhoud

Voorwoord

1. De Almeerse Norm Basisondersteuning

- 1.1 Vormen van ondersteuning in het Almeers onderwijs
- 1.2 Monitoren Almeerse Norm Basisondersteuning

2. Aspecten van de basisondersteuning

- 2.1. De school voldoet aan de landelijke norm voor de basiskwaliteit
- 2.2. De school voert een transparant beleid voor de ondersteuning
- 2.3. De school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur

3. Ondersteuningskaarten

4. Protocollen en thema's ondersteuning

Bijlagen

- 1. Uitvoeringsagenda Almeerse Norm Basisondersteuning 2024-2026
- 2. Richtlijn opstellen ondersteuningskaart
- 3. Begrippenlijst

Voorwoord

Aan de onderwijsprofessionals in Almere,

Iedere leerling heeft recht op goed passend onderwijs en goede ondersteuning in een ononderbroken ontwikkeling. Het liefst zo dicht mogelijk bij huis. Maar wat is goede ondersteuning? Elk samenwerkingsverband heeft de wettelijke verplichting om een norm basisondersteuning vast te stellen. Elke regio kan zijn eigen accent hieraan geven. Ook Almere.

In het Ondersteuningsplan 2023-2027 is afgesproken dat het samenwerkingsverband het voortouw neemt om te komen tot de Almeerse Norm Basisondersteuning. De Almeerse norm is ontwikkeld in nauwe samenwerking met ouders/verzorgers, leerlingen, onderwijsprofessionals en bestuurders.

Het stelde ons allen tegelijkertijd voor een vrijwel onmogelijke opdracht. Almere staat voor forse uitdagingen. Het kent het hoogste PO lerarentekort van Nederland. Er is sprake van een grootstedelijke problematiek met een gebrek aan middelen om ze effectief aan te pakken. Uit het veld komen veel zorgelijke signalen over de ervaren werkdruk. En dat is nog los van de landelijke vragen: Stijgende deelname percentages, al dan niet over het geheel bezuinigen op jeugdhulp en de fundamentele vragen over de inrichting van het onderwijsbestel.

Hoe kun je in zo'n periode welke norm dan ook vaststellen? Er is geen gebrek aan commitment bij alle betrokkenen. Maar wat is zo'n commitment waard als we weten dat er scholen zijn die moeite hebben om de deuren open te houden? Dit heeft tot goede gesprekken geleid op alle lagen. Gesprekken die bij tijden somber waren omdat de uitdagingen ons soms boven het hoofd lijken

te groeien. Maar ook hoopvolle gesprekken omdat we er samen, schouder aan schouder, voor staan. Niet voor niets is 'Samen voor de jeugd in Almere' ons motto.

Almere staat voor forse uitdagingen. Uit het veld komen veel zorgelijke signalen over de ervaren werkdruk. Het primair onderwijs in Almere kent het hoogste lerarentekort van Nederland. Er is sprake van een grootstedelijke problematiek en een gebrek aan middelen om dit effectief aan te pakken. In deze ingewikkelde context zijn op alle niveaus goede gesprekken gevoerd. Gesprekken die soms somber waren omdat de uitdagingen groot zijn, maar ook hoopvol omdat we er samen voor staan. Niet voor niets is 'Samen voor de jeugd in Almere' ons motto.

De gezamenlijke afspraken die zijn vastgelegd in de Almeerse Norm Basisondersteuning gelden voor alle reguliere scholen voor primair en voortgezet onderwijs in Almere. Scholen die ambities hebben om zich verder te ontwikkelen dan de basisnorm, hebben hiervoor de ruimte. Zo kunnen we ons blijven richten op de ontwikkeling naar thuisnabij en inclusief onderwijs.

In het goede gesprek dat we daarover voeren, nemen we telkens de context mee. Met deze norm brengen we in de stad goed in kaart wat al wél lukt en wat nog niet, waarna we samen optrekken op de plekken waar de uitdagingen het grootst zijn.

We hebben de afspraak gemaakt dat we in 2025 evalueren en waar nodig aanpassingen doen. We zetten de gesprekken voort en nemen de input van de zelfscans mee.

Dus, met gepaste trots op zoveel betrokkenheid en gezamenlijkheid bij het vormgeven, presenteren we de Almeerse Norm Basisondersteuning.

Samen voor de Jeugd in Almere,

Tijl Koenderink

Directeur-Bestuurder Passend Onderwijs Almere

April 2024

Leeswijzer

- Dit is de beleidsversie voor (onderwijs)professionals.
- Voor ouders en leerlingen is er een publieksversie.
- In de bijlage is een begrippenlijst opgenomen met een verklaring van de gebruikte begrippen.

1. De Almeerse Norm Basisondersteuning

Scholen en schoolbesturen van de samenwerkingsverbanden po en vo hebben een Almeerse Norm voor Basisondersteuning vastgesteld. Door de afspraken met elkaar vast te leggen en een norm vast te stellen, weten scholen waaraan zij moeten voldoen. Aan de hand van de gestelde basisnorm kunnen scholen meten in hoeverre ze de basisondersteuning op orde hebben. Scholen gaan hierover, in de wijk en in de stad, met elkaar in gesprek en stemmen mogelijkheden voor ontwikkelingen onderling af. Met inzet van gezamenlijke kennis en kunde, organiseren scholen een dekkend netwerk van ondersteuning voor leerlingen in Almere.

Scholen nemen de basisondersteuning op in hun beleid. De Almeerse afspraken over basisondersteuning in het primair en voortgezet onderwijs zijn samen en waar mogelijk eenduidig ingericht. Er zijn ook verschillen. Het primair onderwijs werkt bijvoorbeeld wijkgericht en het voortgezet onderwijs werkt stadsgericht. In het primair onderwijs, als voorloper van het voortgezet onderwijs, vindt meer diagnostisch onderzoek plaats dan in het voortgezet onderwijs en in het voortgezet onderwijs heeft iedere groep meerdere leraren.

1.1.Vormen van ondersteuning in het Almeers onderwijs

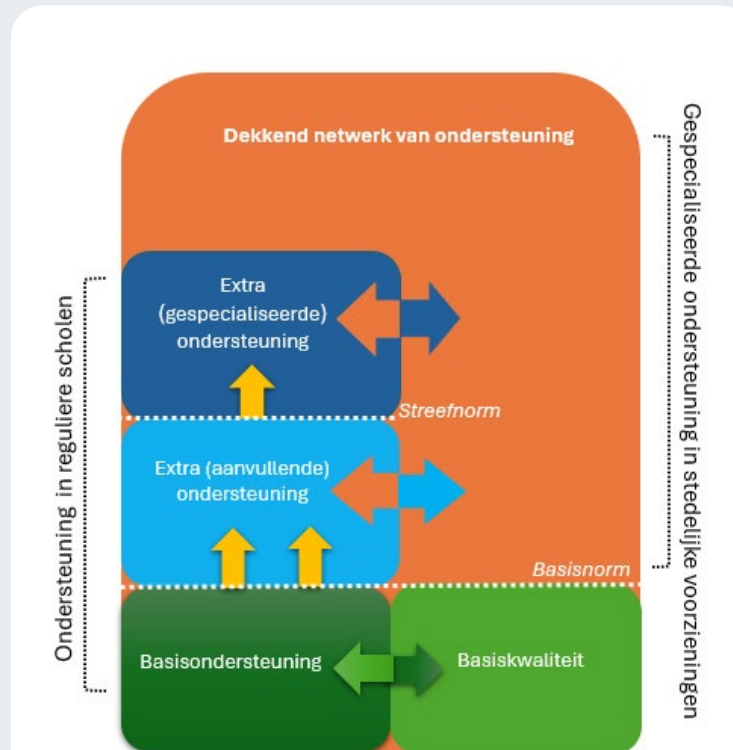
Binnen het samenwerkingsverband organiseren scholen het onderwijs en de ondersteuning op verschillende niveaus. Zij voldoen daarmee aan verschillende normen.

Basiskwaliteit

De school voldoet aan de basiskwaliteit volgens de kwaliteitsstandaarden van het waarderingskader. Er is sprake van een voldoende beoordeling door de onderwijsinspectie.

Basisondersteuning en basisnorm

Basisondersteuning is de ondersteuning die de school aan alle leerlingen biedt. De ondersteuning sluit aan bij de ondersteuningsvraag van de leerling en past bij het niveau van de leerling en bij het tempo waarin de leerling zich ontwikkelt. Wat een leerling nodig heeft, bepaalt welke ondersteuning wordt ingezet. De groene pijlen in het figuur hiernaast geven weer dat de basiskwaliteit en de kwaliteit van de basisondersteuning elkaar beïnvloeden. De school die de basiskwaliteit op orde heeft en de basisondersteuning biedt, voldoet aan de basisnorm. De schoolbesturen zijn eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Almeerse Norm Basisondersteuning op de scholen.

Wat is basisondersteuning niet?

Basiondersteuning is niet de extra (aanvullende of gespecialiseerde) ondersteuning in het regulier onderwijs of de gespecialiseerde ondersteuning die de stedelijke voorzieningen bieden.

Extra (aanvullende) ondersteuning en streefnorm

Het is de ambitie van het samenwerkingsverband dat in de wijk of stad steeds meer gezamenlijke kennis en expertise beschikbaar komt in het dekkend netwerk van ondersteuning. Daarom is er ook een streefnorm voor de eigen ambitie van de school.

Op basis van de eigen ambitie ontwikkelt de school, binnen de mogelijkheden van de gegeven context, zich verder op één of meerdere thema's van de basisondersteuning binnen de extra (aanvullende) ondersteuning (gele pijlen), richting de streefnorm. De school deelt en haalt expertise in de wijk of stad (lichtblauwe en donkerblauwe pijl). Scholen werken vervolgens samen om antwoord te geven op specifieke ondersteuningsvragen door specifieke kennis, expertise en een passend onderwijsaanbod in te zetten.

Extra (gespecialiseerde) ondersteuning

Wanneer extra (gespecialiseerde) deskundigheid in het regulier onderwijs nodig is, raadpleegt de school het samenwerkingsverband, ketenpartners en/of andere externe deskundigen. Zij brengen specifieke kennis in, doen (diagnostisch) onderzoek en observaties en geven concrete handelingsadviezen.

Een school die zich verder ontwikkelt, kan steeds beter zelf onderzoek doen en zelf meer gespecialiseerde ondersteuning bieden (oranje pijl). De school kan

extra (gespecialiseerde) ondersteuning organiseren voor groepen leerlingen (groep in school) of individuele leerlingen en betreft (keten)partners en het samenwerkingsverband. Ook deze kennis en expertise halen en brengen scholen in de wijk/stad (grijsblauwe pijl).

Dekkend netwerk

Scholen werken samen, delen kennis en gebruiken elkaars expertise. Samen met de stedelijke voorzieningen vormen zij een dekkend netwerk van ondersteuning in de wijk/stad.

1.2. Samen ontwikkelen

Het samenwerkingsverband heeft de Almeerse Norm Basisondersteuning voor de schoolbesturen vertaald in een zelfscan en faciliteert hiermee het evalueren, analyseren en volgen van de ontwikkeling op de scholen. De zelfscan bestaat uit een checklist van alle aspecten en thema's van de Almeerse Norm Basisondersteuning, inclusief de ambities van de school richting streefnorm.

Schoolbesturen stellen de resultaten beschikbaar voor het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband presenteert een overzicht van alle resultaten op bestuurs-, wijk- en stadsniveau. Schoolbesturen, scholen en samenwerkingsverband gaan met elkaar in gesprek over de uitkomsten van de zelfscan en de betekenis hiervan voor het onderwijs en de ondersteuning in de school, wijk en stad. De po-scholen verwerken de opbrengsten van het gesprek in hun wijkondersteuningsprofiel (WOP).

2. Aspecten van de basisondersteuning

Basisondersteuning is de ondersteuning die op alle scholen in een samenwerkingsverband beschikbaar is voor alle leerlingen. Dankzij de basisondersteuning kunnen leerlingen onderwijs volgen in een veilige, stimulerende omgeving, passend bij wat zij nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen.

In het primair en voortgezet onderwijs onderscheiden we drie aspecten van de basisondersteuning die op elke school op orde moeten zijn:

1. De school voldoet aan de landelijke norm voor de basiskwaliteit.
2. De school voert een transparant ondersteuningsbeleid.
3. De school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur.

2.1. De school voldoet aan de landelijke norm voor de basiskwaliteit

In de wet staat dat alle scholen moeten voldoen aan de kwaliteitsnormen die gelden voor de basiskwaliteit van het onderwijs. De onderwijsinspectie heeft kwaliteitsstandaarden opgesteld die zijn terug te vinden in de waarderingskaders voor primair en voortgezet onderwijs van de onderwijsinspectie. Het is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen dat de kwaliteit op de scholen minimaal voldoet aan deze landelijke inspectienormen.

2.2. De school voert een transparant ondersteuningsbeleid

Een 'transparant ondersteuningsbeleid' betekent dat de school voor onderwijspersoneel, ouders, leerlingen en (keten)partners duidelijk maakt wat de ondersteuning inhoudt, hoe deze wordt uitgevoerd en waar de school naartoe werkt. De school is wettelijk verplicht de ondersteuningsmogelijkheden te beschrijven in een beleidsdocument of in de schoolgids.

De school beschrijft:

- welke basisondersteuning en welke extra (aanvullende) ondersteuning de school biedt. De school geeft aan welke ondersteuning zij (nog) niet biedt.
- welke expertise in de school aanwezig is;
- met welke ketenpartners de school samenwerkt (zoals jeugdhulp en leerplicht);
- haar ambities voor de basisondersteuning en de extra (aanvullende) ondersteuning;
- de consequenties voor scholing van leraren.

Het schoolbestuur en de scholen dragen er zorg voor dat het team het ondersteuningsprofiel en de betekenis hiervan voor het inrichten van de ondersteuning op de school kennen en hiernaar (kunnen) handelen.

2.3. De school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur

Een effectieve ondersteuningsstructuur is voorwaardelijk voor het waarborgen van een sterke basis, het bieden van passende ondersteuning en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Bij een effectieve ondersteuningsstructuur is er op school sprake van:

- een ondersteuningsstructuur die is geborgd in beleid;
- een herkenbare, cyclische denk- en handelingswijze, volgens vaste, opeenvolgende fases;
- het structureel in kaart brengen van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- samenwerking met ketenpartners in wijk en stad;
- het betrekken van de expertise van de stedelijke voorzieningen;
- het met regelmaat organiseren van een zorg(advies)team met ketenpartners;
- pedagogisch partnerschap met ouders;
- deelname aan het netwerk Passend Onderwijs in de Wijk (po) of aan de klankbordgroep (vo);
- een systeem waarin de resultaten op de toetsen geborgd zijn. De school volgt, analyseert en evalueert de ontwikkeling van de leerling systematisch en minstens tweemaal per jaar.
- po en vo: het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) bij extra (gespecialiseerde ondersteuning, in samenspraak met ouders en de leerling. Het meenemen van ouders en leerlingen in het proces krijgt vanaf 2024

- vorm in de wettelijke verplichting van 'hoorrecht';
- vo: het opstellen van een OPP wanneer een leerling het verwachte uitstroomniveau niet behaalt. Het meenemen van ouders en leerlingen in het proces krijgt vanaf 2024 vorm in de wettelijke verplichting van 'hoorrecht';
- het gebruikmaken van de kennis van het samenwerkingsverband en het volgen van de procedures, zoals Steunpunt en Toeleiding.

Handelingsgericht (samen)werken

In het samenwerkingsverband staan de uitgangspunten van handelingsgericht (samen)werken centraal.

De ondersteuningsstructuur van de school is cyclisch en kenmerkt zich door onderzoekend, planmatig, doelgericht handelen. De schoolteams doorlopen zichtbaar de fases van cyclisch en handelingsgericht (samen)werken: signaleren – begrijpen – plannen – uitvoeren – evalueren. Het bestuur en de school faciliteren onderwijsprofessionals om hun handelingsgerichte vaardigheden te ontwikkelen.

De schoolteams hebben een handelingsgerichte basishouding. Alle scholen werken samen volgens de volgende principes van handelingsgericht (samen)werken:

1. De werkwijze is doelgericht.
2. Het gaat om de wisselwerking en afstemming 'tussen mens en omgeving'.

3. Onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal, opvoedingsbehoeften doen er evenzeer toe.
4. Leraren maken het verschil, evenals ouders.
5. Positieve aspecten van leerlingen, leraren en ouders zijn van groot belang.
6. Schoolteams, leerlingen, ouders en ondersteuners werken constructief samen.
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

Scholen betrekken ouders als ervaringsdeskundigen en partners bij de analyse van de situatie en bij het bedenken en uitvoeren van de aanpak. Ouders worden uitgenodigd bij belangrijke besprekingen over hun kind.

De scholen werken samen met de leerlingen, ze betrekken hen waar mogelijk bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van de leerlingen, passend bij hun leeftijd.

Het overleg met ouders en specialisten in en buiten de school wordt volgens de principes van het handelingsgericht (samen)werken voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd.

Multidisciplinair samenwerken

Het samenwerkingsverband heeft, in samenwerking met de gemeente Almere de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. In de 'Basisstructuur voor Ondersteuning PO' en de 'Uitgangspunten van ZAT 2.0 VO' hebben onderwijs en jeugdgezondheidszorg de structuur van hun samenwerking vastgelegd. Afspraak is dat ketenpartners, zoals Jeugdgezondheidszorg en Jeugdhulpverlening, zo vroeg mogelijk worden betrokken in de school. Interprofessioneel en handelingsgericht (samen)werken door scholen op wijk- of stadsniveau draagt eraan bij dat in een vroeg

stadium gezamenlijk oplossingen worden gevonden.

Scholen hebben met de ketenpartners een multidisciplinair zorgadviesteam (ZAT) ingericht om meer specifieke ondersteuningsvragen van leerlingen te beantwoorden en gespecialiseerde ondersteuning integraal te arrangeren. De school maakt gebruik van de expertise binnen het samenwerkingsverband en in de stedelijke voorzieningen.

Samenwerken met ouders en leerling

Op het moment van schrijven bestaat het wetsvoorstel 'Hoorrecht. Versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs'. Het voorstel is om wettelijk vast te leggen dat de school leerlingen en ouders actief betreft bij en leerlingen laat meepraten over hun eigen ondersteuning, op een wijze die past bij hun leeftijd.

Wanneer de wet is aangenomen, wordt deze opgenomen in de Almeerse Norm Basisondersteuning (zie de uitvoeringsagenda).

Zorgplicht

De school houdt zich aan de wettelijke basis voor het uitvoeren de zorgplicht en aan de Almeerse afspraken over tussentijdse aanmelding. Na schriftelijke aanmelding door ouders brengt de school binnen zes weken, met een uitloop tot maximaal tien weken, de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart. Als de leerling wordt geplaatst, wordt hij of zij ingeschreven. Als de school niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen, arrangeert de school in samenspraak met de ouders, een passend aanbod voor de leerling.

Bij een tussentijdse aanmelding biedt de school de leerling onderwijs, in

afwachting van het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften. Ook hiervoor geldt een termijn van zes weken, met uitloop tot maximaal tien weken. Als de leerling wordt geplaatst, wordt hij of zij ingeschreven. Als de school de benodigde ondersteuning niet kan bieden, dan zorgt de school in overleg met ouders en leerling voor een passende onderwijsplek.

De school draagt er zorg voor dat de leerlingengegevens bij overgang naar een volgend leerjaar en een volgende school beschikbaar zijn voor de medewerkers van die school.

Doorgaande lijn po- vo

Om bij de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs een ononderbroken ontwikkelingslijn te waarborgen, werken de scholen met het protocol po-vo.

3. Ondersteuningskaarten

In Almere zijn afspraken gemaakt over wat scholen in de basisondersteuning moeten bieden om aan de Almeerse Norm Basisondersteuning te voldoen. De afspraken zijn vastgelegd in een protocol (met een link naar landelijke afspraken) of thema (met een link naar een Almeerse ondersteuningskaart). Zie hoofdstuk 4.

De ondersteuningskaarten bieden scholen een concrete **Handreiking Ondersteuning**:

- Wat de school móet vormgeven in de basisondersteuning: de basisnorm.
- Wat de school kán vormgeven in de extra (aanvullende) ondersteuning: de streefnorm.
- Wat mógelijk is in de extra (gespecialiseerde) ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

De ondersteuningskaart bevat ook een **Kenniskaart** waarin op ieder niveau van ondersteuning is beschreven welke kennis nodig is.

Handreiking Ondersteuning

De handreiking bevat per thema informatie voor de onderwijsprofessional over de volgende aspecten:

- Differentiëren binnen een groep of ondersteuning organiseren binnen de school.
- Tijdig signaleren: herkennen en erkennen van specifieke aandachtspunten, eventueel met hulp van collega's, intern begeleider, zorgcoördinator of

interne specialist.

- Specifiek ondersteuningsaanbod.
- Specifieke methodieken en materialen.
- Samenwerking met specifieke (keten)partners.
- Inzet van expertise van het samenwerkingsverband en van partijen voor specifieke diagnose en behandeling.

- Mogelijk specifieke eisen aan de ruimte op school, etc.

Voorbeeld: de ondersteuningskaart PO Lees- en spellingonderwijs

Kenniskaart

De Kenniskaart definieert per thema welke kennis de onderwijsprofessional in de school en de consultant specialist en/of generalist van Passend Onderwijs Almere minimaal nodig hebben. Hierbij gaat het om:

- Specifieke kennis van kerndoelen en leerlijnen.
- Specifieke vakinhoudelijke kennis of algemene kennis over het thema.
- Formuleren van onderwijsbehoeften eventueel in samenwerking met het bestuur of in samenwerking met expertise van een school in de wijk of stad.
- Suggesties voor expertise van een school in de wijk, expertise binnen het bestuur of andere expertise.

De ondersteuningskaarten hebben per thema een vaste opbouw:

Basisondersteuning

Niveau 1. Basisondersteuning voor alle leerlingen in de groep

Goed onderwijs en passende basisondersteuning beginnen in de groep: de leraar werkt handelingsgericht en geeft structureel vorm aan pedagogische en didactische differentiatie, volgt de leerlingen in hun ontwikkeling en maakt een analyse van de resultaten. Daarbij brengt de leraar de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart en zorgt voor dossiervorming.

Niveau 2. Basisondersteuning voor leerlingen in de groep en/of de school

De school organiseert en biedt passende ondersteuning voor leerlingen in de groep.

De leraar stemt af op de leerling door lichte interventies in te zetten. De leraar betreft de inbreng van de leerling bij deze interventie en onderhoudt het contact met de ouders. Deze interventie wordt structureel, volgens afspraak, ingezet. Wanneer de interventie ontoereikend is, betreft de leraar de intern begeleider of zorgcoördinator. De school beschrijft het afgestemde aanbod en bouwt het leerlingdossier verder op.

Extra (aanvullende) ondersteuning in groep of school

Niveau 3. Aanvullende ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Extra ondersteuning is bedoeld voor leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning. De school organiseert extra (aanvullende) ondersteuning groepsgericht en zo licht, tijdelijk en effectief mogelijk. Waar nodig maakt de school gebruik van aanbod in de wijk of stad of betreft de school het

samenwerkingsverband in een vroeg stadium. De school kan ervoor kiezen de interventies en vorderingen vast te leggen in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Extra (gespecialiseerde) ondersteuning in groep of school

Niveau 4. Gespecialiseerde ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Bij meer complexe ondersteuningsvragen arrangeert de school extra (gespecialiseerde) ondersteuning in groepsverband, gebruikmakend van de expertise van het samenwerkingsverband en andere (keten)partners, de wijk, de stad. De school is wettelijk verplicht om de interventies en vorderingen vast te leggen in een OPP.

Zie bijlage 2: Richtlijn opstellen ondersteuningskaart.

4. Protocollen en thema's basisondersteuning

Wettelijk verplichte protocollen

1. Protocol sociale veiligheid, fysieke en mentale veiligheid.
2. Protocol medisch handelen.
3. Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Almeerse thema's

4. Ondersteuning ter bevordering van de lees- en spellingontwikkeling en protocol Dyslexie.
5. Ondersteuning ter bevordering van de rekenontwikkeling en protocol ERWD.
6. (Meer en hoog)begaafdheid en metacognitieve ontwikkeling en protocol HB.
7. Moeilijk lerend cognitieve ontwikkeling (po).
8. Ondersteuning van sociaalemotioneel leren.
9. Ondersteuning bij NT2 onderwijs.

BIJLAGE 1

Uitvoeringsagenda ANB 2024-2026

Uitvoeringsagenda Almeerse Norm Basisondersteuning po en vo 2024

Nr	Onderwerp	Ten behoeve van	Termijn
1	Zelfscan ontwikkelen (+ werkwijzer)	PO/VO	April/mei
2	Pilot zelfscan – aangemelde pilotscholen	PO/VO	Mei/juni
3	Ondersteuningskaarten maken	PO/VO	April/mei/juni

Uitvoeringsagenda Almeerse Norm Basisondersteuning po en vo 2024-2026

Nr	Onderwerp	Ten behoeve van	Termijn
1	Ondersteuningskaarten maken	PO/VO	24-25
2	Kenniskaarten maken	PO/VO/POA	24-25
3	Taken en verantwoordelijkheden (ANB) SWV. Procesrol en taken consulent POA	POA	24-25
4	Inhoud van de Links op website POA plaatsen	POA	24-25
5	Gesprekswijzer voor medewerkers Passend Onderwijs Almere: in gesprek met de school over de zelfscan	POA	24-25
6	Implementatie Almeerse Norm Basisondersteuning in de eigen organisatie(s)	PO/VO/POA	24-25
7	Almeerse Norm Basisondersteuning op de agenda in de wijk, in de stad	SWV	24-25
8	Opzetten systeem voor horizontale verantwoording	VO	24-26
9	Almeerse Norm Basisondersteuning speciale voorzieningen	PO/VO	24-25
10	Hoorrecht uitwerken naar aanleiding van aangenomen wetsvoorstel	PO/VO	24-26

BIJLAGE 2

Richtlijn opstellen ondersteuningskaart

Handreiking Ondersteuning ter bevordering van (*thema noemen*)

Handreiking Ondersteuning (*concrete invulling basisnorm*)

Niveau 1. Basisondersteuning voor alle leerlingen in de groep

- De leraar heeft kennis van: (beschrijven voor het betreffende aandachtsgebied; ook verwijzen naar leerlijnen, protocollen, eventueel relevante boeken, enzovoorts).
- De leraar werkt handelingsgericht en geeft structureel vorm aan pedagogische didactische differentiatie.
- De school beschikt over relevante signaleringsinstrumenten (zo mogelijk specifiek beschrijven).
- De leraar signaleert tijdig door resultaten te analyseren. Indien nodig gebeurt dit met hulp van collega's. De intern begeleider/zorgcoördinator monitort het proces. (beschrijf hoe kan worden gesignaleerd in de groep).
- De leraar formuleert onderwijsbehoeften t.a.v. (aandachtsgebied noemen).
- De school zorgt voor dossiervorming.

Niveau 2. Basisondersteuning voor leerlingen in de groep en in de school

- De school stemt af op verschillen tussen leerlingen en biedt passende ondersteuning binnen de groep (zo specifiek mogelijk beschrijven hoe de ondersteuning binnen de groep eruitziet, op basis van landelijke richtlijnen of expertise).
- De school betreft de inbreng van leerlingen bij deze interventie en onderhoudt contact met ouders.
- De school beschikt over methodieken/materialen (eventueel aanvullend

beschrijven).

- De school zet structureel, volgens afspraak, in op de interventie.
- Indien deze interventie binnen de groep ontoereikend is voor de leerling, volgt aanvullende ondersteuning op specifieke onderwijsbehoeften binnen de school, met betrokkenheid van de intern begeleider of interne specialist (zo specifiek mogelijk beschrijven hoe de ondersteuning buiten de groep/in de school eruitziet voor het aandachtsgebied).
- De school beschrijft het afgestemde aanbod en bouwt zo een leerlingdossier op.

Handreiking extra (aanvullende) ondersteuning (*concrete invulling streefnorm*)

Niveau 3. Aanvullende ondersteuning met expertise, mogelijk vanuit de wijk of stad voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

- Indien de inzet van de basisondersteuning ontoereikend is voor de leerling, zet de school aanvullende ondersteuning in. Waar nodig maakt de school gebruik van expertise in de wijk of stad (beschrijf voor het aandachtsgebied welke expertise nodig is om aanvullende ondersteuning te kunnen bieden).
- De school zet structureel, volgens afspraak, in op de interventie.
- De school beschikt over passende materialen/methodieken (indien mogelijk deze beschrijven. Ook eventuele andere specifieke eisen beschrijven die horen bij de aanvullende ondersteuning, bijvoorbeeld specifieke eisen aan de ruimte, specifieke partners/samenwerking, enzovoort).
- De school beschrijft het afgestemde aanbod en bouwt zo een leerlingdossier (verder) op of kan ervoor kiezen een OPP op te zetten.

Handreiking extra (gespecialiseerde) ondersteuning in regulier

Niveau 4. Extra (gespecialiseerde) ondersteuning, mogelijk vanuit samenwerkingsverband of andere (keten)partners in de wijk en stad voor (groepen) leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

- Gespecialiseerde ondersteuning gaat verder dan de basisondersteuning en aanvullende ondersteuning.
- Bij complexere ondersteuningsvragen maakt de school gebruik van expertise van het SWV Passend Onderwijs Almere en andere ketenpartners. De expertise wordt ingezet voor gespecialiseerde ondersteuning en handelingsgericht onderzoek, observatie en handelingsgerichte diagnostiek of voor begeleiding van ouders naar een externe organisatie voor diagnose en/of behandeling. Externe samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld (waaraan te denken? specifiek benoemen. Geen specifieke aanbieders en zelfstandige bureaus noemen).
- De school stelt met inbreng van de leerling en betrokkenheid van ouders een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op.
- Wat niet onder de basisondersteuning valt is het volgende: (benoemen wat niet onder basisondersteuning valt – wordt per thema opgenomen in apart kadertje).

BIJLAGE 3

Begrippenlijst

Afdeling Toeleiding

Afdeling van het samenwerkingsverband die zich samen met school en ouders bezighoudt met de toelating van leerlingen tot het speciaal (basis) onderwijs, praktijkonderwijs en het speciaal voortgezet onderwijs.

Basiskwaliteit

De kwaliteit waaraan scholen wettelijk moeten voldoen, vastgesteld door de onderwijsinspectie. De kwaliteitsstandaarden zijn beschreven in het Waarderingskader Onderwijsinspectie.

Basisondersteuning

De ondersteuning die alle scholen in het samenwerkingsverband moeten bieden volgens de afgesproken Almeerse Norm Basisondersteuning. Dit is preventieve en licht curatieve ondersteuning waarmee meer intensieve ondersteuning kan worden voorkomen.

Dekkend netwerk (van ondersteuning)

Een samenwerkingsverband heeft een dekkend netwerk als er voor alle leerlingen een passende plek is. Als er groepen leerlingen zijn voor wie dit niet geldt, of die ver moeten reizen voor een passende plek, wordt gesproken over 'gaten in het dekkend netwerk'.

Handelingsgericht (samen)werken

Systematische en cyclische manier van (samen)werken, om het aanbod en de ondersteuning in onderwijs en opvoeding af te stemmen op de behoeften van de leerling, ouders (gezin), de leraren en de school. Het gaat hierbij om gerichte handelingsadviezen voor leraar, school en ouders.

Horizontale verantwoording

Horizontale verantwoording is het onderling beschikbaar stellen van informatie aan elkaar, het gesprek erover voeren en van elkaar leren. Horizontale verantwoording komt niet voort uit wettelijke verplichting. De scholen maken gezamenlijke afspraken hoe de verantwoording er uitziet.

Integraal arrangeren

Bij integraal arrangeren brengen professionals met verschillende achtergronden kennis en inzichten samen om een leerling en diens gezin effectieve ondersteuning te bieden.

Interne ondersteuningsstructuur

Het geheel van ondersteuning en de manier waarop de ondersteuning is georganiseerd in een school. In de interne ondersteuningsstructuur is bijvoorbeeld verdeeld welke ondersteuning een leraar biedt en wanneer een intern begeleider/zorgcoördinator wordt ingezet.

Ketenpartners

De partners in de regio (gemeente, Jeugdhulp, verschillende netwerken) waarmee het onderwijs nauw samenwerkt om ervoor te zorgen dat een kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Klankbordgroep Voortgezet Onderwijs (VO) (stad)

Almeers overleg van zorgcoördinatoren en/of medewerkers met ondersteuning in portefeuille van alle vo-scholen en Passend Onderwijs Almere waarin afstemming en gezamenlijk ontwikkelen het doel is.

Ondersteuningsprofiel

Hierin legt de school vast hoe zij de ondersteuning aan de leerlingen invult, wat de basisondersteuning is, welke extra ondersteuning de school biedt met behulp van het samenwerkingsverband en welke ketenpartners bij de school zijn betrokken.

Passend Onderwijs in de Wijk

Almeers overleg van directeuren en intern begeleiders van reguliere basisscholen in een wijk en het samenwerkingsverband, waarin onderlinge afstemming en gezamenlijk ontwikkelen het doel is.

Pedagogisch partnerschap

De wijze waarop ouderbetrokkenheid en de samenwerking tussen ouders en onderwijsprofessionals in de school zijn vormgegeven.

Samenwerkingsverband

Elke regio in Nederland heeft twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs: één voor basisonderwijs en één voor voortgezet onderwijs. In Almere zijn alle reguliere po- en vo-scholen verplicht aangesloten bij één van de twee samenwerkingsverbanden.

Stedelijke voorziening

Een school of voorziening voor gespecialiseerd (voorgezet) onderwijs, waar gespecialiseerde ondersteuning wordt geboden voor leerlingen met specifieke en complexere onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Deze zijn niet in elke wijk aanwezig maar zijn verspreid in de stad.

Steunpunt Passend Onderwijs Almere

Een onafhankelijk ouder- en jeugdinformatiepunt van het samenwerkingsverband, waar ouders en jongeren terecht kunnen voor informatie en ondersteuning op gebied van onderwijs.

Wijk ondersteuningsprofiel (WOP)

In dit document staan de afspraken van de po-scholen over gezamenlijke ontwikkeling van het onderwijs en ondersteuning in de wijk.

Zorgadviesteam (ZAT)

Multidisciplinair overleg, gecoördineerd door de intern begeleider of zorgcoördinator, met ouders (en eventueel de leerlingen leraar) waarvoor andere disciplines worden uitgenodigd, zoals schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts/jeugdverpleegkundige, orthopedagoog en psycholoog van het samenwerkingsverband.

PROCEDURES EN CRITERIA VOOR DE inzet van extra ondersteuning

passend
LONDERWIJS
almere

Handelingsgerichte ondersteuning

Om duidelijk te krijgen welke extra ondersteuning een leerling nodig heeft, kan de school ook een beroep doen op handelingsgerichte ondersteuning vanuit samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere. De consultant passend onderwijs adviseert en begeleidt de school bij de processen van complexe ondersteuningsvragen.

Maatwerkbudget

Om ervoor te zorgen dat leerlingen op de huidige school kunnen blijven, kan een maatwerkbudget (max 3 maanden) worden ingezet. Het gaat hier om de leerling die tijdelijk intensief ondersteund wordt om daarmee thuiszitten of toeleiding naar een gespecialiseerde voorziening te voorkomen.

Onderwijsarrangement

Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen onderwijs kunnen volgen in of bij een regulier schoolgebouw in de wijk (primair onderwijs) en om schoolwisselingen te voorkomen, zijn er onderwijsarrangementen ontwikkeld.

Overstappen

We spreken over een 'overstap' als een leerling:

- van een voorschoolse zorgvoorziening instroomt in het onderwijs;
- wisselt van school;
- wisselt van vorm van onderwijs: regulier, sbo, so, pro, opdc, vso.

Voor een succesvolle overstap is een combinatie van factoren belangrijk, waaronder factoren van de leerling zelf, het gezin, de leerkrachten en de samenwerking, werkwijze, houdingen en opvattingen van de scholen en het samenwerkingsverband.

Overbruggingsbudget

Om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten wanneer plaatsing in het gespecialiseerd onderwijs niet per direct mogelijk is, kan een overbruggingsbudget aangevraagd worden.

Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring

De toelaatbaarheidsverklaring is een bewijs dat een leerling recht heeft op een plek in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs.

BIJLAGE XII

Procedures en criteria voor de inzet van extra ondersteuning

Inleiding

In dit stuk zijn de procedures, criteria en beleid te vinden voor de inzet van extra ondersteuning op school, in de directe omgeving of in stedelijke onderwijsvoorzieningen waar een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor nodig is. De tlv is een bewijs dat een leerling recht heeft op een plek in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs of praktijkonderwijs. Ook zijn de procedure en het beleid voor de terugplaatsing of overplaatsing naar het regulier basisonderwijs of voortgezet onderwijs opgenomen.

Deze procedures en stappenplannen zijn voornamelijk ontwikkeld vanuit het perspectief van de professional in het onderwijsveld. Indien hier vragen over zijn van ouders, leerlingen of andere betrokkenen, dan kan contact opgenomen worden met het Samenwerkingsverband Passend onderwijs Almere (swv-POA).

Procedures en criteria voor de inzet van extra ondersteuning

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere beoordeelt:

- of een leerling in aanmerking komt voor handelingsgerichte ondersteuning en in welke vorm;
- of een leerling in aanmerking komt voor een maatwerkbudget;
- of een onderwijsarrangement passend lijkt bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- of een leerling toelaatbaar is tot een stedelijke onderwijsvoorziening en

welke toelaatbaarheidsverklaring (TLV) wordt afgegeven. De TLV is een bewijs dat een leerling recht heeft op een plek in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs of praktijkonderwijs.

- of een leerling in aanmerking komt voor een overbruggingsbudget.

Welke uitgangspunten hanteert het swv-POA voor de inzet van extra ondersteuning?

- We organiseren extra ondersteuning zo dicht mogelijk bij huis, bij voorkeur op de reguliere school of in de directe omgeving van de leerling. Wisselingen van (onderwijs)locaties worden zoveel mogelijk voorkomen.
- De school werkt volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW) om de ondersteuningsbehoeften van de leerling in kaart te brengen. Ouders en leerling zijn door de school direct betrokken bij de gesprekken over de ontwikkeling van de leerling.
- Vóór de inzet van extra ondersteuning in een onderwijsarrangement of op een stedelijke voorziening, is de school verplicht om een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op te stellen. Ouders en de leerling (in het voortgezet onderwijs en als het kan in het primair onderwijs) worden betrokken bij de opzet en evaluatie van het OPP.

Hoe kan de school extra ondersteuning aanvragen?

De huidige school is er (namens het schoolbestuur) verantwoordelijk voor om in overleg met en met (schriftelijke) toestemming van ouders de extra ondersteuning aan te vragen. Dit doet de school in het systeem Indigo. Bij iedere aanvraag voor extra ondersteuning op school, in een onderwijsarrangement of op een stedelijke voorziening, zijn de volgende documenten en informatie vereist:

- a. Gegevens van de leerling (personalia).
- b. Gegevens en zienswijze van de gezaghebbende ouders/wettelijk vertegenwoordigers en de leerling (vanaf 16 jaar verplicht).
- c. Bij een onderwijsarrangement of TLV: een volledig ingevuld en recent geëvalueerd OPP (max. 1 jaar oud) met de handtekening van ouder(s) en de leerling (vanaf 16 jaar) op het handelingsdeel van het OPP. Indien ouders het handelingsdeel niet ondertekenen, is hun zienswijze opgenomen en blijkt uit het dossier hoe school getracht heeft met ouders tot overeenstemming te komen.
- d. Gegevens uit het leerlingvolgsysteem.
- e. Indien aanwezig en relevant voor de handelingsadviezen op school:
  - Hulpverleningsverslagen (niet ouder dan 1 jaar), zoals de begeleiding/ behandeling op de spraak-taal, motoriek of de sociaalemotionele ontwikkeling.
  - Psychologisch onderzoek (niet ouder dan 2 jaar).
  - Psychiatrisch onderzoek met eventuele diagnose.

Het swv-POA bekijkt of alle verplichte stukken bij de aanvraag zitten. Als het dossier niet compleet is, wordt school verzocht de ontbrekende stukken aan te leveren. Hiervoor staat voor de school een termijn van maximaal 4 weken.

Hoe kan een leerling vervolgens starten bij het onderwijsarrangement of op een stedelijke voorziening? Wie bepaalt of een leerling wordt geplaatst?

- Swv-POA beoordeelt of een onderwijsarrangement passend lijkt bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling en beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot een stedelijke voorziening.
- Ouders melden hun kind schriftelijk aan bij de school van voorkeur (per mail

of via een aanmeldformulier van de school).

- Vanaf de aanmelding heeft het schoolbestuur van de school van aanmelding de zorgplicht. Dit betekent niet dat de leerling altijd op deze school wordt geplaatst. De zorgplichtige school moet, indien zij zelf geen passend aanbod kan verzorgen, een andere school vinden die de leerling wel een passend aanbod kan doen. Totdat de leerling op een andere school wordt toegelaten, is de zorgplichtige school verplicht om de leerling onderwijs te bieden. Dit geldt voor alle leerlingen met een geldige TLV (ook verhuisleerlingen).
- De school heeft 6 weken (inclusief vakanties) de tijd (na aanmelding) om te onderzoeken of de school een passend aanbod heeft en te beslissen over de plaatsing. Als het niet mogelijk is voor de school om binnen 6 weken te besluiten of de leerling wel/niet geplaatst kan worden, dan is er een verlenging van de procedure mogelijk van 4 weken. Dit moet schriftelijk aan de ouders/wettelijke verzorgers worden gemeld. Als het besluit na 10 weken niet is genomen, dan heeft de leerling recht op een tijdelijke plaatsing op de school van aanmelding.
- Als de leerling toegelaten en geplaatst wordt, organiseren de huidige school en de beoogde school een warme overdracht samen met ouders. Hier sluit swv-POA op verzoek bij aan. In deze warme overdracht wordt besproken aan welke doelen wordt gewerkt en op welke manier de leerling weer terug kan naar de reguliere school of een reguliere/lichtere groep.
- Als de leerling niet geplaatst wordt, gaat de school van aanmelding samen met ouders op zoek naar een school die de leerling wel toelaat.

1. Procedure en beleid voor de inzet van extra ondersteuning op school of in de directe omgeving

Elke reguliere basisschool en voortgezet onderwijs school krijgt algemene arrangementsmiddelen om de extra ondersteuning vorm te geven. Dit doet elke school op een eigen manier. Om duidelijk te krijgen welke extra ondersteuning een leerling nodig heeft, kan de school een beroep doen op handelingsgerichte ondersteuning vanuit swv-POA. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen onderwijs kunnen volgen in of bij een regulier schoolgebouw en om schoolwisselingen te voorkomen, zijn er onderwijsarrangementen ontwikkeld.

Handelingsgerichte ondersteuning vanuit swv-POA

De consulent passend onderwijs bieden handelingsgerichte ondersteuning aan de scholen.

De consulent passend onderwijs adviseert en begeleidt de school bij de processen van complexe ondersteuningsvragen. De taken van de consulent passend onderwijs zijn onder andere:

- Consultaties met de intern begeleider of zorgcoördinator van de school over de extra ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Consulenten zijn sparringpartners voor casuïstiek, de sociale kaart en onderwijs- en jeugdhulparrangementen in Almere. In het primair onderwijs worden ook de leerlingen in groep 6 en 7 met een (mogelijke) extra ondersteuningsbehoefte richting het voortgezet onderwijs besproken.
- Multidisciplinair overleg (ZAT/CvB/IZO). Scholen hebben ongeveer 4-6 keer per jaar multidisciplinair overleg, waarbij de ouders, leerling (indien passend), intern begeleider/zorgcoördinator, leerkracht/docent, JGZ-Almere en de consulent passend onderwijs aansluiten om leerlingen te bespreken.

- Handelingsgerichte hulpvragen van de school beantwoorden. De consulent passend onderwijs stelt in overleg met de betrokkenen vast wat er nodig is om de vraag van de leerkracht (en ouders) te kunnen beantwoorden. Indien nodig betreft de consulent passend onderwijs een collega met meer expertise op een bepaald gebied. De ondersteuning kan bijvoorbeeld gaan om de volgende zaken:
  - Observeren, het nader analyseren van beschikbare gegevens en adviseren over de onderwijsbehoeften.
  - Handelingsgericht onderzoek kan in het primair onderwijs worden ingezet wanneer we informatie niet op bovenstaande wijze kunnen verkrijgen. Er wordt geformuleerd wat we nog moeten weten en waarom we dat moeten weten: We hanteren daarbij de 'als > dan redenering': Als we weten dat ..., dan kunnen we beslissen tot... Hiervoor kunnen we gebruikmaken van een observatie, een vragenlijst en/of een individueel onderzoek.
  - Wanneer er sprake is van (bredere) problematiek, die niet alleen onderwijsgerelateerd is, kan in het multidisciplinair overleg besproken worden of een verwijzing naar medisch, neurologisch/psychiatrisch onderzoek of jeugdhulp passend is.

Stappenplan aanvraag handelingsgerichte ondersteuning in het primair onderwijs

1. In de consultaties tussen de intern begeleider en de consulent passend onderwijs wordt op basis van het HGW-traject op school besproken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en wat de ondersteuningsmogelijkheden van de huidige school zijn.
2. Is er meer informatie nodig om te komen tot een aanpak voor de extra

ondersteuning voor een specifieke leerling op school? Dan vraagt de intern begeleider handelingsgerichte ondersteuning aan via het systeem Indigo.

3. De consulent passend onderwijs beoordeelt op basis van alle verplichte stukken (zie: 'Hoe kan de school extra ondersteuning aanvragen?') welke handelingsgerichte ondersteuning wordt ingezet (observatie, onderzoek).
4. Is dit duidelijk? De consulent passend onderwijs neemt contact op met ouders en school om concrete afspraken te maken voor de uitvoering van de handelingsgerichte ondersteuning.
5. De resultaten en het verslag van het kind worden eerst aan ouders verstrekt. Ouders hebben de keuze of ze de resultaten willen delen met school.
6. Zijn ouders akkoord met het delen van informatie? Er wordt een vervolgesprek gepland om de resultaten en handelingsadviezen te bespreken met de leerkracht en intern begeleider.
7. De leerkracht en de intern begeleider stellen samen met ouders vast hoe de aanpak er concreet in de klas of school uitziet en hoe ouders kunnen bijdragen aan de doelen van de leerling.

Handelingsgerichte ondersteuning in het voortgezet onderwijs

Binnen het voortgezet onderwijs zijn meerdere professionals aanwezig, zoals de mentor, leerlingbegeleider, zorgcoördinator en orthopedagoog/psycholoog. De zorgcoördinatoren en het interne zorgteam onderzoeken de ondersteuningsbehoefte van de leerling, zetten interventies in en monitoren deze. De consulent passend onderwijs vanuit het swv-POA wordt door de zorgcoördinator betrokken bij vraagstukken.

Maatwerkbudget

Voor sommige leerlingen is tijdelijk extra ondersteuning nodig om weer mee te kunnen doen met de groep/eigen ontwikkelingslijn, naast de ondersteuning die wordt geboden vanuit de algemene arrangementsmiddelen. Dit gaat om uitzonderlijke situaties. Deze tijdelijke extra ondersteuning kan vanuit swv-POA bekostigd worden voor maximaal drie maanden. Dit kan uitsluitend als:

- tijdelijke extra ondersteuning ervoor zorgt dat een TLV-aanvraag voorkomen wordt;
- tijdelijke extra ondersteuning ervoor zorgt dat thuiszitten voorkomen wordt;
- de toegekende algemene arrangementsmiddelen van swv-POA al uitgegeven zijn;
- de mogelijkheden voor financiering vanuit de school en het schoolbestuur onderzocht zijn.

Stappenplan aanvraag maatwerkbudget

1. In de consultaties tussen de intern begeleider en de consulent passend onderwijs wordt op basis van het OPP besproken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en wat de ondersteuningsmogelijkheden van de huidige school zijn.
2. Er is minimaal een half jaar extra ondersteuning ingezet op school. Er zijn algemene arrangementsmiddelen van de school ingezet om de leerling te ondersteunen. De school/het schoolbestuur onderzoekt de mogelijkheden voor financiering vanuit eigen budgetten.
3. Vanuit de consultatie komt naar voren dat daarnaast tijdelijke extra ondersteuning (max. 3 maanden) ervoor kan zorgen dat een TLV-aanvraag of thuiszitten voorkomen wordt.

4. De consulent passend onderwijs bespreekt de mogelijkheid van de inzet van een maatwerkbudget met de manager van het betreffende stadsdeel in het primair onderwijs of met de coördinator steunpunt in het voortgezet onderwijs.
5. Lijkt een maatwerkbudget passend? Dan vraagt de intern begeleider of zorgcoördinator/orthopedagoog een maatwerkbudget aan via het systeem Indigo. In het OPP moet een onderbouwd plan met concrete doelen voor de inzet van het maatwerkbudget te zien zijn.
6. De manager van het betreffende stadsdeel in het primair onderwijs of de coördinator steunpunt voortgezet onderwijs beoordeelt op basis van alle verplichte stukken (zie: 'Hoe kan de school extra ondersteuning aanvragen?') of het maatwerkbudget passend is.
  - a. *Is het passend?*
Swv-POA stelt bij toekenning een beschikking op, waarin de bekostiging en het aantal schoolweken zijn beschreven.
  - b. *Is het niet passend?*
Swv-POA zet in Indigo een onderbouwing waarom dit budget niet wordt toegekend.
7. Na afloop van het maatwerkbudget wordt door school, ouders en de betrokken consulent passend onderwijs geëvalueerd of de inzet van het maatwerkbudget het gewenste effect heeft gehad. De school registreert dit in het OPP en de consulent passend onderwijs registreert dit in Indigo.

Onderwijsarrangement in het regulier onderwijs of een stedelijke voorziening

Er zijn diverse onderwijsarrangementen ontwikkeld in Almere in het primair- en voortgezet onderwijs. Deze initiatieven zijn te vinden op de [website](#). Aan elk onderwijsarrangement dat door swv-POA bekostigd wordt, is een coördinator vanuit swv-POA verbonden. De coördinator kijkt samen met de school of het onderwijsarrangement passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De huidige school is er (namens het schoolbestuur) verantwoordelijk voor om dit arrangement voor de leerling aan te vragen. Dit geldt ook als de huidige school zelf een onderwijsarrangement heeft. De school met het onderwijsarrangement bepaalt of de leerling ook geplaatst wordt.

Stappenplan aanvraag onderwijsarrangement primair onderwijs

1. In de consultaties tussen de intern begeleider en de consulent passend onderwijs wordt op basis van het OPP besproken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en wat de ondersteuningsmogelijkheden van de huidige school zijn.
2. Er is minimaal een half jaar extra ondersteuning ingezet op school. Indien dit onvoldoende blijkt voor de ontwikkeling van de leerling, wordt er een inschatting gemaakt of een andere reguliere school in de wijk of een onderwijsarrangement passend lijkt bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling. Er is contact met de coördinator van swv-POA die verbonden is aan het onderwijsarrangement, om tot een betere inschatting te komen.
3. Lijkt het onderwijsarrangement passend? Dan vraagt de intern begeleider van de huidige school van de leerling een onderwijsarrangement aan via het systeem Indigo.

4. De coördinator van swv-POA die is betrokken bij het onderwijsarrangement beoordeelt op basis van alle verplichte stukken (zie: 'Hoe kan de school extra ondersteuning aanvragen?') of het onderwijsarrangement passend lijkt bij de leerling. Indien het passend lijkt, bespreekt de coördinator de leerling met de school met onderwijsarrangement.
5. Is het een passend aanbod waar de leerling gebruik van kan maken?
Ouders melden hun kind aan bij de betreffende school voor het onderwijsarrangement.
6. De school van aanmelding (met het arrangement) beoordeelt vervolgens of de leerling geplaatst wordt.
  - a. Is de leerling toegelaten en wordt de leerling geplaatst?
Ouders ontvangen een plaatsingsbrief, waarin de informatie en afspraken over de inzet van het onderwijsarrangement zijn beschreven. De school van aanmelding neemt het initiatief voor het plannen van een warme overdracht met de huidige school, ouders en (indien passend) leerling. In deze warme overdracht wordt besproken aan welke doelen wordt gewerkt en op elke manier de leerling weer terug kan naar de reguliere school of een reguliere/lichtere groep.
  - b. Is de leerling niet toegelaten en wordt de leerling dus niet geplaatst?
Ouders ontvangen een onderbouwing waarom de leerling niet wordt geplaatst.
7. Jaarlijks beoordeelt de coördinator van swv-POA drie maanden vóór de einddatum van het afgegeven arrangement op basis van de OPP-evaluatie met ouders en school of het onderwijsarrangement verlengd wordt voor de periode van een jaar. De coördinator registreert dit in Indigo.

Stappenplan aanmelding onderwijsarrangement voortgezet onderwijs

1. Bij de overstap van primair naar voortgezet onderwijs bespreken de intern begeleider en de consultant passend onderwijs in consultaties op basis van het OPP wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en wat de ondersteuningsmogelijkheden in een reguliere voortgezet onderwijs school zijn.
2. Er is minimaal een half jaar extra ondersteuning ingezet op school. Indien dit onvoldoende blijkt voor de ontwikkeling van de leerling, wordt er een inschatting gemaakt of een onderwijsarrangement in het voortgezet onderwijs passend lijkt bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling. Indien nodig is er contact met de zorgcoördinator/orthopedagoog van de school met het onderwijsarrangement, om tot een betere inschatting te komen.
3. Lijkt het onderwijsarrangement passend?
Bij de overstap van primair naar voortgezet onderwijs stelt de basisschool voor de betreffende leerling een onderwijskundig rapport in DigiDoor op. In het aanmeldformulier in DigiDoor kiest de basisschool (met toestemming van ouders) voor regulier onderwijs (arrangement).
4. De orthopedagoog of de zorgcoördinator van het voortgezet onderwijs die is betrokken bij het onderwijsarrangement beoordeelt op basis van alle verplichte stukken (zie: 'Hoe kan de school extra ondersteuning aanvragen?') of het onderwijsarrangement passend lijkt bij de leerling. De school registreert de leerlingen en maakt het zichtbaar voor swv-POA. Dit geldt voor zowel de overstap van primair naar voortgezet onderwijs als voor de overstap van regulier voortgezet onderwijs naar een onderwijsarrangement.

5. De school van aanmelding beoordeelt vervolgens of de leerling geplaatst wordt.
  - a. Is de leerling toegelaten en wordt de leerling geplaatst?

De school van aanmelding neemt het initiatief voor het plannen van een warme overdracht met de huidige school, ouders en (indien passend) leerling. In deze warme overdracht wordt besproken aan welke doelen wordt gewerkt en op welke manier de leerling weer terug kan naar de reguliere school of een reguliere groep.
  - b. Is de leerling niet toegelaten en wordt de leerling dus niet geplaatst?

Ouders ontvangen een onderbouwing waarom de leerling niet wordt geplaatst. Indien ouders al hadden aangemeld, heeft de school met onderwijsarrangement de zorgplicht: de school gaat met ouders kijken naar een passende onderwijsplek.
6. Jaarlijks beoordeelt de orthopedagoog of zorgcoördinator van het voortgezet onderwijs die is betrokken bij het onderwijsarrangement drie maanden vóór de einddatum van het afgegeven arrangement op basis van de OPP-evaluatie met ouders en school of het onderwijsarrangement verlengd wordt voor de periode van een jaar. De school registreert de leerlingen en maakt het zichtbaar voor swv-POA.

2. Procedure en criteria voor de inzet van extra ondersteuning op een stedelijke voorziening in het primair en voortgezet onderwijs

Voor een klein deel van de Almeerse kinderen en jongeren is extra ondersteuning op een reguliere school of in de directe omgeving niet voldoende. Voor deze groep bieden we extra ondersteuning in stedelijke onderwijsvoorzieningen. Hier is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor nodig. De TLV is een bewijs dat een leerling recht heeft op een plek in één van de stedelijke voorzieningen (speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs of praktijkonderwijs).

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere beoordeelt of leerlingen in aanmerking komen voor een TLV. De stedelijke voorziening bepaalt of de leerling ook geplaatst wordt.

Stappenplan aanvraag TLV

1. Bij kinderen die al op school zitten wordt in de consultaties tussen de intern begeleider/zorgcoördinator en de consulent passend onderwijs op basis van het OPP besproken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en wat de ondersteuningsmogelijkheden van de huidige school zijn.
2. Als de onderwijsbehoeften nog niet duidelijk zijn, voert de consulent passend onderwijs een observatie uit om de onderwijsbehoeften nader in kaart te brengen. In de stedelijke voorzieningen en het voortgezet onderwijs kan dit de orthopedagoog/psycholoog van de school of de betrokken consulent passend onderwijs van swv-POA zijn.
3. Er is minimaal een half jaar extra ondersteuning ingezet op school. Indien dit onvoldoende blijkt voor de ontwikkeling van de leerling, wordt er een inschatting gemaakt of een andere reguliere school of onderwijsarrangement passend is bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling.
4. Lijkt dit niet passend en stagneert de ontwikkeling van de leerling? Dan wordt de leerling ook in het multidisciplinair overleg (ZAT/CvB) besproken, waarbij (minimaal) ouders, een medewerker van swv-POA en medewerker van JGZ-Almere aanwezig is. In dit overleg wordt zorgvuldig afgewogen of er toch mogelijkheden zijn om de leerling met extra ondersteuning in de school of in de directe omgeving te ondersteunen vanuit het onderwijs en/of de jeugdhulp.
5. Zijn er geen mogelijkheden om de leerling te ondersteunen, dan wordt besloten tot de aanvraag van een TLV. De onderbouwing is beschreven in het OPP. School vraagt een TLV aan via het systeem Indigo.
6. Het secretariaat bekijkt of de verplichte documenten in het dossier zitten.
7. Is het dossier compleet? Het dossier wordt toegewezen aan twee onafhankelijke deskundigen. Zij beoordelen zelfstandig de aanvraag van de TLV op basis van vastgestelde criteria. De deskundigen zijn een orthopedagoog of psycholoog en, afhankelijk van de betreffende leerling, minimaal een tweede deskundige, te weten een kinder- en jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts. Dossiers worden gekoppeld aan een deskundige met de benodigde expertise op het ontwikkelingsgebied. De deskundigen hebben geen arbeidsrechtelijke relatie met één van de organisaties voor primair dan wel speciaal onderwijs in het samenwerkingsverband.
8. De eerste deskundige bekijkt of het dossier inhoudelijk compleet is en maakt een inschatting of het dossier een hamerstuk of een besprekdossier is. Een hamerstuk is een duidelijke aanvraag waarin de onderwijsbehoeften helder zijn beschreven, de passende onderwijsplek duidelijk is en hier overeenstemming over is tussen alle betrokkenen. Bij een besprekdossier is het onduidelijk wat de zwaarte van de onderwijsbehoeften zijn of is er geen overeenstemming tussen alle betrokkenen. Alleen bij een besprekdossier kan de huidige school contact opnemen met de stedelijke voorziening om te

Beoordeling aanvraag TLV

Nadat door het secretariaat is beoordeeld dat de verplichte documenten in het dossier zitten, bekijkt de onafhankelijk deskundige of het dossier ook inhoudelijk compleet is. Hierbij beoordeelt de deskundige of er een inschatting gemaakt kan worden van de (zwaarte van) de ondersteuningsbehoefte en of het proces navolgbaar en zorgvuldig is doorlopen. Denk hierbij aan:

- Principes HGW staan centraal: Is vanaf de start op school tot de aanvraag TLV op een handelingsgerichte manier de ondersteuningsbehoefte van de leerling in kaart gebracht. Zijn ouders en/of leerling hier nauw bij betrokken, is dit proces in het OPP omschreven en is het traject navolgbaar en zorgvuldig doorlopen en omschreven?
- Doelgericht: Is er vanuit het OPP gewerkt aan gerichte doelen met minimaal een half jaar gerichte ingezet van extra ondersteuning? Is de aanpak uitgevoerd zoals beoogd en is dit terug te lezen in het handelingsdeel van het OPP?
- Maximale inzet: Is er het maximale ingezet, zowel de basisondersteuning en mogelijkheden van de school voor extra ondersteuning?
- Evaluatie: Komt er vanuit de evaluatie van het OPP naar voren dat de doelen, ondanks de extra ondersteuning, niet zijn behaald?
- Inspanningsverplichting: Is de expertise in en rond de school benut? Wat komt er uit de consultaties met de (senior) begeleiders onderwijs en integrale bespreking bij het zorgadviesteam of commissie van begeleiding? Wat zijn de afwegingen en het advies van het multidisciplinaire overleg voor de aanvraag TLV?
- Overwegen horizontale overstap: Is er een andere reguliere school of lichtere vorm van onderwijs overwogen? Wat zijn de afwegingen?

overleggen. Er is dan meer ruimte voor overleg tussen ouders, de scholen en swv-POA om tot een goede inschatting te komen. Indien nodig kan er dan ook gebruikgemaakt worden van het Steunpunt van swv-POA.

De twee deskundigen adviseren over:

- a. het wel of niet afgeven van de TLV (sbo, so, pro of vso) met of zonder een onderwijsarrangement (sbo+);
  - b. de duur van de TLV en de bekostiging:
    - Activerende TLV: dit is voor leerlingen die tijdelijk (minimaal één tot twee schooljaren) extra ondersteuning nodig hebben in een stedelijke onderwijsvoorziening, waarna ze met extra ondersteuning weer in een reguliere school kunnen functioneren. Tijdens de warme overdracht wordt besproken aan welke doelen wordt gewerkt en op welke manier de leerling weer terug kan naar een reguliere school of lichtere onderwijsvoorziening.
    - Langdurige TLV: dit is voor leerlingen die langdurig (vermoedelijk gedurende de hele schoolperiode) extra ondersteuning nodig hebben in een stedelijke onderwijsvoorziening. De TLV wordt afgegeven voor vier schooljaren met kans op verlenging. De TLV voor praktijkonderwijs wordt afgegeven tot het 18e levensjaar. De TLV voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking wordt afgegeven voor de gehele schoolloopbaan.
9. De directeur-bestuurder van het swv-POA neemt op basis van de adviezen een besluit of belegt deze taak bij de manager Toeleiding. Het swv-POA besluit over de aanvraag zo spoedig mogelijk, uiterlijk 6 weken na ontvangst van een complete aanvraag. Indien het besluit niet binnen 6 weken kan worden afgegeven, deelt het samenwerkingsverband dit mee aan de school

en noemt de termijn waarbinnen de beoordeling wel kan worden afgegeven (hoogstens 4 weken). Indien de twee deskundigenadviezen van elkaar verschillen, wordt een derde onafhankelijke deskundige ingeschakeld.

10. Is het besluit positief? Het secretariaat brengt de school en de ouders op de hoogte van het besluit via een brief. Ouders melden de leerling schriftelijk aan bij de school van voorkeur, passend bij de afgegeven TLV. Een TLV voor het sbo, so, pro en vso is landelijk geldig.

11. Is het besluit negatief?

- a. Swv-POA motiveert het voornemen tot negatief besluit in Indigo.
- b. Swv-POA nodigt de aanvragende school en de ouder(s) uit voor een gesprek.
- c. De informatie vanuit het gesprek en van ouders wordt meegewogen bij de beoordeling en heroverweging door de deskundigen en bij het nemen van het besluit.

12. Blijft het besluit negatief?

Het secretariaat brengt de school en de ouders op de hoogte van het besluit met een brief. De school waar de leerling is aangemeld of geplaatst gaat op zoek naar een andere passende oplossing: een arrangement voor extra ondersteuning op de eigen school of een plek op een andere school. De consulent kan ondersteunen in het proces.

Wie moet de TLV aanvragen?

- Alleen een school (bevoegd gezag) kan een TLV aanvragen.
- Gaat het kind voor het eerst naar school? De school (bevoegd gezag) waar ouders de leerling schriftelijk aanmelden (per e-mail of via een aanmeldformulier), vraagt de TLV aan. De school van aanmelding vraagt relevante informatie op bij ouders. De school maakt een inschatting van de ondersteuningsbehoeften van de leerling en van de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Zijn er geen mogelijkheden om de leerling te ondersteunen? Dan wordt er een inschatting gemaakt van de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte en wordt er besloten tot de aanvraag van aan TLV.
- Zit een leerling op een reguliere basisschool en maakt de leerling een overstap naar een sbo- of so-school? Of maakt de leerling de overstap van sbo naar so? De school (bevoegd gezag) waar de leerling is ingeschreven, of schriftelijk is aangemeld, vraagt de TLV aan.
- Maakt de leerling een overstap van de basisschool naar het pro of vso? De pro- of vso-school (bevoegd gezag) waar ouders de leerling aanmelden, maakt op basis van het dossier een inschatting van de ondersteuningsbehoeften van de leerling en van de ondersteuningsmogelijkheden van school. Indien passend, vraagt de pro- of vso-school de TLV aan. Bij de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs heeft de school voor voortgezet onderwijs waar de leerling wordt aangemeld de zorgplicht voor de leerling.
- Zit de leerling op een reguliere school voor voortgezet onderwijs en maakt het kind een overstap naar een pro- of vso-school? De school (bevoegd gezag) waar de leerling is ingeschreven, vraagt de TLV aan.

Plaatsingstafel

In uitzonderlijke gevallen worden leerlingen besproken aan de plaatsingstafel. Op het moment dat de zorgplichtregels niet gevolgd worden of er een TLV is afgegeven, maar professionals het niet eens worden over de meest passende onderwijsvoorziening, is er contact tussen de schoolbesturen om tot overeenstemming te komen. Als ook de schoolbesturen het niet eens worden, kan gebruik gemaakt worden van de plaatsingstafel. Aan de plaatsingstafel wordt samen met de schooldirecteuren overlegd over welke school het meest passend is. Indien er nog steeds geen overeenstemming wordt bereikt, heeft de manager Toeleiding doorzettingsmacht.

Wat als je het als ouder niet eens bent met het besluit?

De TLV geldt als een beschikking. Tegen deze beschikking kan door belanghebbenden conform artikel 1:1 van de Algemene wet Bestuursrecht (AwB) bezwaar worden ingediend bij het swv-POA. De procedure is te vinden op de website van swv-POA.

Bewaartermijn

De TLV en het advies van de deskundigen worden beheerd en gearchiveerd in Indigo voor een periode van 3 jaar, gerekend vanaf de datum van toekenning van de TLV. Na deze drie jaar wordt alle onderliggende (besluitvormende) informatie vernietigd uit het leerlingdossier zoals dat is verzameld in het samenwerkingsverband. De TLV-beschikking (zonder gezondheidsgegevens) wordt 7 jaar bewaard, gerekend vanaf de datum van toekenning.

Verlenging van de TLV

Bij het aflopen van de geldigheidsduur van een TLV bepaalt een school in afstemming met ouders of het noodzakelijk is om een verlengingsaanvraag in te dienen. Een consulent passend onderwijs wordt betrokken bij de inhoudelijke overwegingen. Het kan voorkomen dat het zoeken naar een school met een lichtere vorm van ondersteuning niet past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. In dat geval vraagt de stedelijke voorziening een verlenging van de TLV aan in Indigo. De aanvraag wordt opnieuw beoordeeld door twee onafhankelijke deskundigen op basis van het OPP en de inhoudelijke afwegingen.

Er wordt door swv-POA jaarlijks (telefonisch) contact opgenomen met ouders van leerlingen die buiten Almere naar school gaan om de mogelijkheden voor het volgen van onderwijs in Almere te bespreken.

Overbruggingsbudget

In uitzonderlijke gevallen komt het voor dat er een TLV toegekend is, maar dat de plaatsing niet per direct mogelijk is. De leerling zit gedurende deze overbruggingsperiode op de huidige school. Om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, kan de extra (tijdelijke) ondersteuning vanuit swv-POA bekostigd worden in de vorm van een overbruggingsbudget.

Dit kan uitsluitend indien:

- vóór de voorjaarsvakantie een TLV is aangevraagd en de leerling pas het volgende schooljaar kan starten;
- het overbruggingsbudget ervoor zorgt dat thuiszitten in die periode voorkomen wordt.

Stappenplan overbruggingsbudget

1. In de consultaties tussen de intern begeleider/zorgcoördinator en de consulent passend onderwijs wordt op basis van het OPP besproken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn en welke ondersteuningsmogelijkheden de huidige school heeft om de periode te overbruggen.
2. Er zijn algemene arrangementsmiddelen van de school ingezet om de leerling te ondersteunen. In de consultatie komt naar voren dat dit onvoldoende is en dat er extra ondersteuning nodig is om thuiszitten te voorkomen.
3. De consulent passend onderwijs bespreekt de mogelijkheid van de inzet van een overbruggingsbudget met de manager van het betreffende stadsdeel in het primair onderwijs of de coördinator steunpunt voortgezet onderwijs.
4. Lijkt een overbruggingsbudget passend? Dan dient de intern begeleider of zorgcoördinator/orthopedagoog een plan van aanpak in bij de desbetreffende manager of coördinator steunpunt voortgezet onderwijs. In het plan van aanpak moet een onderbouwd plan met concrete doelen voor de inzet van het overbruggingsbudget te zien zijn.
5. De manager van het betreffende stadsdeel of de coördinator steunpunt voortgezet onderwijs beoordeelt of het overbruggingsbudget passend is.
  - a. *Is het passend?*

Swv-POA stelt bij toekenning een beschikking op, waarin de bekostiging en het aantal schoolweken zijn beschreven.
  - b. *Is het niet passend?*

Swv-POA geeft een onderbouwing waarom dit budget niet wordt toegekend. De school zorgt binnen de eigen mogelijkheden en budgetten voor passende onderwijssteuning.

6. Na afloop van het overbruggingsbudget wordt samen met de betrokken consulent passend onderwijs geëvalueerd of de inzet van het overbruggingsbudget het gewenste effect heeft gehad en of de leerling kan starten op de nieuwe school.

Criteria voor extra ondersteuning in een stedelijke voorziening

Uitgangspunt voor de afgifte van een TLV is (de zwaarte van) de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De ondersteuning die een leerling nodig heeft om een stap te maken in de ontwikkeling wordt door de onafhankelijke deskundigen bekeken vanuit de ontwikkelingsgebieden: leren/cognitief, werkhouding/taakaanpak, communicatie (taal), fysieke en motorische ontwikkeling, de context/het systeem en de socialemotionele ontwikkeling/gedrag.

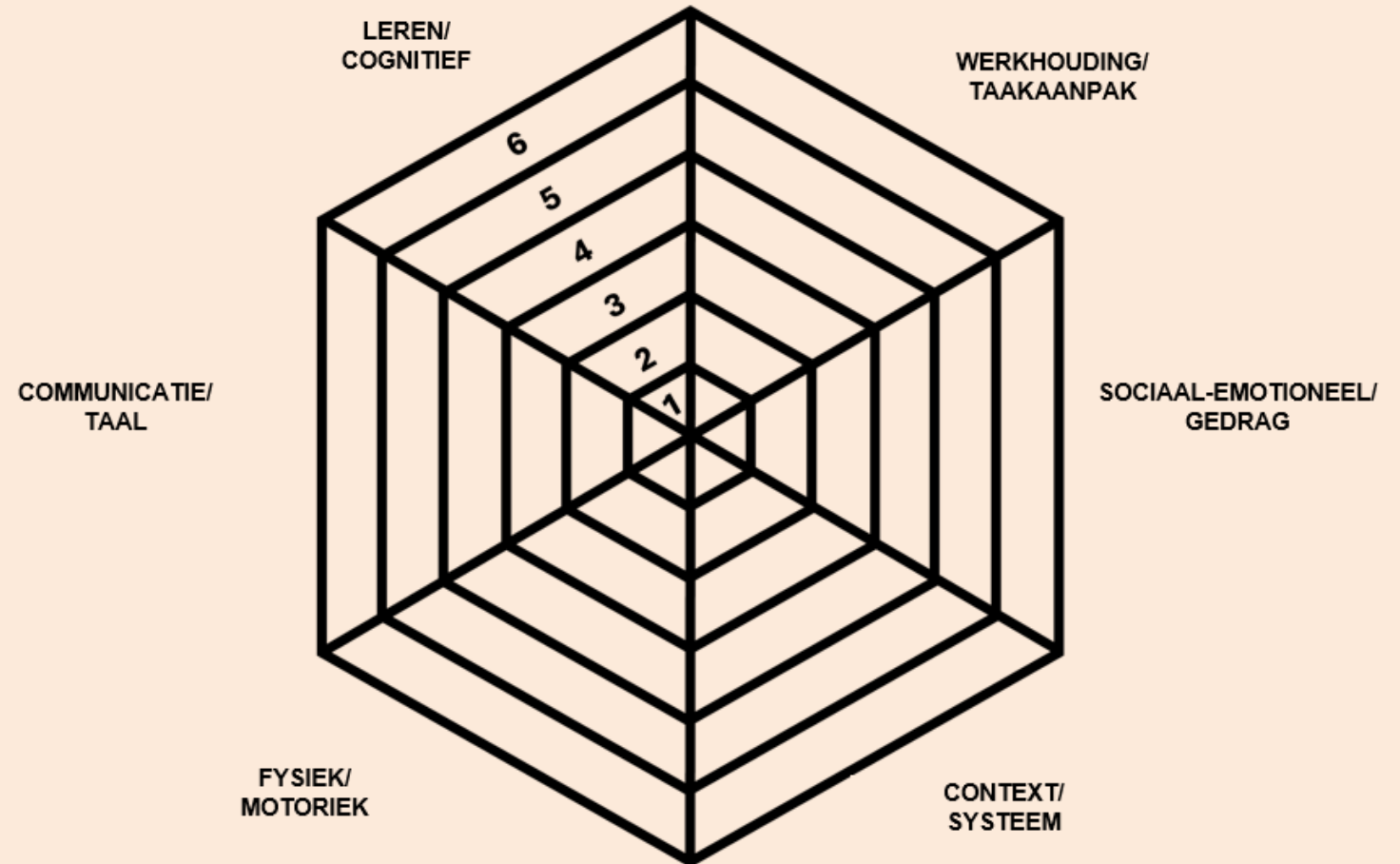
De ondersteuning die nodig is om aan de behoefte van de leerling te kunnen voldoen, kent een bepaalde intensiteit, complexiteit en mate van expertise. Een combinatie van intensieve ondersteuningsbehoeften op verschillende ontwikkelingsgebieden waar gespecialiseerde ondersteuning voor nodig is, kan leiden tot een hogere bekostigingscategorie.

Onderstaand model kan ouders en professionals helpen bij het inschatten van de benodigde ondersteuning van de leerling en het passende onderwijsaanbod. De scholen, onderwijsarrangementen en stedelijke onderwijsvoorzieningen hebben een divers aanbod. Het verschilt dus hoe intensief de ondersteuning is die zij per ontwikkelingsgebied bieden. Per ontwikkelingsgebied kan gekeken worden op welke intensiteit er ondersteuning nodig is en vervolgens wordt bekeken welke school hier het beste bij aan kan sluiten.

De intensiteit van de ondersteuningsbehoefte wordt per ontwikkelingsgebied opgedeeld in:

1. Leeftijdsadequaat of op afroep
2. Incidenteel
3. Regelmatig
4. Voortdurend
5. Intensief
6. Zeer intensief

Primair onderwijs	Ondersteuningsbehoefte
Onderwijsarrangement regulier+	Het verschilt per regulier+ arrangement voor welke ondersteuningsbehoefte en doelgroep er aanbod is. Per regulier+ arrangement wordt omschreven welke doelgroep hier ondersteund wordt (regelmatige tot intensieve ondersteuning). De beoordeling van de ondersteuningsbehoefte gebeurt op basis van onderstaande criteria en afspraken tussen het onderwijsarrangement en swv-POA.
Sbo	<p>Om te streven naar uitstroom op tenminste het niveau van praktijkonderwijs, hebben leerlingen incidenteel tot regelmatig ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen en/of sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag. Bij de (tijdelijke) plaatsing wordt gewerkt aan specifieke doelen en terugkeer naar een zo regulier mogelijke setting. Halfjaarlijks wordt er getoetst bij evaluatie van het OPP.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 16 leerlingen. Voor jongere leerlingen dient doorgroei van een groep van 12 naar 16 leerlingen mogelijk te zijn.</i></p>
Onderwijsarrangement sbo+ (Dit is een TLV sbo met aanvullende bekostiging vanuit het swv-POA)	<p>Om te streven naar uitstroom op tenminste het niveau van praktijkonderwijs, hebben leerlingen incidenteel tot regelmatig ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen en/of sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag. Op één van de gebieden hebben leerlingen regelmatig tot voortdurende ondersteuning nodig.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 12 leerlingen.</i></p>
So met bekostigingsniveau 1 (laag)	<p>A. Om te werken naar uitstroom vso volgens de leerlijnen so-zml, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen en/of</p> <p>B. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau volgens de basisleerlijnen, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag en/of</p> <p>C. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van zelfredzaamheid en zelfstandigheid. De leerling is in staat om in een korte periode zelfstandig een opdracht uitvoeren en/of</p> <p>D. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 12 leerlingen én kan instructies opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).</i></p>

Primair onderwijs	Ondersteuningsbehoefte
So met bekostigingsniveau 2 (midden)	<p>A. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen intensieve en integrale ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid vanuit onderwijs en zorg en/of</p> <p>B. Om te werken naar uitstroom vso volgens de leerlijnen so-zml, hebben leerlingen intensieve ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen én op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag en/of</p> <p>C. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen intensieve ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid vanuit onderwijs en zorg en/of intensieve ondersteuning op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van 10-12 leerlingen én kan instructies opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).</i></p>
So met bekostigingsniveau 3 (hoog)	<p>Voor ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB) gelden landelijke criteria A, B en C:</p> <p>A. Een laat ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ <35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten of staan), of</p> <p>B. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) en een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen, of</p> <p>C. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen.</p> <p>D. Om te werken naar uitstroom vso volgens de leerlijnen so-zml, hebben leerlingen zeer intensieve ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen én op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en gedrag en/of</p> <p>E. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen zeer intensieve ondersteuning nodig vanuit onderwijs en zorg. De onderwijstijd is aanzienlijk beperkt en/of</p> <p>F. Het leren richt zich voornamelijk op de dagelijkse vaardigheden.</p> <p><i>De leerling kan functioneren en zich ontwikkelen in een groep van minimaal 6 leerlingen.</i></p>

Voortgezet onderwijs	Ondersteuningsbehoefte
Onderwijsarrangement regulier+	Het verschilt het per regulier+ arrangement voor welke ondersteuningsbehoefte en doelgroep er aanbod is. Per regulier+ arrangement wordt omschreven welke doelgroep hier ondersteund wordt (regelmatige tot intensieve ondersteuning). De beoordeling van de ondersteuningsbehoefte gebeurt op basis van onderstaande criteria en afspraken tussen het onderwijsarrangement en swv-POA.
Praktijkonderwijs	Voor praktijkonderwijs gelden landelijke criteria A en B: A. Een IQ tussen 55 en 80. B. Een leerachterstand van drie jaar of meer op twee van de volgende domeinen: <ul style="list-style-type: none"> • inzichtelijk rekenen; • begrijpend lezen; • technisch lezen; • spellen. Waarvan één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen moet zijn. C: Om te werken naar uitstroom arbeid (beschut werk/arbeid) of vervolgonderwijs (mbo Entree) is er incidentele tot regelmatige ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen en/of sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. <i>De leerling kan functioneren in een groep van 12-16 leerlingen.</i>
Vso bekostigingscategorie 1 (laag)	A. Om te werken naar uitstroom dagbesteding of arbeid (arbeidsmarktgericht/beschut werk), hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen. B. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag. C. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van zelfredzaamheid. D. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben kinderen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid. <i>De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 12 leerlingen én kan instructies opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).</i>

Voortgezet onderwijs	Ondersteuningsbehoefte
Vso bekostigingscategorie 2 (midden)	<p>A. Om te werken naar uitstroom dagbesteding of arbeid (arbeidsmarktgericht/beschut werk), hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen.</p> <p>B. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag.</p> <p>C. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van zelfredzaamheid.</p> <p>D. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben kinderen voortdurende ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 12 leerlingen én kan instructies opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).</i></p>
Vso bekostigingscategorie 2 (midden)	<p>A. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen intensieve ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid vanuit onderwijs en zorg.</p> <p>B. Om te werken naar uitstroom dagbesteding (taakgericht), hebben leerlingen intensieve ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen én op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag.</p> <p>C. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen intensieve ondersteuning nodig op het gebied van gezondheid vanuit onderwijs en zorg en intensieve ondersteuning op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en/of gedrag.</p> <p><i>De leerling kan functioneren in een groep van 10-12 leerlingen én kan instructies opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).</i></p>

Voortgezet onderwijs	Ondersteuningsbehoefte
Vso bekostigingscategorie 3 (hoog)	<p>Voor ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB) gelden landelijke criteria A, B en C:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Een laat ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ <35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten of staan), of B. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) en een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen, of C. een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen. <p>D. Om te werken naar uitstroom dagbesteding (belevings- of taakgericht), hebben leerlingen zeer intensieve ondersteuning nodig op het gebied van leren en ontwikkelen én op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling en gedrag en/of</p> <p>E. Om te werken naar uitstroom op het passende functioneringsniveau, hebben leerlingen zeer intensieve ondersteuning nodig vanuit onderwijs en zorg. De onderwijstijd is aanzienlijk beperkt en/of</p> <p>F. Het leren richt zich voornamelijk op de dagelijkse vaardigheden.</p> <p><i>De leerling kan functioneren en zich ontwikkelen in een groep van minimaal 6 leerlingen.</i></p>

3. Proces overstappen

Inleiding

De wet spreekt over 'terugplaatsing' of 'overplaatsing' naar het regulier basis- en voortgezet onderwijs. In Almere spreken we over 'overstappen'. We spreken over een overstap als een leerling:

- van een voorschoolse zorgvoorziening instroomt in het onderwijs;
- wisselt van school;
- wisselt van onderwijsvorm: regulier, sbo, so, pro, opdc, vso

Voor een succesvolle overstap is een combinatie van factoren belangrijk, waaronder factoren van de leerling zelf: het gezin, de leerkrachten en de samenwerking, werkwijze, houdingen en opvattingen van de scholen en het samenwerkingsverband.

Het perspectief van een leerling wordt altijd gebaseerd op zijn of haar talenten, kwaliteiten, interesses en ondersteuningsbehoefte. Het uitgangspunt is: wat heeft deze leerling nodig om tot een optimale ontwikkeling te komen, wat vraagt dit van de omgeving en welke voorziening kan hier het beste aan voldoen?

Overstappen is bij plaatsing op een stedelijke voorziening (minimaal) jaarlijks een onderwerp bij de evaluatie van het OPP. Indien passend, bespreekt de stedelijke voorziening met ouders de mogelijkheden voor een overstap. Mogelijk is er een reguliere school of een nieuw arrangement binnen het regulier onderwijs die aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling, waardoor de leerling thuisnabij onderwijs kan volgen.

Swv-POA bekijkt of leerlingen die buiten Almere naar school gaan, dichterbij huis onderwijs kunnen volgen. Om dit te monitoren en mogelijkheden te

bespreken wordt door swv-POA jaarlijks (telefonisch) contact opgenomen met ouders van leerlingen die buiten Almere naar school gaan. Indien tussentijds vragen zijn over een overstap van buiten Almere naar een school in Almere, dan kan het steunpunt van swv-POA meedenken.

Overstappen

Tijdens het proces van het overstappen is onderscheid te maken in verschillende fasen:

1. Oriënteren op overstappen: leerling in beeld brengen, wat heeft hij/zij nodig en welke onderwijssetting past daarbij?

In deze fase is het belangrijk te kijken in welke mate de leerling kan groeien op sociaal, emotioneel en/of cognitief gebied, ook wel 'leerbaarheid' genoemd. Hierbij kijken we niet alleen naar de leerling, maar ook naar wat de omgeving hierin kan betekenen. Dit maakt een overstap tot een gezamenlijk proces.

2. Zoeken naar de school die past bij de onderwijsbehoeften van de leerling

Bij het zoeken naar een school staat aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling voorop. Er moet gekeken worden naar de mogelijkheden van de school (visie, attitude, ondersteuningsstructuur), naar het team (handelingsbekwaamheid van de leraar, kennis, attitude) en naar de groep of klas (samenstelling, sfeer, attitude). Voor een succesvolle overstap is het vertrouwen van alle betrokkenen belangrijk: iedereen moet achter de overstap staan.

3. Voorbereiden overstap op leerling-, groeps- en schoolniveau

Betrek de leerling bij de voorbereiding voor de overstap. In de voorbereiding kijken we welke vaardigheden, kennis en competenties de leerling nodig heeft en waar extra aandacht aan besteed moet worden. In zowel het primair

als het voortgezet onderwijs krijgt de leerling meestal te maken met grotere groepen/klassen en een minder (voor)gestructureerde onderwijsleersituatie. In de warme overdracht met direct betrokkenen zijn handelingsgerichte adviezen over de leerling aan de nieuwe school onmisbaar. Ook externe partners van de leerling of het gezin, zoals jeugdhulp of persoonlijke begeleiders, kunnen een rol spelen in (de voorbereiding van) de overstap.

4. Starten op de nieuwe school na een optimale introductie

Na een warme overdracht met de direct betrokkenen, weet de nieuwe school wie de leerling is en wat hij/zij nodig heeft. Hierbij is het belangrijk dat gekeken wordt wat een leraar kan doen om aan te sluiten bij de

ondersteuningsbehoeften. In het voortgezet onderwijs is die overdracht wat complexer. Er zijn verschillende docenten in het spel, die niet allemaal direct betrokken zijn geweest bij de aanneming en de overdracht van de voorgaande school. Informatieoverdracht naar het team is in het voortgezet onderwijs cruciaal. Overstappen wordt succesvoller als alle betrokkenen bereid zijn om samen te zoeken naar de juiste weg en de meest optimale oplossing.

5. Voortgang op de nieuwe school monitoren, evalueren en activiteiten eventueel bijstellen

Met regelmaat zal het gesprek gaan over de onderwijsbehoeften van de leerling en de vraag of de begeleiding (nog) relevant en toereikend is.

Fase	Aanpak	Indicatie tijdsplan
1. Oriëntatie op overstappen: de leerling in beeld	<ul style="list-style-type: none"> Ouders en leerling vroegtijdig meenemen in het proces dat een overstap een mogelijke weg is (denk hierbij ook aan de gemaakte afspraken bij de TLV-afgifte). School kijkt tenminste één keer per jaar naar het OPP van de leerling en de mogelijkheid tot overstappen. De pedagogische en didactische behoeften in beeld brengen op allerlei gebieden en binnen de domeinen school, gezin en vrijetijdsbesteding. 	November-januari

2. Onderwijs-behoef ten en het vinden van de juiste school	<ul style="list-style-type: none"> • Actief betrekken van ouders en leerling in het proces bij het zoeken naar een school die past bij de behoeften van de leerling. • (Be)zoeken van scholen, met kennis van en zicht op de leerling, collegiale consultatie, contact tussen de consulenten passend onderwijs verbonden aan de scholen. • Kijken naar en het gesprek voeren met geschikte school, inclusief het team en de klas / groep. • Leerling, ouders en betrokken scholen staan achter de intentie om de leerling te laten overstappen. • Ouders melden hun kind minimaal 10 weken vóór de overstap schriftelijk aan bij een (passende) school van voorkeur. Ouders en de school van herkomst verstrekken alle relevante informatie. • De beoogde school beslist (namens het bevoegd gezag) of de leerling wordt toegelaten. Hier gelden de zorgplichtregels.	Februari-maart
3. De voorbereiding op de overstap	<ul style="list-style-type: none"> • Met leerling, ouders en reguliere school bespreken wat er nodig is voor de overstap. • Plan van aanpak maken om de leerling voor te bereiden op de overstap, in kaart brengen wat hij/zij nog moet leren tot aan de overstap. Consulent passend onderwijs van de beoogde school en eventuele hulpverlening actief betrekken. • Warme overdracht - kennismaking van alle partijen met name de direct betrokkenen. • Leerling weet wat hem/haar te wachten staat bij de nieuwe school. Meelooptraject bij geschikte school. • Afscheid nemen van de oude school.	April-juni
4. De start op de nieuwe school	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken maken voor de eerste schooldagen en de begeleiding van de leerling op de nieuwe school. • Begeleiding bij de nieuwe school is geregeld en OPP is opgesteld. • Het gehele team staat erachter en is op de hoogte. • Direct betrokkenen hebben praktische handelingsadviezen. • Leerling en team worden voldoende ondersteund. • Leerling weet wat er van hem/haar verwacht wordt. • Ouders worden op vaste tijden geïnformeerd over hoe het gaat. • Regelmatig in gesprek met de leerling; aandacht voor proces in de groep / klas.	Juni-september
5. De voortgang in het regulier onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Blijven kijken naar wat leerling nodig heeft. • Pedagogische en didactische behoeften en voortgang bespreken in het team. • In gesprek blijven met leerling én ouders. • Evalueren met school van herkomst tijdens evaluatie OPP.	Blijvend

Passend Onderwijs Almere

Grote Markt 2-1

1315 JG Almere

036 - 76 70 200

info@passendonderwijs-almere.nl

www.passendonderwijs-almere.nl

passend
LONDERWIJS
almere

